

Gymnázium T. G. Masaryka Hustopeče, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

Osmileté všeobecné studium – nižší stupeň (malá revize)

Studijní obor: **79-41-K/81 Gymnázium – nižší stupeň**

Studijní forma vzdělávání: **denní forma vzdělávání**

Údaje o škole

Název školy: **Gymnázium T. G. Masaryka Hustopeče, příspěvková organizace**

Adresa: Dukelské náměstí 31/7, 693 31 Hustopeče

IČO: 60680369

Rezortní identifikátor školy: 600014134

IZO: 000 559 083

Ředitel školy: Mgr. Radim Šebesta

e-mail: reditel@gymhust.cz

Koordinátor pro tvorbu ŠVP: Mgr. Radim Šebesta

e-mail: r-sebesta@gymhust.cz

Další kontakty: telefon: 519 360 560

fax: 519 360 570

web: www.gymhust.cz

e-mail: gymnazium@gymhust.cz

Zřizovatel:

Název: Jihomoravský kraj

Adresa: Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno

Kontakty: Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje

telefon: 541 651 111

fax: 541 653 439

e-mail: nespesny.hynek@jmk.cz

č.j.: 306/2024

V Hustopečích 13.5.2024

Projednáno na školské radě dne 4. 6. 2024 a na provozní poradě dne 13. 5. 2024 bez námitek.

Dokument se stane závazným pro jednotlivé třídy a ročníky podle tohoto harmonogramu:

šk. rok – vždy od 1.září	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
třída	prima	prima	prima	prima
	-	sekunda	sekunda	sekunda
	-	-	tercie	tercie
	-	-	-	kvarta

V ostatních třídách a ročnících nižšího stupně gymnázia bude závazné dosavadní ŠVP Osmileté všeobecné studium – nižší stupeň č.j.: 569/2021

Platnost a účinnost dokumentu: od 1. 9. 2024.

Mgr. Radim Šebesta, ředitel

GYMNÁZIUM T. G. MASARYKA HUSTOPEČE,
příspěvková organizace
IČ : 606 80 369

razítko školy

1. Obsah

2.CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 Velikost školy	6
2.2 Vybavení školy	6
3.CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
3.1 Zaměření školy	9
3.2 Profil absolventa	9
3.3 Organizace přijímacího řízení	10
3.4 Organizace maturitní zkoušky	10
3.5 Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.8 Začlenění průřezových témat	18
4.UČEBNÍ PLÁN	23
5.UČEBNÍ OSNOVY	26
5.1 Český jazyk	28
5.2 Anglický jazyk	47
5.3 Francouzský, německý, ruský jazyk	56
5.4 Matematika	80
5.5 Fyzika	90
5.6 Chemie	100
5.7 Biologie	107
5.8 Zeměpis	120
5.9 Dějepis	126
5.10 Občanská výchova	134
5.11 Informatika	147
5.12 Výtvarná výchova	156
5.13 Hudební výchova	163
5.14 Tělesná výchova	169
5.15 Finančníctví a psaní na PC	177
5.16 Praktikum z F a Ch	184
5.17 Náboženství	188
HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	191
4.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření	197

2.CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

- Gymnázium bylo zřízeno výnosem Ministerstva školství a národní osvěty 14. října 1919, číslo 47345. 7. března 1990 mu byl propůjčen čestný název Gymnázium T. G. Masaryka.
- Škola má 12 tříd, vždy jeden ročník s osmiletým studijním programem a jeden ročník se čtyřletým studijním programem.
- Všechny třídy jsou umístěny v jedné budově na Dukelském náměstí 37/7.
- Budova je umístěna v centru města.
- Zkratky v učební dokumentaci:

prima=1.C,	kvinta=5.C,
sekunda=2.C,	sexta=6.C,
tercie=3.C,	septima=7.C,
kvarta=4.C,	oktáva=8.C,

1.ročník čtyřletého studia=1.A,
2.ročník čtyřletého studia=2.A,

3.ročník čtyřletého studia=3.A,
4.ročník čtyřletého studia=4.A.

2.2 Vybavení školy

- Gymnázium je umístěno v budově, která byla postavena v roce 1910 jako okresní c. k. hejtmanství, po roce 1950 sloužila jako budova Okresního národního výboru Hustopeče a jako gymnázium začala sloužit v roce 1967.
- Gymnázium má tělocvičnu, na stadionu Sportovního zařízení města Hustopeče využívá hřiště.
- Budova gymnázia je vybavena 3 odbornými učebnami pro výuku cizích jazyků, odbornými multifunkčními učebnami pro výuku přírodovědných předmětů, chemickou laboratoří, školní knihovnou, společenskou místností a dvěma učebnami výpočetní techniky.
- Všechny odborné učebny jsou vybaveny didaktickou technikou, dataprojektory, počítači, ve všech učebnách – i kmenových – je přípojka na internet a ve většině učeben dataprojektory..
- Žáci i učitelé se stravují v jídelně Základní školy Hustopeče, Komenského 163/2 nebo v jídelně Střední odborné školy a Střední odborného učiliště, Hustopeče, Masarykovo nám. 1.
- Učitelé mají své zázemí v kabinetech.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

- Téměř všichni učitelé splňují kvalifikační předpoklady.
- Ve škole bylo zřízeno školské poradenské pracoviště, které sestává z výchovného poradce a metodika prevence, oba jsou z řad učitelů.
- Aktualizaci ŠVP zajišťuje koordinátor ve spolupráci s vedoucími vzdělávacích oblastí a garanty předmětů.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

- Škola se zapojuje do mnoha projektů v rámci mezinárodních programů Erasmus+ KA1 a KA2, Do světa, Edison, Bobřík informatiky, 100 vědců do středních škol aj.
- Podle zájmu žáků se pořádají zájezdy do anglicky, německy a francouzsky mluvících zemí.
- Škola se dlouhodobě snaží o navázání kontaktů s partnerskými školami v zahraničí (Švýcarsko, Francie).
- Podpora talentovaných žáků – spolupráce s JCMM Brno a PP Břeclav, spolupráce s Mensou – logická olympiáda a testování IQ, SOČ aj.
- Škola je dlouhodobě partnerskou školou Masarykovy univerzity v Brně.
- Škola je fakultní školou Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové
- Jsme partneři celé řady dalších projektů.

- Podrobněji a aktuálněji jsou o všech projektech informace na webových stránkách školy (www.gymhust.cz).

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- Při škole je (podle zákona) zřízena Školská rada. Školská rada má devět členů (3 zástupci za zřizovatele, 3 zástupci z řad zaměstnanců školy, 1 zástupce za rodiče a 2 zástupci z řad zletilých žáků školy).
- Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných schůzek **Spolku rodičů a přátel Gymnázia T. G. Masaryka Hustopeče**, kde získávají informace a mohou také ovlivnit dění ve škole.
- V rámci prevence sociálně patologických jevů (všechny typy závislostí, šikana) gymnázium spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou v Břeclavi.
- Škola v současnosti také spolupracuje na základě vzájemné smlouvy s Masarykovou univerzitou v Brně - jsme partnerskou školou Masarykovy univerzity v Brně.
- Škola je fakultní školou Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové.
- Veřejnost je každoročně informována o prostřednictvím výroční zprávy a článků v periodických tiskovinách (Hustopečské listy, Nový život, Rovnost, Mladá fronta dnes...). Průběžné informace jsou poskytovány na webových stránkách školy (www.gymhust.cz), facebooku (<https://www.facebook.com/gymhust>), a Instagramu (<https://www.instagram.com/gymhust/>).

3.CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola nabízí studium podle dvou školních vzdělávacích programů:

Osmileté všeobecné studium – nižší stupeň

Osmileté všeobecné studium – vyšší stupeň a čtyřleté všeobecné studium

Hlavními rysy obou programů jsou:

1. účelné rozložení základního – společného – učiva do nižších ročníků studia
2. možnost profilace studia podle zájmů a zaměření žáka
3. rozumné zastoupení všech forem výuky

Škola umožní všem žákům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a hluboké odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

Během celého studia je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Charakteristika ŠVP Osmileté všeobecné studium – nižší stupeň

- ŠVP je zpracován podle RVP ZV (nižší stupeň gymnázia) a vyhovuje všem jeho požadavkům.
- Postupně je žákům dána možnost výrazně profilovat své studium podle svých studijních zájmů formou volitelných předmětů.
- Během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy.
- Během studia je kladen důraz na výuku cizích jazyků.
- Prvním cizím jazykem je jazyk anglický.
- Další cizí jazyk si žák volí z aktuální nabídky. Možnosti jsou zpravidla jazyk německý, jazyk francouzský a jazyk ruský. Výuka jazyka je zahájena pouze při dostatečném počtu zájemců, změna v průběhu studia ani při přechodu na vyšší stupeň gymnázia není možná.
- Je kladen velký důraz na provázanost učebních osnov ve všech předmětech.
- ŠVP Osmileté všeobecné studium dále žákům poskytuje:
 - větší motivaci ke studiu díky možnosti pracovat s žáky v mladším věku
 - trvalejší a hlubší pracovní návyky
 - častější projektovou výuku
 - lepší znalost cizích jazyků díky dlouhodobější práci s žáky stejné úrovně

3.2 Profil absolventa

Profil absolventa ŠVP Osmileté všeobecné studium

- žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech.
- žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – vybaveni znalostmi, které převyšují požadavky RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech.
- díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni jsou znalosti absolventů zařazeny do souvislostí mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi.
- žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse. Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni a pestré škále výchovných a vzdělávacích strategií již na nižším stupni mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter.
- žáci mají možnost ke konci studia složit některou z mezinárodně uznávaných zkoušek z cizího jazyka.

3.3 Organizace přijímacího řízení

- Přijímací řízení se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT (353/2016 Sb. v platném znění).
- Každý uchazeč obdrží pro účely přijímacího řízení body za studijní výsledky v předchozím studiu, za úspěchy v soutěžích a další aktivity.
- Ke studiu mohou být přijati pouze ti uchazeči o studium, kteří splní kritéria přijímacího řízení daná ředitelem školy pro daný školní rok.
- O přijetí ke studiu rozhoduje pořadí uchazečů o studium, které je dáno součtem všech bodů přidělených v přijímacím řízení (jak bodů ze všech zkoušek tak bodů za předchozí studium, úspěchy v soutěžích a další aktivity).
- Uchazeči o studium skládají v 1. kole jednotnou přijímací zkoušku z matematiky – písemnou formou a z českého jazyka – písemnou formou. Přijímací zkoušky jsou plně v organizaci MŠMT prostřednictvím CERMATu. Každá část zkoušky je obodována.
- Uchazeči o studium, u kterých byla diagnostikována některá specifická porucha učení (dyslexie, dysgrafie atd.) či studenti se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu mají průběh přijímacích zkoušek upraven.
- Přesné informace o bodování jednotlivých částí přijímací zkoušky, o bodech přidělovaných za výsledky předchozího studia a za úspěchy v soutěžích apod., o úpravě průběhu přijímací zkoušky pro potřebné uchazeče o studium lze nalézt na internetových stránkách školy (www.gymhust.cz).

3.4 Organizace maturitní zkoušky

- Způsob a podmínky ukončování vzdělávání stanoví § 77 a následující školského zákona a vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.
- Maturitní zkoušky se konají v jarním zkušebním období a podzimním zkušebním období.
- Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části.
- Společná část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a druhé zkoušky, pro kterou si žák na přihlášce k maturitní zkoušce zvolí jeden ze zkušebních předmětů cizí jazyk nebo matematika.
- Zkoušky společné části maturitní zkoušky se konají formou didaktického testu.
- Žák se může ve společné části dále přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám ze zkušebních předmětů cizí jazyk nebo z matematika a ze zkušebního předmětu matematika rozšiřující.
- Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku těchto povinných zkoušek, jejichž obsah je v souladu s učebními osnovami povinných vyučovacích předmětů a volitelných vzdělávacích aktivit vymezených ve školním vzdělávacím programu.
- Do nabídky povinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky může ředitel školy zařadit pouze předměty nebo jiné ucelené části vzdělávacího obsahu, jejichž součet týdenních vyučovacích dob v jednotlivých ročnících stanovených učebním plánem školního vzdělávacího programu činí za celou dobu vzdělávání nejméně 4 vyučovací hodiny. Obsahem zkoušky může být

více obsahově příbuzných předmětů ŠVP. Pokud je obsahem zkoušky více obsahově příbuzných předmětů nebo jiných ucelených částí vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu, pak se jejich týdenní vyučovací doby sčítají.

(Součet týdenních vyučovacích dob za celou dobu vzdělávání odráží počet hodin vyučovaných v týdnu za celou dobu vzdělávání, např. předmět vyučovaný 2 hodiny týdně ve třetím a čtvrtém ročníku dosahuje celkové dotace 4 hodin (0-0-2-2), obdobně jako předmět vyučovaný jednu hodinu týdně po čtyři roky vzdělávání (1-1-1-1).

- Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Žák může volit nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

- ve výuce jsou ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky, tak metody moderní.
- Jde zejména o:
 - podporu výuky pomocí didaktické techniky,
 - semináře a diskuse,
 - samostatné a týmové projekty,
 - dlouhodobou samostatnou práci,
 - prezentaci a obhajobu výsledků (i v cizím jazyce),
 - praktickou výuku (exkurze, školy v přírodě).
- ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělání a výsledky svého studia.
- učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty.
- při dělení tříd na skupiny je brán ohled zejména na pokročilost žáků.
- škola nabízí další aktivity pro volný čas studentů formou nepovinných předmětů.
- žáci mají možnost podílet se na řízení a organizaci školního života prostřednictvím studentského parlamentu.
- škola soustředěně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků.

Kompetence k učení (K1) u žáků rozvíjí učitel zejména

- zařazováním frontálních, skupinových a individuálních forem výuky
- zadáváním úkolů směřujících u žáků k rozvoji schopností a dovedností s důrazem na porozumění čteného nebo slyšeného sdělení, vyhledávání a ověřování informací z různých zdrojů a jejich efektivní využívání, pochopení logických souvislostí
- zařazováním opakování, ověřování znalostí a dovedností žáků
- rozбором chyb žáka směřujícím k odstranění nedostatků
- posílením autoevaluačních schopností žáka
- podporou a organizováním vhodně vybraných akcí

Kompetence k řešení problémů (K2) u žáků rozvíjí učitel zejména

- předkládáním nejružnějších problémových situací vázaných na učební látku a každodenní život
- zadáváním úkolů k individuálnímu nebo skupinovému vypracování, zapojováním celého kolektivu do řešení problému
- podporováním účasti na předmětových soutěžích

Kompetence komunikativní (K3) u žáků rozvíjí učitel zejména

- věnováním pozornosti jazykově, obsahově i logicky správnému a přesnému vyjadřování žáků v mluveném i písemném projevu
- věnováním pozornosti vhodným způsobům verbální i neverbální komunikace žáků s učiteli a ostatními dospělými i komunikace mezi spolužáky
- povzbuzováním žáků k vyjadřování a obhajování vlastních názorů
- vedením žáků k umění naslouchat názorům druhých
- podporováním a vedením žáků k vlastní četbě (rozšíření slovní zásoby)
- seznamováním žáků s pravidly komunikace, navozováním a procvičováním konkrétních životních situací

Klíčové kompetence sociální a personální (K4) u žáků rozvíjí učitel zejména

- ke sdělování a sdílení zážitků, pocitů, názorů mezi ostatními
- k učení se od druhých, nejen od pedagoga

Kompetence občanské (K5) u žáků rozvíjí učitel zejména

- spoluvytvářením vnitřních pravidel školy a třídy vedeme žáky k chápání a respektování zákonů a společenských norem a k uvědomování si svých práv a povinností
- dodržováním pravidel psychohygieny nabízíme žákům možnost rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- návštěvami společenských kulturních a sportovních akcí pěstujeme u žáků úctu k dědictví národa, k národním tradicím
- vedeme žáky k vytváření vlastních školních tradic tím, že se podílejí na realizaci školního časopisu, školních webových stránek

Kompetence pracovní (K6) u žáků rozvíjí učitel zejména

- postupováním od jednotlivého ke složitějšímu

Kompetence digitální (K7) u žáků rozvíjí učitel zejména

- využíváním digitálních zařízení a příslušného softwaru
- Kritickým posuzováním zpracovávaných dat a informací

3.6 Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd, kde jsou žákům vytvářeny podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb.

Rodiče či zákonní zástupci studentů se studijními problémy jsou včas informováni, ve vzájemné

spolupráci je hledáno řešení.

Škola spolupracuje s Pedagogicko – psychologickou poradnou.

Žáci, kterým zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Podmínky vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

- Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu je třeba vycházet z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků.
- Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním zabezpečuje škola:
 - uplatňování zdravotního hlediska a respektování individuality a potřeb žáka;
 - uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
 - zohledňování druhu, stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání;
 - odstranění architektonických bariér a provedení potřebných změn, případně úpravy školního prostředí;
 - spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů);

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

- Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají žáci pocházející z majoritní populace. Jsou to žáci z různých u nás již žijících menšin nebo žáci přicházející k nám v rámci migrace (především azylanti a účastníci řízení o udělení azylu).
- Škola vnímá jejich jinou národnost, etnicitu a hodnotovou orientaci žáků a v rámci možností pružně reaguje na jejich kulturní rozdíly, případně vypracuje pro tyto žáky individuální vzdělávací plány, které by jejich potřebám maximálně vyhovovaly.
- Podmínky vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním.
- Pro úspěšné vzdělávání žáků z kulturně odlišného a mnohdy i sociálně znevýhodňujícího prostředí je nejdůležitějším činitelem především třídní učitel, který své žáky i jejich rodinné prostředí dobře zná, dovede volit vhodné přístupy a vytvářet ve třídě i ve škole příznivé společenské klima.
- Škola využívá výukových postupů vhodných pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky, plánuje výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- 1) Žák, jehož vzdělávání vyžaduje z důvodu jeho speciálních potřeb podpůrná opatření, je žák s mírnými obtížemi ve vzdělávání, s akcelеровaným vývojem školních dovedností, aktuálně zhoršeným zdravotním nebo psychickým stavem, nebo s problémy se začleněním do kolektivu.
- 2) Pokud vyučující některého předmětu nebo třídní učitel identifikuje žáka, který má problémy ve vzdělávání nebo v zapojení do kolektivu, nebo jsou jeho školní vědomosti a dovednosti akcelеровány, dává žákovi po dobu cca 1 měsíce přímou podporu (viz předchozí kapitoly **Postup při řešení školní neúspěšnosti, Formy a metody práce využívané při předcházení a řešení školní neúspěšnosti**), která by měla vést k naplnění jeho vzdělávacích potřeb. Podnět vyučujícímu nebo TU může dát také zákonný zástupce žáka.
- 3) Pokud vyučující zjistí, že obtíže u žáka přetrvávají i přes poskytnutou přímou podporu, informuje třídního učitele žáka a Školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP) a společně se domluví na dalším postupu. Společně navrhnou vhodná podpůrná opatření 1. stupně, která mohou zahrnovat

úpravu vyučovacích metod, organizace výuky a hodnocení, využívání vhodných pomůcek a poskytnutí pedagogické intervence žákovi. Domluvená podpůrná opatření mohou být popsána v plánu pedagogické podpory nebo ve zjednodušené dohodě o poskytování podpůrných opatření 1. stupně. V případě návrhu poskytnutí pedagogické intervence žákovi projedná tuto skutečnost vedoucí ŠPP s ředitelem školy, protože pedagogické intervence může být žákovi poskytnuta pouze se souhlasem ředitele školy

- 4) plán pedagogické podpory (PLPP) vypracovává TU ve spolupráci s vyučujícími daného žáka a pod metodickým vedením výchovného poradce, který má písemnou podobu a formu uvedenou v příloze vyhlášky č. 27/2016 Sb. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory TU s jednotlivými učiteli, s cílem stanovení metod a způsobů ověření znalostí a dovedností žáka.
- 5) PLPP dále zahrnuje popis vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování PLPP. PLPP obsahuje podpisy všech osob s plánem seznámených.
- 6) Návrh plánu pedagogické podpory, případně dohody o poskytnutí PO 1. stupně, projedná třídní učitel se zákonným zástupcem a žákem, v případě potřeby se jednání účastní další vyučující žáka a člen ŠPP. Součástí dokumentu bude také domluva na podpoře žáka v domácí přípravě a úkoly pro žáka.
- 7) Realizovaná podpůrná opatření 1. stupně musí být nejpozději po 3 měsících vyhodnocena. Na základě vyhodnocení vzhledem ke stanoveným cílům může nastat jedna ze čtyř možností:
 - a. PO 1. stupně včetně pedagogické intervence vedla k naplnění stanovených cílů, proto není třeba je dále poskytovat a podpora bude ukončena,
 - b. PO 1. stupně včetně pedagogické intervence nevedla k naplnění stanovených cílů, příčinou byl nezáměr žáka a neplnění úkolů ze strany žáka (případně rodiny žáka), podpora bude ukončena,
 - c. PO 1. stupně včetně pedagogické intervence vedla k částečnému stanovených naplnění cílů a po dohodě se zákonnými zástupci bude jejich poskytování žákovi pokračovat; další vyhodnocení proběhne dle potřeby, nejpozději však na konci školního roku,
 - d. PO 1. stupně včetně pedagogické intervence nevedla k naplnění stanovených cílů, proto bude se zákonným zástupcem projednána možnost vyšetření žáka ve ŠPZ; do doby, než ŠPZ vydá doporučení ke vzdělávání žáka, budou žákovi nadále poskytována domluvená PO 1. stupně.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

1. Podpůrná opatření poskytuje škola bezodkladně po obdržení doporučení ze školského poradenského zařízení a po udělení informovaného souhlasu zákonným zástupcem žáka.
2. Závěry doporučení projedná výchovný poradce se zákonným zástupcem žáka za přítomnosti TU, erudovaně vysvětlí odborné závěry doporučení a nabídne zákonným zástupcům žáka následnou speciálně pedagogickou péči. Na tomto jednání je podepsán zákonným zástupcem žáka informovaný souhlas. Poradenský pracovník zde vysvětlí možné důsledky a změny ve vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, které vyplývají z poskytování podpůrných opatření.
3. Originál informovaného souhlasu je uložen u příslušného poradenského pracovníka školy.
4. Není-li možné z vážných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, projedná vedoucí ŠPP tuto situaci s příslušným ŠPZ, projedná obdobné podpůrné opatření stejného stupně a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka pak škola poskytuje toto podpůrné opatření po dobu nezbytně nutnou.
5. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, a to nejméně 1x ročně od vydání doporučení, nejlépe na konci školního roku.
6. Jestliže škola shledá, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci žáka využít poradenskou pomoc ŠPZ. Obdobně škola postupuje, pokud již podpůrná opatření nejsou třeba.

7. Metodickou pomoc vyučujícím při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními poskytuje výchovný poradce na základě spolupráce se ŠPZ. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními v jednotlivých předmětech by měla být také tématem jednání jednotlivých předmětových komisí školy.

Postup školy při vytváření a realizaci individuálních vzdělávacích plánů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně

- 1) Zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák, jemuž bylo v rámci podpůrných opatření doporučeno ŠPZ vzdělávání podle IVP, podá řediteli školy žádost o vzdělávání žáka podle IVP. Žádost předá výchovnému poradci při projednávání doporučení z vyšetření v ŠPZ a podpisu informovaného souhlasu.
- 2) Ředitel školy vydá rozhodnutí o povolení vzdělávání žáka podle IVP a škola zajistí vypracování IVP pro daného žáka do 1 měsíce po obdržení doporučení a podání žádosti zákonným zástupcem žáka. Východiskem pro vypracování IVP je školní vzdělávací program školy a doporučená podpůrná opatření.
- 3) IVP vypracovává TU ve spolupráci se všemi vyučujícími žáka pod metodickým vedením výchovného poradce.
- 4) Pro vypracování IVP jsou připraveny speciální formuláře, které jsou k dispozici u výchovného poradce a jsou v souladu se vzorem IVP uvedeným v příloze vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- 5) IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření.
- 6) Po obdržení žádosti zákonného zástupce připraví všichni vyučující integrovaného žáka podklady pro tvorbu IVP třídními učiteli a výchovnému poradci. Tyto podklady by měly zahrnovat přehled konkrétních podpůrných opatření v souladu s doporučením ŠPZ. Na jejich základě TU a výchovný poradce připraví návrh IVP a projedná ho s příslušným pracovníkem ŠPP.
- 7) Návrh IVP je elektronicky odeslán ke konzultaci do příslušného ŠPZ a zákonným zástupcům žáka k připomínkování.
- 8) Je-li IVP připraven, pozve třídní učitel k jeho projednání zákonného zástupce žáka. Jednání o IVP se kromě TU, žáka a zákonného zástupce žáka účastní i příslušný pracovník ŠPP (výchovný poradce). Z jednání musí vyplynout, že na zajištění péče o žáka se musí podílet i zákonní zástupci žáka.
- 9) Pokud má zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák připomínky k IVP a podpůrným opatřením a nedohodne se školou na oběma stranám vyhovujících změnách, podá do 30 dnů žádost o revizi dokumentu v pedagogicko-psychologické poradně, ta žádost vyhodnotí a sdělí škole i zákonnému zástupci nebo zletilému žákovi možné úpravy podpůrných opatření a IVP, v němž je školou a zákonnými zástupci nebo zletilým žákem podepsán informovaný souhlas s poskytováním podpůrných opatření a IVP. Pokud ani nyní zákonný zástupce nezletilého žáka s návrhem IVP a podpůrných opatření nesouhlasí, obrací se škola na OSPOD, protože je třeba jednat v zájmu dítěte a uplatňovat doporučená podpůrná opatření navržená pedagogicko-psychologickou poradnou. Další jednání vyplynou z návrhů a jednání OSPODu. Pokud s IVP a podpůrnými opatřeními nesouhlasí zletilý žák, podpůrná opatření a IVP se v praxi – ve školním vzdělávání - neuplatňují. Projednaný IVP podepíše zákonný zástupce žáka, žák, třídní učitel, ředitel školy a všichni vyučující žáka. Projednaný a podepsaný IVP odevzdá TU bezprostředně po projednání výchovnému poradci. Tento poradenský pracovník školy předloží zpracovaný IVP řediteli školy a projednájí ho s příslušným pracovníkem ŠPZ, které vystavilo doporučení žáka ke vzdělávání podle IVP. Zákonný zástupce obdrží kopii projednaného IVP.

- 10) ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP, nejlépe na konci školního roku.
- 11) TU a výchovný poradce v průběhu celého školního roku koordinují plnění IVP, pravidelně, minimálně 1x za pololetí projednávají jeho plnění se zákonným zástupcem integrovaného žáka. Termín a závěry jednání výchovný poradce stručně zapíše do příslušné části IVP. IVP může být na základě speciálních vzdělávacích potřeb žáka a po projednání se zákonným zástupcem žáka, žákem a příslušným pracovníkem ŠPP doplňován a upravován v průběhu celého školního roku. S úpravou IVP musí být seznámeny všechny strany podílející se na zpracování IVP. Na konci školního roku TU plnění a efektivitu IVP stručně zhodnotí a toto hodnocení zapíše do příslušné části IVP.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech.

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch dosažení jeho osobního maxima.

Při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka škola spolupracuje se souhlasem zákonných zástupců žáka s poradenskými centry pro vzdělávání mimořádně nadaných, která jsou v provozu ve všech krajích ČR nebo v síti pedagogicko-psychologických poraden.

Škola provádí např. tyto pedagogicko-organizační úpravy, které jsou ve prospěch mimořádně nadaného žáka:

- a) doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu;
- b) zadávání specifických úkolů;
- c) zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů;
- d) vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech;

Pokud vyučující zjistí, že výše popsané pedagogicko-organizační úpravy je potřeba rozšířit,

- informuje třídního učitele žáka a Školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP) a společně se domluví na dalším postupu. Společně navrhnou vhodná podpůrná opatření 1. stupně, která mohou zahrnovat úpravu vyučovacích metod, organizace výuky a hodnocení, využívání vhodných pomůcek, poskytnutí pedagogické intervence žákovi. Je možné navrhnout i doporučení zák. zástupcům na odeslání žáka do ŠPZ či povolení vzdělávání podle IVP.
- domluvená podpůrná opatření mohou být popsána v plánu pedagogické podpory nebo ve zjednodušené dohodě o poskytování podpůrných opatření 1. stupně.
- v případě návrhu na poskytnutí pedagogické intervence či povolení vzdělávání podle IVP projedná tuto skutečnost vedoucí ŠPP s ředitelem školy, protože pedagogické intervence či vzdělávání podle IVP může být žákovi poskytnuta pouze se souhlasem ředitele školy
- plán pedagogické podpory (PLPP) vypracovává TU ve spolupráci s vyučujícími daného žáka a pod metodickým vedením výchovného poradce, který má písemnou podobu a formu uvedenou v příloze vyhlášky č. 27/2016 Sb. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory TU s jednotlivými učiteli, s cílem stanovení metod a způsobů ověření znalostí a dovedností žáka.
- PLPP dále zahrnuje popis vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování PLPP. PLPP obsahuje podpisy všech osob s plánem seznámených.

- Návrh plánu pedagogické podpory, případně dohody o poskytnutí PO 1. stupně, projedná třídní učitel se zákonným zástupcem a žákem, v případě potřeby se jednání účastní další vyučující žáka a člen ŠPP. Součástí dokumentu bude také domluva na podpoře žáka v domácí přípravě a úkoly pro žáka.
- Realizovaná podpůrná opatření 1. stupně musí být nejpozději po 3 měsících vyhodnocena. Na základě vyhodnocení vzhledem ke stanoveným cílům může nastat jedna ze čtyř možností:
 - a) PO 1. stupně včetně pedagogické intervence vedla k naplnění stanovených cílů, proto není třeba je dále poskytovat a podpora bude ukončena,
 - b) PO 1. stupně včetně pedagogické intervence nevedla k naplnění stanovených cílů, příčinou byl nezáměr žáka a neplnění úkolů ze strany žáka (případně rodiny žáka), podpora bude ukončena,
 - c) PO 1. stupně včetně pedagogické intervence vedla k částečnému stanovených naplnění cílů a po dohodě se zákonnými zástupci bude jejich poskytování žákovi pokračovat; další vyhodnocení proběhne dle potřeby, nejpozději však na konci školního roku,

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka:

- 1) Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi nebo studentovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve středním vzdělávání nebo vyšším odborném vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů. Ve středním vzdělávání nebo vyšším odborném vzdělávání povolí ředitel školy individuální vzdělávací plán žákovi nebo studentovi na základě potvrzení, že žák nebo student je sportovním reprezentantem České republiky ve sportovním odvětví, vydaného sportovní organizací zastupující toto sportovní odvětví v České republice, a to v souvislosti s touto skutečností (§ 18 zák. 561/2004 Sb.)
- 2) Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením.
- 3) IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zák. zástupci mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- 4) Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.
- 5) Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
- 6) Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

O studium podle individuálního vzdělávacího plánu mají možnost požádat všichni žáci, především žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj, v některé z předmětových soutěží.

V rámci IVP škola umožňuje např.:

- **Termínované zkoušení.** Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Obvykle mají tito studenti dohodnut den v týdnu, kdy mohou být z daného předmětu přezkušováni. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účastna soustředěních. Tento studijní plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků v předmětových soutěžích (Matematická olympiáda apod.), věnují se výkonnostně sportu, hře na hudební nástroj či jiné, časově náročné aktivitě a dosahují v ní výborných výsledků.
- **Úlevy z výuky.** Kromě termínovaného zkoušení je žákovi povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách. Žák uzavírá klasifikaci v řádném termínu, v předmětech s vyšší absencí skládá, kromě běžných povinností, doplňující zkoušku před komisí. Tento studijní plán je zpravidla udělován vrcholovým sportovcům (může však jít i o žáky, kteří se věnují jiným aktivitám na vrcholové úrovni), kterým rozvrh tréninků či příprav koliduje s rozvrhem školní výuky.
- **Samostatné studium.** Student dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny. Tento studijní plán je udělován výjimečně, např. reprezentantům ČR v některé sportovní disciplíně, jejichž sezóna jim neumožňuje pravidelnou návštěvu školy.

Na udělení individuálního studijního plánu nemají žáci nárok a může jim být odebrán. Stane se tak v případě, že nedodržují povinnosti (zejména termíny uzavírání klasifikace, docházku do výuky apod.), které jsou jim uloženy.

Podmínkou udělení individuálního studijního plánu jsou také dobré studijní výsledky.

Ředitel školy může žákovi po projednání s jeho zákonným zástupcem nebo přímo s plnoletým žákem umožnit účast na výuce některého předmětu ve vyšším ročníku (§ 27 vyhl. 27/2016 Sb.).

Ředitel školy může na žádost zákonného zástupce žáka přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí, kterou jmenuje ředitel školy. Ten také stanoví obsah a rozsah zkoušky. O zkoušce se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace žáka. (§ 30 vyhl. 27/2016 Sb.).

Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu (§ 27 vyhl. 27/2016 Sb.).

3.8 Začlenění průřezových témat

- Všechny tématické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny jako součást povinných vzdělávacích předmětů.

Následující tabulka podává celkové shrnutí. Ve sloupci “Zařazení do výuky“ je konkretizováno zařazení daného tématického okruhu. Je zde zpravidla uveden odkaz na příslušný řádek v učebních osnovách, kde je konkrétně uvedeno, jak je tématický okruh začleněn do obsahu daného předmětu.

Tam je také patrné, v jakém předmětu, jakém ročníku a jakou formou je daný tématický okruh vyučován.

Nižší stupeň gymnázia (průřezová témata podle RVP ZV)

Průřezové téma	Tématický okruh (uváděn zpravidla v závorce za zkratkou průřezového tématu)	Zařazení do výuky
PT1 Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání	Součást všech vzdělávacích předmětů - průběžně
	Osobnostní rozvoj	Čj: viz osnovy M: viz osnovy Pfch: viz osnovy I: viz osnovy Vv: viz osnovy F: viz osnovy Ch: viz osnovy Vz: viz osnovy Aj: viz osnovy Fj: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy D: viz osnovy
	Sociální rozvoj	Aj: viz osnovy Ov: viz osnovy M: viz osnovy Tv: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy Ch: viz osnovy Vv: viz osnovy FaP: viz osnovy Čj: viz osnovy
	Morální rozvoj	D: viz osnovy Tv: viz osnovy Ov: viz osnovy FaP: viz osnovy Vv: viz osnovy I: viz osnovy Aj: viz osnovy Čj: viz osnovy Ch: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy
PT2 Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola	Ov: viz osnovy Ch: viz osnovy D: viz osnovy Čj: viz osnovy
	Občan, občanská společnost a stát	Ov: viz osnovy FaP: viz osnovy Vv: viz osnovy D: viz osnovy
	Formy participace občanů v politickém životě	Ov: viz osnovy D: viz osnovy
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D: viz osnovy Ov: viz osnovy
PT3 Výchova k myšlení v	Evropa a svět nás zajímá	Z: viz osnovy

evropských a globálních souvislostech		D: viz osnovy F: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy Fj: viz osnovy Čj: viz osnovy Ov: viz osnovy
	Objevujeme Evropu a svět	Aj: viz osnovy D: viz osnovy Z: viz osnovy Ov: viz osnovy M: viz osnovy Čj: viz osnovy Ch: viz osnovy Vv: viz osnovy F: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy Fj: viz osnovy
	Jsme Evropané	Hv: prolíná celým studiem D: viz osnovy Čj: viz osnovy Z: viz osnovy Ov: viz osnovy Fj: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy
PT4 Multikulturní výchova	Kulturní difference	Hv: prolíná celým studiem Bi: viz osnovy D: viz osnovy Vv: viz osnovy Čj: viz osnovy Ov: viz osnovy
	Lidské vztahy	Aj: viz osnovy Čj: viz osnovy Bi: viz osnovy Ov: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy
	Etnický původ	D: viz osnovy Bi: viz osnovy Čj: viz osnovy Vv: viz osnovy Ov: viz osnovy Z: viz osnovy
	Multikulturalita	Čj: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy Bi: viz osnovy Hv: prolíná celým studiem Vv: viz osnovy D: viz osnovy Z: viz osnovy Ov: viz osnovy

		M: viz osnovy
	Princip sociálního smíru a solidarity	Ov: viz osnovy
PT5 Environmentální výchova	Ekosystémy	Bi: viz osnovy D: viz osnovy Z: viz osnovy
	Základní podmínky života	D: viz osnovy Bi: viz osnovy Ch: viz osnovy Vv: viz osnovy F: viz osnovy
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	F: viz osnovy Ch: viz osnovy Z: viz osnovy Bi: viz osnovy D: viz osnovy Vv: viz osnovy Pfch: viz osnovy Ov-viz osnovy Fj: viz osnovy
	Vztah člověka k prostředí	Aj: viz osnovy Fj: viz osnovy D: viz osnovy Ch: viz osnovy Bi: viz osnovy Z: viz osnovy FaP: viz osnovy Ov: viz osnovy Pfch: viz osnovy Vv: viz osnovy I: viz osnovy Čj: viz osnovy
PT6 Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj: viz osnovy FaP: viz osnovy Ov: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy M: viz osnovy
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	D: viz osnovy Ov: viz osnovy FaP: viz osnovy Čj: viz osnovy
	Stavba mediálních sdělení	Čj: viz osnovy Ov: viz osnovy Vv: viz osnovy
	Vnímání autora mediálních sdělení	Čj: viz osnovy Ov: viz osnovy Vv: viz osnovy F: viz osnovy
	Fungování a vliv médií ve společnosti	Aj: viz osnovy I: viz osnovy Čj: viz osnovy Ov-viz osnovy

		F: viz osnovy Vv: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy
	Tvorba mediálního sdělení	Aj: viz osnovy Čj: viz osnovy FaP: viz osnovy Vv: viz osnovy Ch: viz osnovy Ov: viz osnovy I: viz osnovy
	Práce v realizačním týmu	Čj: viz osnovy Projekty Ov: viz osnovy Nj: viz osnovy Rj: viz osnovy Ch: viz osnovy Vv: viz osnovy R: viz osnovy

4.UČEBNÍ PLÁN

Nižší stupeň

	I.			II.			III.			IV.			Ho- diny	Inte- gro- vané ho- diny	Disp. ho- diny	Cel- kem
vzdělávací předmět																
Český jazyk a literatura	4	0	0	4	0	0	3	0	1	4	0	0	15	0	1	16
Anglický jazyk ¹⁾	3	0	1	3	0	1	3	0	1	3	0	1	12	0	4	16
Další cizí jazyk ¹⁾²⁾	1	0	1	1	0	1	2	0	0	2	0	0	6	0	2	8
Matematika	4	0	1	4	0	0	3	0	1	4	0	0	15	0	2	17
Informatika ¹⁾	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	4	0	0	4
Dějepis	2	0	0	2	0	0	1	0	1	1	0	1	6	0	2	8
Občanská výchova ³⁾	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	4	1	0	5
Fyzika	2	0	0	0	0	1	1	0	1	2	0	0	5	0	2	7
Chemie ⁴⁾	0	0	0	1	1	0	0	0	1	2	0	0	3	1	1	5
Biologie ⁶⁾	2	0	0	2	0	0	0	2	0	1	0	1	5	2	1	8
Zeměpis	2	0	0	2	0	0	2	0	0	1	0	0	7	0	0	7
Výtvarná výchova ¹⁾	2	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	5	0	0	5
Hudební výchova ¹⁾	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	4	0	0	4
Tělesná výchova ^{1) 6)}	2	0	0	2	0	0	2	0	1	2	0	0	8	0	1	9
Člověk a svět práce ^{1) 5)7)}	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	0	2	3
	27	0	3	25	2	3	22	2	7	26	0	5	100	4	18	122

Poznámky:

- 1) Třída se ve všech hodinách dělí podle potřeby na skupiny. Rozdělení do skupin může být provedeno také vědomostním testem.
- 2) Žáci si volí další cizí jazyk z této nabídky: německý jazyk, francouzský jazyk nebo ruský jazyk. Tento druhý cizí jazyk studují po celou dobu studia.
- 3) Součástí výuky Občanské výchovy je integrovaný obsah oblasti **Člověk a svět práce – tématický okruh Svět práce (1 hodina v sekundě)**.
- 4) Součástí výuky Chemie je integrovaný obsah oblasti **Člověk a svět práce- tématický okruh Práce s laboratorní technikou (1 hodina v sekundě)**
- 5) V tercii je zařazeno Praktické cvičení z fyziky a chemie (zkratka Pfch). Realizace **Člověk a svět práce- tématický okruh Design a konstruování, Práce s lab. technikou - 1 hodina týdně**. Třída je rozdělena na dvě skupiny. První skupina má v lichém týdnu Praktické cvičení z chemie, v sudém týdnu Praktické cvičení z fyziky a druhá skupina naopak.
- 6) Součástí Bi v Tercií je vzdělávací obor **Výchova ke zdraví - integrováno do Bi (2 hodiny v tercii)**. Část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví je realizováno v Tv.
- 7) V kvartě je zařazen předmět Finančnictví a psaní na PC

- 8) Finanční gramotnost je zařazena do předmětů Matematika, Občanská výchova, Finančníctví a psaní na PC
- 9) Obrana státu je zařazena do předmětu Občanská výchova, Tělesná výchova.
Dopravní výchova je zařazena do předmětu Občanská výchova, Tělesná výchova.
Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, první pomoc je zařazena do předmětu Občanská výchova, Tělesná výchova, Biologie.
3. hodina Tv v Tercii - naplní obsah Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, první pomoc, dopravní výchova

5.UČEBNÍ OSNOVY

Klíč

Učební osnovy jsou zpracovány formou tabulek. Těm předchází úvodní charakteristika předmětu.

Vyučovací předměty jsou označeny následujícími zkratkami:

Čj	Český jazyk
Aj	Anglický jazyk
Fj	Francouzský jazyk
Nj	Německý jazyk
Rj	Ruský jazyk
M	Matematika
F	Fyzika
Ch	Chemie
Bi	Biologie
Z	Zeměpis
D	Dějepis
Ov	Občanská výchova
I	Informatika
Vv	Výtvarná výchova
Hv	Hudební výchova
Tv	Tělesná výchova
Pfch	Praktikum z F a Ch
FaP	Finančníctví a psaní na PC

Tyto zkratky jsou používány k vyjádření mezipředmětových vztahů.

Začleněná průřezová témata mají následující označení:

PT1	- Osobnostní a sociální výchova
PT2	- Výchova demokratického občana
PT3	- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
PT4	- Multikulturní výchova
PT5	- Environmentální výchova
PT6	- Mediální výchova

Jsou k nim zpravidla v závorkách doplněny tematické okruhy, na které jsou výstupy a učivo daného předmětu zaměřeny.

Čísla uvedená u těchto zkratk konkretizují jednotlivé kompetence a určují pořadí této konkretizace tak, jak je uvedena v jednotlivých bodech u charakteristiky klíčových kompetencí v RVP ZV.

Ve sloupci mezipředmětové vztahy a průřezová témata jsou rovněž začleněny organizační či obsahové poznámky. Jde o pracovní poznámky sloužící učitelům. Také jsou v tomto sloupci uvedeny odkazy týkající se integrovaných vzdělávacích oborů.

5.1 Český jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	4	4	4	4

Charakteristika předmětu

Zkratka Čj

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV. Je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tématické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Výuka českého jazyka a literatury je na nižším stupni gymnázia rozdělena na část jazykovou, literárně výchovnou, komunikačně výchovnou a slohovou. I přes toto rozdělení je vnímán předmět český jazyk jako celek a učitel se snaží o propojení jednotlivých okruhů tak, aby působení na osobnost žáka bylo komplexní a aby byly rozvíjeny jeho komunikační schopnosti, estetické cítění i intelektové předpoklady.

Zastřešujícím cílem jazykové výchovy je ovládnutí mateřského jazyka v rovině mluvené i psané, přičemž je důraz kladen na zvládnutí spisovné podoby jazyka. Žáci se seznamují s jednotlivými plány jazyka – hláskoslovím, tvaroslovím, lexikologií, syntaxí – postupuje se „spirálovitou“ metodou – k jednodušším jevům v nižších ročnících přibývají jevy složitější. Základem výuky je zde výklad učitele a důkladné procvičování učiva. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků i na pravopis. Aktivizujícími postupy se žáci sami zapojují do řešení jednotlivých problémů. Uvedenými postupy je rozvíjena schopnost žáka se soustředit na problém, ale také analyzovat, vyvozovat a dávat jevy do souvislosti.

Slohová výchova si klade za cíl rozvíjet schopnosti žáků, vyjádřit svoje požadavky, názory, postoje jazykově vhodnou formou a tu přizpůsobit komunikační situaci. Učitel žáka seznamuje s jednotlivými slohovými útvary, postupy a funkčními styly. Klade důraz na praktickou rovinu ovládnutí těchto jevů. Žáci se postupně dopracovávají ke kultivovanému vyjadřování a ke zvládnutí různých komunikačních situací.

Literární výchova si klade za cíl rozvíjet estetické vnímání žáků, pěstovat vyšší úroveň čtenářských schopností. Působením uměleckého textu se zpětně rozvíjí a kultivují schopnosti jazykové a stylistické. Důležitou součástí výuky literatury je interpretace vybraných literárních děl – žák se tak učí vyjadřovat svoje názory, vyjasňovat si postoje a zkvalitňovat svoje vyjadřování. V literární výchově se žák seznamuje s důležitými etapami literárního vývoje (česká i světová literatura) i s literární teorií / literárními druhy a žánry, základy poetiky atd. / . Učitel pěstuje u žáků vztah k aktivnímu čtenářství – pomáhá vybírat vhodnou četbu, pěstuje vztah ke kvalitní kulturní produkci. Žáci se učí rozpoznávat kvalitní a umělecky pokleslou produkci. V rámci svých možností se učí formulovat svoje názory na různá umělecká díla.

Celkovým pojetím předmětu český jazyk a literatura je u žáků podporováno vědomí souvislosti mezi různými předměty (OV, D, Z). Didaktickým prostředkem výuky je výklad i práce ve skupinách. Učitel žákům zadává referáty, mluvní cvičení a domácí úkoly dle aktuální potřeby. Učitel se snaží vytvářet kladný vztah k předmětu mj. tím, že podporuje zapojování žáků do jazykových a literárních soutěží. Pracuje s talentovanými žáky a podporuje je v dalším rozvoji, u méně talentovaných žáků se snaží vzbudit zájem o předmět a motivuje je k lepším výkonům.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury upotřebil pro své další jazykové vzdělání
- si osvojil užívání českého jazyka v mluvené i písemné podobě, jazyk se tak stává pro žáka

nástrojem uchopení skutečnosti a uvědomění si souvislostí týkajících se různých oborů lidského poznání

- si získal a osvojil sumu odborných jazykovědných znalostí, které se týkají struktury jazyka, specifik jednotlivých jazyků, vývoje jazyka, atd.
- v jazykové výchově získal vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem
- si vytvořil předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi, naučil se interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně
- porozuměl sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, našel vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti
- v komunikační a slohové výchově se učil vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu
- byl schopen rozpoznat, charakterizovat a samostatně vytvářet útvary různých funkčních stylů
- se učil výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity v souvislosti s četbou a interpretací textů, rozumět různým typům textů, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah
- v literární výchově poznával prostřednictvím četby základní literární druhy, učil se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora, formulovat vlastní názory o přečteném díle
- se učil rozlišovat literární fikci od skutečnosti
- postupně získával a rozvíjel základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu
- byl schopen si vytvořit představu o chronologickém vývoji české a světové literatury ve vzájemných souvislostech a být si vědomi místa a významu české literatury ve světovém kulturně-politickém a historickém kontextu

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedením žáků k vyhledávání a třídění informací v oblasti literatury a k jejich využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě
- vedením žáků ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací, k jejich hodnocení z hlediska věrohodnosti, k jejich zpracovávání a využívání v dalším studiu literatury, tvůrčích činnostech i v praktickém životě
- vedením žáků k doplňování si vědomostí a jejich prohlubování v procesu vzdělávání, k propojování nových vědomostí s vědomostmi již nabytými, k jejich systematizaci v oblasti literatury i při studiu jiných oborů
- snaží se v kontaktu s žáky vystupovat otevřeně, vstřícně a tolerantně a tím je učí toto chování nenásilně přejímat a uplatňovat tyto zásady v komunikaci s ostatními lidmi.

Kompetence k řešení problémů

- vedením žáků k uplatňování fantazie, intuice a představivosti v tvůrčích činnostech
- motivuje žáky k zapojení se do recitačních i literárních soutěží a olympiád z českého jazyka

Kompetence komunikativní

- vedením žáků k jasnému, srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování vzhledem ke komunikačnímu záměru a komunikační situaci v projevech psaných i mluvených
- vedením žáků k tomu, aby naslouchali promluvám jiných lidí, rozuměli jim, účinně se

zapojovali do diskuse, uměli obhájit svůj názor, vhodně argumentovat v komunikaci s jinými lidmi

- vedením žáků k využívání komunikativních dovedností v dalším studiu i ve svém životě
- vedením žáků k vhodnému vystupování na veřejnosti a k dodržování zásad komunikace

Kompetence sociální a personální

- na základě literárních textů navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka
- vedením žáků k odhadování důsledků vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích.

Kompetence občanské

- vedením žáků k toleranci, vstřícnosti a otevřenosti, k respektování názorů druhých lidí při komunikaci
- vedením žáků k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví, k vytváření etických, duchovních a kulturních hodnot.

Kompetence pracovní

- nácvikem životopisu a jiných útvarů administrativního stylu seznamuje žáky s některými podmínkami uplatnění v budoucím zaměstnání
- vedením žáků k užívání osvojené jazykové normy v závislosti na komunikačním záměru (např. přihláška ke studiu, žádost o zaměstnání)
- formou referátů učí žáky samostatně pracovat s informacemi, vede je k plánování práce a k samostatnému rozhodování

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni ke zvládnutí práce s výpočetní technikou, zpracovávají na PC některé písemnosti a témata (referáty, prezentace, některé slohové práce, které vyžadují specifickou úpravu - př. adm. styl, odborný styl)
- žáci mohou využívat digitální slovníky
- Žáci jsou vedeni k rozlišování cizího a vlastního obsahu (otázka autorství a původnosti vytvářených obsahů)
- jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali důvěryhodnost vytvářených obsahů (věrohodnost zdrojů)

V tabulkách se užívá zkratky:

- 1.ročník = prima
- 2.ročník = sekunda
- 3.ročník = tercie
- 4.ročník = kvarta

OSNOVY:

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Jazyková výchova			
	Obecné výklady o jazyce	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - seznamuje se s jazykovou normou	- Rozvrstvení národního jazyka - Řeč a jazyk - Jazyk a jeho útvary - Jazykověda a její složky - Jazykové příručky	PT4 – okruh - Multikulturalita NJ – 3.ročník - Obecné výklady o jazyce – spisovný jazyk a nářečí
	Tvarosloví	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek - v písemném projevu částečně zvládá pravopis morfologický	- Druhy slov - Podstatná jména Druhy podstatných jmen Procvičování tvarů a pravopisu podstatných jmen podle vzorů Skloňování vlastních jmen osobních a místních - Přídavná jména Druhy přídavných jmen Skloňování Stupňování - Zájmena Druhy zájmen Skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj - Číslovky Druhy číslovek Užívání a skloňování - Slovesa	CJ - srovnání tvaroslovných odlišností AJ - 1.ročník- zájmena, přivlastňovací pády, množné číslo, příslovce, číslovky, rozkazovací způsob, osobní zájmena, přídavná jména, předložky, číslovky, příslovce, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, budoucí čas, minulý čas - 2.ročník – zájmena - 3.ročník – slovesné časy – budoucí čas - 4.ročník – trpný rod, budoucí čas
	Skladba	- aplikuje základní zásady výstavby věty - rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - je schopen rozebrat jednoduché věty po stránce syntaktické - je schopen graficky znázornit větu jednoduchou a souvětí	- Základní větné členy - Shoda přísudku s podmětem - Shoda přísudku s několikanásobným podmětem - Rozvíjející větné členy - Předmět - Příslovečné určení - Přívlastek - Věta jednoduchá a souvětí	PT6 - okruh - Stavba mediálních sdělení CJ - srovnání syntaktických odlišností AJ – 1.ročník – předmět, nepřímá řeč

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			• Přímá řeč • Zhotovování grafů	
	Zvuková stránka jazyka	• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk	• Hláskosloví • Spisovná výslovnost • Slovní přízvuk • Zvuková stránka jazyka	Aj – 1.-4. ročník – Fonetika –anglická výslovnost, slovní přízvuk NJ – 3.- 4. ročník– Fonetika –německá výslovnost, slovní přízvuk
1.	Komunikační výchova a sloh			
	Projevy mluvené	1. ①②dorozumívá se kultivovaně, výstižně 2. odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • ①②využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ①uplatňuje své názory a osobní postoj	• ① ② Zásady dorozumívání • ② Mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku)	① → PT1 – okruh Sociální rozvoj (Mezilidské vztahy) ② → PT1 – okruh – Sociální rozvoj (Komunikace) Ov – 2.ročník –Život mezi lidmi – komunikace HV – Hlasová hygiena
	Jednoduché komunikační žánry	a. dorozumívá se kultivovaně, výstižně b. odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího c. vyhledá klíčová slova v textu a pokouší se	1. Vyplňování tiskopisů 2. Jednoduché komunikační žánry - vzkaz 3. ①②Inzerát 4. Objednávka 5. ①②Zpráva 6. ①②Oznámení 7. SMS	① → PT6 – okruh - Stavba mediálních sdělení ② → PT6 – okruh - Tvorba mediálních sdělení. ③ → PT6 – okruh – Práce v realizačním týmu AJ – 3.ročník – Slohové útvary Ov – 2.ročník – Člověk a kultura

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		formulovat hlavní myšlenku textu 1. ①②③učí se spolupráci a komunikaci při vytváření textů		
	Dopis	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	①Dopis osobní (soukromý) ②Dopis úřední	① → PT1 – okruh Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy ② → PT1 – okruh Sociální rozvoj- Komunikace AJ – 3.ročník – Slohové útvary - 4.ročník –Dopis formální, neformální
	Popis	- Vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti - učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem - dorozumívá se kultivovaně a výstižně - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího - využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - reprodukuje náležitě věcný text - dodržuje pravidla mezivětného navazování	- Popis statický (předmět, osoba) - Popis dynamický (děje, pracovního postupu)	AJ – 3.ročník – slohové útvary F, Bi, Ch – popis pokusu Ov – 3.ročník – Jedinec a jeho osobnost

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
	Práce s učebním textem	• zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text • využívá základy studijního čtení- vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu	• Osnova • ① Výpisky • ① Výtah	① → PT6 – okruh – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Ov – 1.ročník –Umění se učit
	Vypravování	• ☐ dorozumívá se kultivovaně a výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • ☐ učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem	• ① Vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostěsdělovacím)	① → PT1 - okruh Sociální rozvoj– Mezilidské vztahy ② → PT1 – okruh Sociální rozvoj - Komunikace AJ – 3.ročník – Slohové útvary
1.	Literární výchova	•		
	Úvod do světa literatury	• učí se definovat rozdíly mezi literaturou věcnou a krásnou • učí se vyhledávat informace z různých zdrojů • orientuje se ve školní i městské knihovně, v katalozích	• Literatura krásná a věcná • Návštěva knihovny	
	Základní literární druhy a žánry	• seznamuje se s literárními druhy a vybranými literárními žánry	• Poezie, próza, drama • Žánry lyrické, epické, dramatické (bajka, pohádka, balada, romance, báje, mýtus, legendy, pověst)	
	Základy literární teorie	• ①jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	• Struktura a jazyk literárního díla	① → PT4 – okruh – Etnický původ
	Mýty, báje, pověsti, pohádky	• žák rozezná epické žánry- mýtus, pověst, pohádka • reprodukuje vlastními slovy přečtený text	• ①Lidové báje o světě • Pohádky lidové a umělé • Technika čtení, prožitkové čtení	①→PT3 – okruh - Objevujeme Evropu a svět

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- formuluje ústní a písemnou formou názory na přečtené dílo - prohlubuje svou schopnost číst s porozuměním		
	Dobrodružná a cestopisná literatura	- učí se základům uměleckého přednesu - seznamuje se základními jazykovými prostředky uměleckého textu, pokouší se o jednoduchou interpretaci	① Ukázky cestopisů - Motiv cesty v literatuře ① Ukázky české i světové dobrodružné literatury	① → PT4 – okruh – Etnický původ Z
	Svět lidí a svět zvířat	- reprodukuje vlastními slovy přečtený text - formuluje ústní a písemnou formou názory na přečtené dílo - prohlubuje svou schopnost číst s porozuměním	① ② Ukázky děl české i světové literatury ① ② Literatura pro děti a mládež - Bajka - Poezie	① → PT3 – okruh - Objevujeme Evropu a svět VZ – 1.ročník(tercie) - Etologie ② → PT5 – okruh – Vztah člověka k prostředí
	Příběhy ze života dětí a mládeže, humor v literatuře	- charakterizuje literární postavu, rozvíjí své komunikační schopnosti - charakterizuje na základě četby zvyklosti v jednotlivých zemích - prohlubuje svou schopnost číst s porozuměním	① Ukázky světové i české literatury - Povídky, romány - Ukázky humoristické literatury ① ② Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	① → PT2- okruh Občanská společnost a škola ② → PT1 – okruh Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností a poznávání
2.	Jazyková výchova			
	Tvarosloví	- správně určuje slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci	- Ohebné a neohebné slovní druhy - Stupňování příslovcí, př. spřežky - Odchylné tvary některých podstatných jmen označujících části těla - Skloňování a užívání vztažných zájmen - Slovesný rod činný a trpný	CJ - srovnání tvaroslovných odlišností AJ – 4.ročník – Trpný rod
	Pravopis	učí se pravopisu lexikálnímu, slovo tvornému i morfologickému	- Psaní velkých písmen ve jménech vlastních - Koncovky podstatných a přídavných jmen - Shoda př. a podmětu - Procvičování pravopisu	AJ – 1.ročník - Český a anglický pravopis
	Význam slov	- je schopen rozdělit slova do společných skupin dle jejich významu - tvoří spisovné tvary slov a vědomě je	- Slovo, věcný význam, sousloví, rčení - Slova jednoznačná a mnohoznačná - Synonyma, homonyma - Slova citově zabarvená	AJ – 1.ročník – Synonyma, homonyma

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- používá ve vhodné komunikační situaci - učí se rozpoznat význam mluvnický a lexikální	Odborné názvy	
	Slovní zásoba a tvoření slov	- samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími příručkami - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby tvoření slov	- Slovní zásoba - Způsoby obohacování slovní zásoby - Způsoby tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování)	AJ – 1.ročník – slovní zásoba a tvoření slov
	Skladba	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích - rozlišuje některé druhy vět v souvětí, vhodně je využívá při dané komunikační situaci	- Stavba větná - Věty podle postoje mluvčího - Věty dvojčlenné a jednočlenné - Větné ekvivalenty - Větné členy, přístavek - Druhy vět vedlejších - Souvětí podřadné	CJ - srovnání tvaroslovných odlišností AJ – 3.ročník – podmínkové věty, vztahné věty, časové věty
2.	Komunikační výchova a sloh			
	Projevy mluvené	①② dorozumívá se kultivovaně, výstižně - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky ①② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči ①uplatňuje své názory a osobní postoje	①Zásady dorozumívání ② Mluvní cvičení připravené (realizace v průběhu celého roku)	① → PT1 – okruh Sociální rozvoj– Mezilidské vztahy ② → PT1 – okruh Sociální rozvoj- Komunikace OV – 2.ročník – Život mezi lidmi – komunikace Hv- Hlasová hygiena
	Popis	- dodržuje pravidla mezivětného navazování - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - dorozumívá se kultivovaně, výstižně	- Popis výrobku - Popis uměleckého díla - Popis pracovního postupu	AJ - 3.ročník – Slohové útvary Ov - 2.ročník – Člověk a kultura VV- vnímání uměleckého díla BI, Ch, F – Popis pokusu

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		odlišuje spisovný a nespisovný projev		
	Charakteristika	- učí se sebehodnocení - dodržuje pravidla mezivětného navazování - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - dorozumívá se kultivovaně, výstižně - odlišuje spisovný a nespisovný projev	① Charakteristika vlastní ② Charakteristika kamaráda	① → PT1 – okruh Osobnostní rozvoj– Sebepoznání, sebepojetí ② → PT1 – okruh Sociální rozvoj– Poznávání lidí, Mezilidské vztahy AJ – 3.ročník – Slohové útvary Ov - Vztahy mezi lidmi
	Popis - líčení	učí se užívat jazykové prostředky, které vyvolávají citovou působivost	- Subjektivně zabarvený popis - Líčení krajiny	Ov - 2.ročník – Člověk a kultura
	Práce s textem – výťah z odborného textu	- zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu - výstižně a přehledně zpracovává text - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výťah z přečteného textu	- Osnova ① Výpisky ① Výťah z odborného textu	① → PT6 – okruh – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení I- metody a nástroje vyhledávání informací
	Seznámení s útvary administrativního stylu	- zvládá formulování žádosti - rozpozná obvyklé formy žádosti - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunik. situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ① odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - uspořádá informace s ohledem na účel textu	- Žádost - Pozvánka - Životopis	① → PT6 – okruh – Fungování a vliv médií ve společnosti OV- 2.ročník – Člověk a kultura I – zpracování textových a grafických informací
	Vypravování v uměleckém stylu	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazyk. prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a hodně užívá spisovné jazykové	① Vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostědělovacím)	① → PT1 – okruh Osobnostní rozvoj– Kreativita AJ – 3.ročník – Slohové útvary Ov- 3.ročník – Jedinec a jeho osobnost

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		prostředky vzhledem ke svému komunik. záměru ① uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu		
2.	Literární výchova			
	Hlavní vývojová období národní a světové literatury	- seznamuje se s etapami a směry literárního vývoje - doplňuje a rozšiřuje svoje znalosti o literárních druzích a žánrech - reprodukuje vlastními slovy přečtený text, učí se postihnout námět, ideu a rysy literární postavy - učí se formulovat vlastní čtenářské hodnocení přečteného textu na základě zadaných kritérií - učí se základům uměleckého přednesu - pokouší se o vlastní interpretaci - rozšiřuje svoje poznatky o jazykových prostředcích umělecké literatury - učí se vyhledávat informace z různých zdrojů	② Starověká literatura ② Středověká literatura ② Humanismus a renesance v literatuře ② Baroko v literatuře ①③ Vliv literatury na život - Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu ①④ Prostřednictvím literárních textů jsou představeny některé významné osobnosti českých a světových dějin	① → PT1 – okruh Morální rozvoj– Hodnoty, postoje, praktická etika ② → PT4 – okruh – Kulturní difference ③ → PT5 – okruh – Vztah člověka k prostředí ④ → PT6 – okruh – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality D – 1. A 2. ročník – Svět a naše země od starověku do konce 18. století
3.	Jazyková výchova			
	Obecné výklady o českém jazyce	- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a	- Útvary českého jazyka a jazyková kultura ① Čeština jako jeden ze slovanských jazyků	① → PT4 – okruh – Etnický původ

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny		
	Nauka o slovní zásobě	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozezná cizí slova, vhodně je používá - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - objasní motivovanost při slovotvorbě - používá terminologii slovotvorby	- Slovní zásoba a tvoření slov - Obohacování slovní zásoby ① Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	① → PT4 - okruh - Multikulturalita
	Tvarosloví	- správně třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- Skloňování obecných jmen přejatých - Skloňování cizích vlastních jmen - Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá	CJ - srovnání tvaroslovných odlišností
	Pravopis	- vyloží složitější pravopisná pravidla vyplývající z tvarosloví - rozlišuje složitější případy psaní předpon s/z a předložek s,z - zdůvodní složitější psaní skupin bě/bje, pě/pje, mě/mne - cíleně užívá Pravidla českého pravopisu a Slovník spisovné češtiny	- Psaní i/y v koncovkách - Psaní předpon s/z a předložek s,z - Psaní skupin bě/bje, pě/pje, mě/mne	
	Skladba	- v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích - rozlišuje druhy vět v souvětí, vhodně je využívá při různých	- Věta jednoduchá a souvětí - Souvětí podřadné - Souřadně spojené věty vedlejší - Souvětí souřadné - Významový poměr mezi větami hlavními a	CJ - srovnání syntaktických odlišností

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		komunikačních situacích - využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů - určuje druhy vět vedlejších	větnými členy	
3.	Komunikační výchova a sloh			
	Projevy mluvené	①②dorozumívá se výstižně a kultivovaně - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky ①②využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingvárních prostředků řeči ①uplatňuje své názory a osobní postoj	①Zásady dorozumívání ②Mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého školního roku)	① → PT1 – okruh Sociální rozvoj– Mezilidské vztahy ② → PT1 – okruh Sociální rozvoj– Komunikace Ov – 2.ročník – Člověk a kultura - komunikace
	Práce s textem –	- zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu - výstižně a přehledně zpracovává text ①využívá základy studijního čtení (vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu) ② vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- Výtah - Osnova - Výpisky ② Referát, výklad	① → PT6 – okruh – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ② → PT1 – okruh Sociální rozvoj– Komunikace
	Charakteristika	- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke	①② Charakteristika literárních postav	① → PT1 – okruh Osobnostní rozvoj– Sebepoznání, sebepojetí. ② → PT1 – okruh Sociální rozvoj– Poznávání lidí AJ – 3.ročník – Slohové útvary Ov – 3.ročník – Jedinec a osobnost – sebepoznání, sebehodnocení

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • využívá poznatky z krásné literatury a filmu • využívá znalosti z literární teorie • vybere z literárního díla vhodný citát, který výstižně charakterizuje literárního hrdinu		
	Popis	• dodržuje pravidla mezivětného navazování • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev	• ① Subjektivně zabarvený popis (líčení)	① → PT6 – okruh - Vnímání autora mediálních sdělení AJ – 3.ročník – Slohové útvary Ov – 3.ročník – Jedinec a osobnost – sebepoznání, sebehodnocení
	Úvaha	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči • ① ② hodnotí aktuální společenské jevy • ① uplatňuje své názory a osobní postoj	• Úvahové postupy • Uplatnění úvahy v různých stylech	① → PT1 Osobnostní rozvoj – okruh - Kreativita ② → PT1 – okruh orální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika Ov – 4.ročník – Seberealizace člověka
3.	Literární výchova			

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
	Hlavní vývojová období národní a světové literatury	- seznamuje se s etapami a směry literárního vývoje - doplňuje a rozšiřuje svoje znalosti o literárních druzích a žánrech - reprodukuje vlastními slovy přečtený text - učí se základům uměleckého přednesu - učí se postihnout námět, ideu a charakteristiku literární postavy, tematiku textu či celého díla, učí se rozpoznat různé slohové postupy v daném textu či díle - učí se formulovat vlastní čtenářské hodnocení přečteného textu na základě zadaných kritérií - pokouší se o vlastní interpretaci - rozšiřuje svoje poznatky o jazykových prostředcích umělecké literatury - učí se vyhledávat informace z různých zdrojů	①②Klasicismus, osvícenství a preromantismus v literatuře ①②Romantismus v literatuře ①Národní obrození ②Kritický realismus ve světové literatuře - Česká literatura v druhé polovině 19. století ③Vliv literatury na život ④⑤Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů	① → PT3 – okruh – Jsme Evropané ② → PT3 – okruh – Objevujeme Evropu a svět ③ → PT5 – okruh – Vztah člověka k prostředí ④ → PT4 – okruh - Multikulturalita ⑤ → PT1 – okruh Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etnika ⑥ → PT1 – okruh Osobnostní rozvoj – Sebepoznání, sebepojetí D- 3.ročník - Svět a naše země od klasicismu po konec 19. stol.
4.	Jazyková výchova			
	Obecné výklady o českém jazyce	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodňuje jejich užití - v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny	- Funkce řeči ①②Jazyky slovanské - Vývoj českého jazyka - Útvary českého jazyka - Jazykověda a její disciplíny - Jazyková kultura	① → PT4 – okruh – Etnický původ ② → PT3 – okruh – Jsme Evropané NJ – 4.ročník – Rozdělení jazyků – germánské jazyky D – 2.ročník – Slovanské osídlení našich zemí
	Slovní zásoba a význam slova	- správně třídí druhy slov - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- Slovo a sousloví, věcné významy slov - Rozvoj slovní zásoby - Odborné názvy, synonyma, homonyma, antonyma - Slova domácí, mezinárodní	
	Nauka o tvoření slov	- ovládá stavbu slova - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- Stavba slova a tvoření slov - Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- vyloží podstatu tvoření slov v češtině - uvádí synonymní české ekvivalenty k cizím slovům a obráceně		
	Tvarosloví	- správně třídí slovní druhy - rozliší složitější případy ze sémantického, morfologického i syntaktického hlediska - rozezná přechodník přítomný a minulý, posoudí jeho stylistické užití - je schopen zařadit slovesa ke slovesným třídám a vzorům	- Ohebné a neohebné slovní druhy - Problematikou přechodníků - Seznámení problematikou slovesných tříd a vzorů	
	Skladba	- rozeznává věty podle členitosti - rozlišuje druhy vět a větné ekvivalenty a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích - postihne logickou strukturu věty	- Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent - Souvětí podřadné a souřadné - Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa, vsuvka, věta neúplná - Mluvnický zápor - Hlavní zásady českého slovosledu	
	Pravopis – písemná stránka jazyka	- samostatně pracuje s jazykovými příručkami - v písemném projevu zvládá podle svých možností pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický - ovládá pravopis běžných slov cizího původu	- Procvičování a opakování pravopisu - Psaní a výslovnost slov přejatých - Pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební - Pravopis vlastních jmen	
	Zvuková stránka jazyka	- ovládá systém českých hlásek, - jejich rozdělení, rozumí pojmu vyšší zvukové celky, upřednostňuje spisovnou výslovnost	- Hláskosloví, zvuková stránka věty - Větný přízvuk a melodie	AJ – 1.- 4.ročník – Anglická výslovnost a slovní přízvuk NJ - 3.- 4. ročník – Fonetika – německá výslovnost, slovní přízvuk
4.	Komunikační výchova a sloh			
	Projevy mluvené	①②dorozumívá se v rámci svých dispozic kultivovaně, výstižně pomocí vhodných jazykových prostředků - zvládá základy diskuse - vyjadřuje svoje názory adekvátní	①Zásady dorozumívání ②Mluvené projevy - Realizace příležitostních mluvních cvičení připravených i improvizovaných - Proslov, diskuse - Vypravování v různých komunikačních	① → PT1 – okruh Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy ② → PT1 – okruh Sociální rozvoj - Komunikace Ov - 2.ročník – Člověk a kultura – komunikace

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		formou • ①②v mluveném projevu užívá vhodně zásady komunikace a pravidel dialogu • ①uplatňuje svoje názory a osobní postoje • je schopen je konfrontovat s ostatními názory	situacích	Hv – Hlasová hygiena
	Výklad	• seznamuje se s jazykovými prostředky výkladu • formuluje osnovu výkladu • vytváří si pozitivní představy o sobě samém • ①②učí se podpoře sebedůvěry při ústním jazykovém projevu a vystoupení před posluchači • formuluje myšlenky a názory v logickém sledu • učí se tvořit výstižný a souvislý ústní i písemný projev • využívá znalostí získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu své přípravy na budoucnost – na další vzdělávání a profesní zaměření • zvládá uspořádat informace s ohledem na jejich účel	• ①Výklad mluvený a psaný	① → PT1 – okruh Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností a poznávání ② → PT1 – okruh Sociální rozvoj - Komunikace Ov – 3.ročník – Jedinec a osobnost – sebezpoznání, sebehodnocení
	Administrativní útvary	1. uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	• ①Životopis • Úřední dopis	① → PT1 – okruh Osobnostní rozvoj – Sebezpoznání, sebezpojetí I – Zpracování textových informací

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
	Popis	• dodržuje pravidla mezivětného navazování • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev • vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti • využívá znalostí o významu slov - přenesená pojmenování	• Popis děje • Popis pracovního postupu • Popis uměleckého díla • Subjektivně zabarvený popis (líčení)	AJ - 3.ročník – Slohové útvary OV – 2.ročník – Člověk a kultura 3.ročník – Jedinec a jeho osobnost.Člověk a sociální vztahy VV- vnímání uměleckého díla F, Ch – popis pracovního postupu jednotlivých pokusů a laboratorních prací
	Charakteristika Úvaha	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• Charakteristika přímá • Charakteristika nepřímá • Úvaha – využití úvahy v různých funkčních stylech	OV –3.ročník – Jedinec a jeho osobnost.Člověk a sociální vztahy. Rodina AJ – 3.ročník – Slohové útvary
	Vypravování	• vhodně sestaví vypravování s využitím vhodných jazykových prostředků • zvládá útvar vypravování s využitím postupů uměleckého stylu • vhodně používá spisovné jazykové prostředky vzhledem k příslušnému jazykovému projevu	• Vypravování v umělecké oblasti	AJ – 3.ročník – Slohové útvary
	Publicistické útvary	• seznamuje se s útvary publicistického stylu • vnímá komunikační strategie v médiích, zaujímá k těmto strategiím osobní postoje	• Jazykové prostředky publicistického stylu - specifika • ①②③Útvary publicistického stylu(zpráva, fejeton, reportáž)	① → PT6 – okruh – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ②→ PT6 – okruh – Vnímání autora mediálních sdělení ③→ PT6 – okruh – Fungování a vliv médií ve společnosti

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
4.	Literární výchova			
	Hlavní vývojová období národní a světové literatury od 90. let 19.století a ve 20. století	- seznamuje se s etapami a směry literárního vývoje - doplňuje a rozšiřuje svoje znalosti o literárních žánrech, získává nové poznatky z literární teorie - tyto poznatky využívá při rozboru textu - zdokonaluje se v interpretačních postupech - reprodukuje vlastními slovy přečtený text, - porovnává konkrétní text s jinými podobnými texty – např. z hlediska žánru, tematiky, ztvárnění literární postavy atd. - všímá si různých kompozičních postupů v uměleckém vypravování, je veden k tvorbě vlastních textů - rozšiřuje svoje poznatky o jazykových prostředcích umělecké literatury - učí se vyhledávat informace z různých zdrojů - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor dokládá argumenty	③ Období konce století, vliv literatury na život - Avantgardní postupy v literatuře ④ Drama a jeho žánry ④ ⑤ České a světové divadlo 20.století ③ ④ ⑤ ⑥ Ohlasy války v literatuře ⑥ Světová literatura – ukázky z vybraných děl ⑤ - Současnost v literárním díle ① ② ⑤ Aktivita spojené s literární tvořivostí – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů	① → PT1 – okruh Osobnostní rozvoj - Kreativita ② → PT4 – okruh - Multikulturalita ③ → PT4 – okruh – Lidské vztahy ④ → PT6 – okruh – Vnímání autora mediálních sdělení ⑤ → PT6 – okruh – Fungování a vliv médií ve společnosti ⑥ → PT3 – okruh – Evropa a svět nás zajímá ⑦ → PT3 – okruh – Jsme Evropané D – 4.ročník - Svět a české země ve 20. stol. VV – průběžně – Moderní umělecké směry

5.2 Anglický jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	4	4	4	4

Charakteristika předmětu

Zkratka Aj

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV. Je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tematické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny. Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené didaktickou technikou.

Ve výuce anglického jazyka jsou u všech studentů v jednotlivých ročnících rozvíjeny digitální kompetence – emailová komunikace, vytváření prezentací, využívání online cvičení atd.

Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. návštěvy divadelních a filmových představení, interaktivní hodiny, kontakty s rodilými mluvčími, zahraniční výjezdy apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- zařazováním frontálních, skupinových a individuálních forem výuky
- zadáváním úkolů směřujících u žáků k rozvoji schopností a dovedností s důrazem na porozumění čteného nebo slyšeného sdělení, vyhledávání a ověřování informací z různých zdrojů a jejich efektivní využívání, pochopení logických souvislostí
- zařazováním opakování, ověřování znalostí a dovedností žáků
- rozbořem chyb žáka směřujícím k odstranění nedostatků
- posílením autoevaluačních schopností žáka
- podporou a organizováním vhodně vybraných akcí

Kompetence k řešení problémů

- předkládáním nejrozličnějších problémových situací vázaných na učební látku a každodenní život.
- zadáváním úkolů k individuálnímu nebo skupinovému vypracování, zapojováním celého kolektivu do řešení problému.
- podporováním účasti na předmětových soutěžích.

Kompetence komunikativní

- věnováním pozornosti jazykově, obsahově i logicky správnému a přesnému vyjadřování žáků v mluveném i písemném projevu
- věnováním pozornosti vhodným způsobům verbální i neverbální komunikace žáků s učiteli a ostatními dospělými i komunikace mezi spolužáky
- povzbuzováním žáků k vyjadřování a obhajování vlastních názorů
- vedením žáků k umění naslouchat názorům druhých
- podporováním a vedením žáků k vlastní četbě (rozšíření slovní zásoby)
- seznamováním žáků s pravidly komunikace, navozováním a procvičováním konkrétních životních situací

Kompetence občanské

- vedením k respektování historických a kulturních tradic své země a regionu
- vedením k respektování tradic příslušných zemí
- seznámením se základními informacemi z občanského života příslušných zemí

Kompetence sociální a personální

- ke sdělování a sdílení zážitků, pocitů, názorů mezi ostatními
- k učení se od druhých, nejen od pedagoga

Kompetence digitální

- vedením žáků k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedením žáků k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedením žáků k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedením žáků k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedením žáků k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedením žáků k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Kompetence pracovní

- postupováním od jednotlivého ke složitějšímu

OSNOVY: ANGLICKÝ JAZYK

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Poslech s porozuměním	Porozumění a poslech • rozumí jednoduchým pokynům a větám	Jazykové prostředky • Fonetika • Pravopis • Slovní druhy a větné členy • Gramatické kategorie • pořádek slov ve větě oznamovací a tázací • podstatné jméno a člen • ukazovací zájmena • množné číslo • there is, there are • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • přivlastňovací pád • sloveso být, mít, moci, muset • přivlastňovací zájmena • minulý čas • nepravidelná slovesa • řadové číslovky • počítatelná a nepočítatelná podstatná jména • vyjadřování budoucnosti	Čj - psaní velkých písmen ve jménech vlastních - 2.r Čj - tvarosloví - 1.r Čj - slovní zásoba a tvoření slov - 2.r Čj - synonyma, homonyma - 2.r Ov - rodina, rodinný život - 1.r Ov - člověk v sociálních vztazích - 3.r Ov - domov, obec, region, životní prostředí - 1. Z - regionální zeměpis - 2., 3., 4.r Z - mapa, globus - 1.r PT1 - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita PT1 – Sociální rozvoj - Komunikace, kooperace a kompetice PT1 – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT4 - lidské vztahy
	Čtení s porozuměním	Čtení • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů		
	Ústní projev	Mluvení • adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty • používá slovní zásobu z okruhů rodina, škola, zvířata, nakupování, místo kde žijí, přátelé, oblékání.	Slovní zásoba • synonyma, antonyma Tematické okruhy • můj život • prázdniny	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			• jídlo • zvířata • svět • zábava	
	Písemný projev	Psaní • osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka	Slohové útvary • krátké vypravování • recept • pohlednice • srovnání	
2.	Poslech s porozuměním	• Porozumění a poslech • Reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací • Pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace • Rozumí jednoduchým instrukcím týkajícími se organizace výuky	Jazykové prostředky • Fonetika • Pravopis • Slovní druhy a větné členy • Gramatické kategorie • Způsobová slovesa • Množné číslo • Budoucí čas • Předpřítomný čas • Minulý čas průběhový • Předložky • Přítomný prostý vs. Přítomný průběhový • Minulý čas prostý • Členy	Čj – tvarosloví (zájmena, přídavná jména, číslovky, podstatná jména, slovesa), zvuková stránka jazyka – 1. ročník Z – regionální zeměpis – 2. a 3. ročník D – USA – 3. ročník Ov – člověk a svět – 2. ročník, život mezi lidmi – 2. ročník, člověk v rytmu času – 1. ročník, rodinná výchova – 2. ročník, globální ekologické problémy – 4. ročník PT1 – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita PT1 – Sociální rozvoj - Komunikace, kooperace a kompetice PT1 – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT3-objevujeme Evropu a svět PT5-vztah člověka k prostředí
	Čtení s porozuměním	• Čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu • V jednoduchém textu vyhledává informaci • Odpoví na otázku související s textem • Používá dvojjazyčný slovník	• Slovní zásoba • Synonyma • Antonyma	
	Ústní projev	• Tvoří a obměňuje jednoduché věty • Dbá na gramatickou správnost • Odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností	Tematické okruhy • Volný čas • Místo kde žiji • Škola	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• Zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma • Vyžádá si jednoduchou informaci • Zapojí se do konverzace	• Životní prostředí • Realie Velké Británie • Rodina • Doprava • Život v budoucnosti • New York • Popis cesty	
	Písemný projev	• Sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • Napíše dopis • Napíše krátké vyprávění • Vytvoří jednoduchý popis • Napíše jednoduchou úvahu na známé téma související s probíranými tematickými okruhy	Slohové útvary • Jednoduchý dopis • Krátké vypravování	
3.	Poslech s porozuměním	• běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným okruhům • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě, abstrahuje z ní určitou informaci • rozumí instrukcím v organizaci jazykové výuky	Jazykové prostředky • Fonetika • Pravopis • Slovní druhy a větné členy Gramatické kategorie • Minulý čas prostý a předpřítomný • Podmínkové věty I • Vztažné věty • Minulý čas průběhový • Zvratná zájmena • Tázací dovětky Will x going to Used to Too x Enough Should, Might Trpný rod Časové věty Slovní zásoba • synonyma a antonyma Tematické okruhy • Rodina a vztahy	Z – regionální zeměpis - 3.roč Ov – jedinec a jeho osobnost – 3.roč Čj – tvarosloví: slovesa, zájmena – 1.roč Čj – skladba-druhy vět vedlejších – 2.roč Čj – tvarosloví: slovesné časy – 1.roč Čj – vypravování, popis, dopis – 1.roč Čj – popis, charakteristika – 3.roč Čj – vypravování, popis, charakteristika – 4.roč Čj – zvuková stránka jazyka – 1.roč PT1 -Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita PT1 – Sociální rozvoj - Komunikace, kooperace a kompetice PT1 –Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT4-Lidské vztahy PT3-Objevujeme Evropu a svět PT6-Fungování a vliv médií ve společnosti PT6-Tvorba mediálního sdělení

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			• Lidé v mém okolí • Škola • Místo, kde žiji • Práce • Volný čas • Životní styl (jídlo, tradice, svátky) • Anglicky mluvící země • Jazyky • Doprava • Příroda • Tělo a zdraví • Popis místa • Životní prostředí	
	Čtení s porozuměním	• čte foneticky správně přiměřeně náročný text • v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci • vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu • vyhledá známé výrazy a fráze • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Slohové útvary • krátké vyprávění • neformální dopis • popis	
	Ústní projev	• vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • aktivně používá osvojenou slovní zásobu • reprodukuje jednoduchý text • účastní se rozhovoru na známé téma		
	Písemný projev	• napíše jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis		
4,	Poslech s porozuměním	• běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí zřetelně promluvě • odvodí význam méně známých slov	Jazykové prostředky Fonetika • Pravopis • Slovní druhy a větné členy	Z – regionální zeměpis – 3.roč Z – regionální zeměpis - 2..roč Ov – člověk v sociálních vztazích – 3.roč Ov – životní perspektivy – 4.roč

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		z kontextu - abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy - využívá dvojjazyčný slovník	- Gramatické kategorie - Minulý prostý a minulý průběhový čas - Předpřítomný a minulý čas - První a druhá podmínková věta - Would , so....that - Trpný rod - Nepřímá řeč - Posun časů - Vyjádření budoucnosti Tematické okruhy - Rodina a vztahy - Lidé v mém okolí - Škola - Místo, kde žiji - Práce - Volný čas, život mladých lidí - Životní styl (jídlo, tradice, svátky) - Anglicky mluvící země - Doprava, cestování - Šikana - Média	Ov – rodina, rodinný život – 1.roč Čj – tvarosloví – slovesa 1.roč Čj – tvarosloví – činný, trpný rod – 2.roč Čj – skladba – přímá, nepřímá řeč – 1.roč Čj – skladba – vedlejší věty – 2.roč Čj – tvarosloví – slovesa – 1.roč Čj – dopis – 1.roč Čj – zvuková stránka jazyka – 1.roč PT1 – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita PT1 – Sociální rozvoj - Komunikace, kooperace a kompetice PT1 – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT3-Objevujeme Evropu a svět PT4-Lidské vztahy PT6-Tvorba mediálního sdělení
	Čtení s porozuměním	- čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahům textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům - v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje - využívá dvojjazyčný slovník		
	Ústní projev	- vytvoří složitější sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - aktivně používá osvojenou slovní zásobu - reprodukuje složitější text - účastní se rozhovoru na známé téma - zformuluje vlastní názor na dané téma - využívá myšlenkovou mapu		
	Písemný projev	- napiše strukturovaný text na dané téma - napiše neformální dopis		

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• napíše krátký formální dopis • vytvoří myšlenkovou mapu		

5.3 Francouzský, německý, ruský jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Zkratky Fj, Nj, Rj

- Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV.
- Vzdělávací obor **Další cizí jazyk** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.
- V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tématické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.
- Žák si zvolí z nabídky tří cizích jazyků (německý, francouzský, ruský) jeden pro studium od 1. ročníku (prima).
- Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené didaktickou technikou.
- Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. návštěvy divadelních a filmových představení, interaktivní hodiny, kontakty s rodilými mluvčími, zahraniční výjezdy apod.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní vycházíme z evropského referenčního rámce a z jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je stanoveno v RVP ZV a RVP GV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- zadáváním úkolů směřujících u žáků k rozvoji mechanické, vizuální a logické paměti, k utváření dostatečné a trvalé zásoby poznatků
- rozvíjením schopnosti žáků využívat k pochopení problému různé myšlenkové postupy, které podporují analytické a logické myšlení žáka a schopnost uvědomovat si souvislosti mezi jevy
- zadáváním úkolů na samostatné vyhledávání a kritické hodnocení informací

Kompetence k řešení problémů

- zadáváním úkolů k individuálnímu nebo skupinovému vypracování, při nichž se uplatní znalost cizího jazyka
- podporováním využívání různých zdrojů při vyhledávání informací pro řešení problému

Kompetence komunikativní

- povzbuzováním žáků k vyjadřování a obhajování vlastních názorů v cizím jazyce i za cenu gramatických nepřesností
- navozováním modelových situací, které vedou k procvičování verbální i neverbální komunikace v daném cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- vedením ke spolupráci se skupinou, ke spoluvytváření týmových pravidel a k jejich respektování
- vedením k respektování názorů z jiného kulturního a jazykového prostředí
- vedením k objektivnímu pohledu a hodnocení svého výkonu

Kompetence občanské

- vedením k respektování historických a kulturních tradic své země a regionu
- vedením k respektování tradic příslušných zemí
- seznámením se základními informacemi z občanského života příslušných zemí

Kompetence pracovní

- vedením žáků ke správnému používání cizojazyčných studijních materiálů, jazykových příruček a slovníků pro samostatné studium

Kompetence digitální

- vedením žáků k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedením žáků k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedením žáků k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedením žáků k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedením žáků k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedením žáků k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

OSNOVY: FRANCOUZSKÝ JAZYK

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Poslech s porozuměním	- rozumí jednoduchým a zřetelně vyslovovaným pokynům a větám - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - rozlišuje výslovnost českých a francouzských hlásek - podle poslechu napodobuje výslovnost a intonaci	Jazykové prostředky <u>Fonetika</u> - francouzská abeceda - fonetická transkripce - výslovnost jednotlivých hlásek - opozice hlásek - intonace - vázání	PT1 – osobnostní rozvoj - Sebepoznání, sebepojetí - Sociální rozvoj - komunikace PT3- Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané I – využití internetu (e-mailová komunikace, internetový překladový slovník, hledání informací na internetu) Z – země Evropy, geografie Francie, frankofonie OV – zvyky a tradice, rodina a její význam, životní styl Bi – lidské tělo a zdraví
	Čtení s porozuměním	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - čte foneticky správně jednoduchý text - rozumí smyslu jednoduchých materiálů s využitím vizuální podpory	<u>Morfologie a syntax</u> - osobní zájmena - člen neurčitý a určitý - časování sloves 1. třídy - časování základních nepravidelných sloves - tvoření záporu ne ... pas - mužský a ženský rod přídavných jmen - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací zájmena - tázací zájmena quel, où - rozkazovací způsob kladný	
	Ústní projev	- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací - tvoří a obměňuje jednoduché věty - adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty	- tvoření záporu ne ... pas - mužský a ženský rod přídavných jmen - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací zájmena - tázací zájmena quel, où - rozkazovací způsob kladný	
	Písemný projev	- osvojí si základní aspekty písemné podoby francouzského jazyka - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - tvoří a obměňuje jednoduché věty - vyplní krátký formulář s osobními údaji	<u>Slovní zásoba, tematické okruhy</u> - pozdravy a základní zdvořilostní výrazy - dny v týdnu, části dne - měsíce v roce - hodiny - národnosti - země a jazyky - číslovky 0-69 - rodina - škola: školní pomůcky, předměty, místa ve škole - barvy - zájmy, sport	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			- povolání - lidské tělo - domácí zvířata • <u>Komunikační situace</u> - pozdravit - komunikovat ve třídě - představit sebe a druhou osobu - hovořit o škole a svém rozvrhu - popsat, co dělám během dne - klást otázky - hovořit o svých zálibách - vyjádřit, co mám / nemám rád - představit svoji rodinu	
2.	Poslech s porozuměním	• reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky	Jazykové prostředky • <u>Fonetika</u> - intonace - členění promluvy - výslovnost koncového e - přízvuky aigu, grave, circonflexe - nosové hlásky	PT1 osobnostní rozvoj - Sebepoznání, sebepojetí - Sociální rozvoj - komunikace PT3- Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané PT5 – Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí I – využití internetu (e-mailová komunikace, vyhledávání informací na internetu) OV – zvyky a tradice, rodina a její význam, životní styl
	Čtení s porozuměním	• čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu • v jednoduchém textu vyhledá informaci	• <u>Morfologie a syntax</u> - il y a - dělivý člen	
	Ústní projev	• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností	- výrazy množství - zdvořilostní kondicionál - ukazovací zájmena - množné číslo nepravidelných přídavných jmen - blízká budoucnost	
	Písemný projev	• tvoří a obměňuje jednoduché věty • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • sestaví jednoduché sdělení týkající se osvojovaných tematických okruhů	- vyjádření přivlastňování - zvrtná slovesa - předložky místní - blízká minulost - rozkazovací způsob v záporu	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
3.	Poslech s porozuměním	• rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace	Jazykové prostředky • <u>Fonetika</u> - opozice hlásek - členění a plynulost promluvy - vázání • <u>Morfologie a syntax</u> - stažené předložky - zápor ne...jamais, rien, personne, plus - vyjádření důsledku pomocí donc a alors - vyjádření opozice pomocí mais - vyjádření času a frekvence - vyjádření míry - vyjádření povinnosti – sloveso devoir a il faut - minulý čas složený - tvoření otázky - neosobní slovesa - komparativ • <u>Slovní zásoba, tematické okruhy</u> - sporty - olympijské hry - vaření, kuchyně - stolování - materiály a recyklace - móda a životní styl - cestování - prázdniny - počasí • <u>Komunikační situace</u> - porozumět pravidlům sportu - zapsat se na sportovní aktivitu - hovořit o stravovacích návycích - porozumět receptu a sestavit recept - hovořit o oblékání a módě - srovnávat ceny	PT1 osobnostní rozvoj - Sebepoznání, sebepojetí - Sociální rozvoj - komunikace PT3- Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané PT5 – Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí I – využití internetu (e-mailová komunikace, vyhledávání informací na internetu) OV – zvyky a tradice, životní styl Tv – francouzští sportovci, významné sportovní události, Olympijské hry
	Čtení s porozuměním	• vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • odhadne hlavní smysl autentického materiálu		
	Ústní projev	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • dbá na gramatickou správnost • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma		
	Písemný projev	• napíše krátký text s použitím jednoduchých vět o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • dbá na písemnou správnost • používá základní spojovací výrazy		

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			- připravit prázdninovou cestu a aktivity- požádat o informace Slohové útvary • krátké vyprávění • neformální dopis • popis	
4,	Poslech s porozuměním	• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • vyvodí určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy	Jazykové prostředky • <u>Fonetika</u> - opozice hlásek - zavřené a otevřené hlásky - dvojhlásky • <u>Morfologie a syntax</u> - stupňování - komparativ, superlativ - budoucí čas prostý - imperfektum - vztažná zájmena - neurčitá zájmena - osobní zájmena COD, COI - přítomný čas průběhový - slovesa II. třídy - vyjádření cíle, účelu - vyjádření příčiny a následku - časové výrazy • <u>Slovní zásoba, tematické okruhy</u> - lidské vlastnosti, emoce - zdraví a zdravý životní styl - město, bydlení - povolání - média - problémy životního prostředí - ekologie a ochrana přírody • <u>Komunikační situace</u> - popsat vlastnosti člověka - přijmout a odmítnout pozvání	PT1 osobnostní rozvoj - Sebepoznání, sebepojetí - Sociální rozvoj - komunikace PT3- Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané PT4 Multikulturní výchova okruh Lidské vztahy PT5 – Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí PT6 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení okruh Fungování a vliv médií ve společnosti I – využití internetu (e-mailová komunikace, vyhledávání informací na internetu) Bi – lidské tělo a zdraví
	Čtení s porozuměním	• odpoví na otázky související s textem • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech využívá dvojjazyčný slovník		
	Ústní projev	• mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na téma ze svého každodenního života		
	Písemný projev	• napíše krátký souvislý, jednoduše strukturovaný text na probírané téma, osobní dopis, e-mail • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			- vyjádřit emoce - hovořit o zdraví, popsat zdravotní problém - vyjádřit svoje představy o budoucím životě - vyprávět příběh - popsat události a okolnosti - hovořit o ekologických gestech - vyjádřit svůj názor	

OSNOVY: NĚMECKÝ JAZYK

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Poslech s porozuměním	- rozumí jednoduchým a zřetelně vyslovovaným pokynům a větám - rozlišuje výslovnost českých a německých hlásek - podle poslechu napodobuje výslovnost a intonaci	Jazykové prostředky Fonetika - abeceda - fonetická transkripce - výslovnost jednotlivých hlásek - zvuková podoba slova a její zvláštnosti - slovní přízvuk - melodie věty	PT1 Osobnostní a sociální výchova okruh Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita okruh Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice okruh Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá okruh Objevujeme Evropu a svět okruh Jsme Evropané PT4 Multikulturní výchova okruh Lidské vztahy okruh Multikulturalita PT6 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení okruh Fungování a vliv médií ve společnosti
	Čtení s porozuměním	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - čte nahlas a foneticky správně jednoduchý text - vyhledá požadovanou informaci v textu - vyhledá odpověď v textu	Gramatické kategorie - podstatná jména - použití členu urč. a neurč. - složená podst. jména - množné číslo podstatných jmen - zájmena - osobní, tážací	Mezipředmětové vztahy Nj – Čj Zvuková podoba slova, slovní

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů i s využitím vizuální podpory • využívá slovník v učebnici	• číslovky základní 0-100 • slovesa • časování mít, být, mögen • přít. čas pravidelných a některých nepravidelných sloves • tvoření otázky W- otázky • tvoření záporu – nicht, kein • věta jednoduchá a pořádek slov	přízvuk Nj - Z Německy mluvící země Nj - M Základní číslovky Nj – Ov Rodina
	Písemný projev	• osvojí si základní aspekty písemné podoby německého jazyka • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Pravopis • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou jazyka • velká písmena	Náměty: • skupinová práce • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • využití internetu • písničky, říkadla • DVD
	Ústní projev	• adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty • vede jednoduchý rozhovor na známé téma • jednoduše představí sám sebe, svou školu • používá zdvořilostní fráze (pozdraví, vyjádří souhlas, nesouhlas, poděkuje, omluví se) • počítá do sta • přeloží jednoduché věty z něm. jazyka a do něm. jazyka	Slovní zásoba Tematické okruhy • mezinárodní slova • země, města, jazyky • školní věci, třída, předměty • dny v týdnu • naše škola • Komunikační situace • pozdrav • rozloučení se • omluva • poděkování • vyjádření souhlasu	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			- vyjádření nesouhlasu - podání základních informací o sobě - jednoduchý návrh, pojmenování předmětů	
2.	Poslech s porozuměním	- reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat - rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky	Jazykové prostředky Prohlubování dovedností v následujících oblastech: - Fonetika - abeceda - fonetická transkripce - výslovnost jednotlivých hlásek - zvuková podoba slova a její zvláštnosti - slovní přízvuk - melodie věty	PT1 Osobnostní a sociální výchova okruh Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita okruh Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice okruh Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá okruh Objevujeme Evropu a svět okruh Jsme Evropané

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
				PT4 Multikulturní výchova okruh Lidské vztahy okruh Multikulturalita PT6 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení okruh Fungování a vliv médií ve společnosti
	Čtení s porozuměním	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - čte nahlas a foneticky správně jednoduchý text - vyhledá požadovanou informaci v textu - vyhledá odpověď v textu - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů i s využitím vizuální podpory - využívá slovník v učebnici - využívá dvojjazyčný slovník	Gramatické kategorie - přivlastňovací zájmena N + A - slovesa + A - slovesa s odlučitelnou předponou - některá nepravidelná sloves - slovosled ve větě s časovými údaji - předložka "in" + A - rozkazovací způsob - stupňování přídavných jmen-komparativ	Mezipředmětové vztahy Nj – Čj Zvuková podoba slova, slovní přízvuk Nj - Z Německy mluvící země Nj – I Využití internetu a technologií, emailová komunikace Nj – Bi Lidské tělo Nj – Ov Rodina
	Písemný projev	- osvojí si základní aspekty písemné podoby německého jazyka - napiše jednoduchý krátký osobní dopis, e-mail	Pravopis Rozšíření dovedností v následujících oblastech: - rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou jazyka - velká písmena	Náměty: - skupinová práce - domácí úkoly - vlastní projekt na jednoduché téma - využití internetu - písničky, říkadla - DVD
	Ústní projev	- adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty - vede jednoduchý rozhovor na známé téma (průběh dne, zájmy...)	Slovní zásoba Tematické okruhy - zvířata - rodina, koníčky	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• jednoduše představí sám sebe, svou školu, svůj volný čas • jednoduše popíše domácí zvířata, režim dne... • používá zdvořilostní fráze (pozdraví, vyjádří souhlas, nesouhlas, poděkuje, omluví se) • počítá do sta • přeloží jednoduché věty z něm. jazyka a do něm. jazyka	• části těla • barvy • volný čas • průběh dne Komunikační situace Rozšíření dovedností v následujících oblastech: • pozdrav • rozloučení se • omluva • poděkování • vyjádření souhlasu • vyjádření nesouhlasu • podání základních informací o sobě • jednoduchý návrh - pojmenování předmětů • jednoduchý popis	
3.	Poslech s porozuměním	• reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací • pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace • rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky		Náměty • skupinová práce • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • výukové programy PC • písničky, říkadla
	Čtení s porozuměním	• čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu • v jednoduchém textu vyhledá informaci • odpoví na otázku	Gramatické kategorie • modální slovesa • osobní zájmena + Dativ a Akusativ • větný rámec • préteritum sloves “sein” a “haben” • předložky místa a času + Dativ a Akusativ • spojka “deshalb”	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- související s textem - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - využívá abecední slovník v učebnici - Využívá dvojjazyčný slovník	frekvenční příslovce	
	Písemný projev	- sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - napiše krátký dopis, e-mail - vytvoří jednoduchý popis	Pravopis složitější pravopisné jevy	
	Ústní projev	- tvoří a obměňuje jednoduché věty - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat - dbá na gramatickou správnost - odpoví na jednoduchou otázku týkající se známých jevů a skutečností - zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma	Slovní zásoba Tematické okruhy - názvy měsíců, roční období - nemoci, části těla - město, obchody, dopravní prostředky - přátelé - volný čas a zájmová činnost - cestování - povolání - jídlo, pití - Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba a žádost - žádost o pomoc, službu, informaci	PT 1 Osobnostní a sociální výchova okruh Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita okruh Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Objevujeme Evropu a svět PT4 Multikulturní výchova okruh Lidské vztahy PT6 Mediální výchova okruh Práce v realizačním týmu
4.	Poslech s porozuměním	reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací		Náměty - skupinová práce - domácí úkoly

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace • rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky		• vlastní projekt na jednoduché téma • výukové programy PC • písničky, říkadla
	Čtení s porozuměním	• čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu • v jednoduchém textu vyhledá informaci • odpoví na otázku související s textem • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • využívá abecední slovník v učebnici • využívá dvojjazyčný slovník	Gramatické kategorie • perfektum pravidelných i nepravidelných sloves a slovesa "haben a sein" • jednoduché slovesné časy • komparativ a superlativ • číslovky řadové • přídavná jména po členu určitém a neurčitém v nominativu a akusativu • vedlejší věta se spojkou "dass a weil"	
	Písemný projev	• sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis, e-mail • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Pravopis • složitější pravopisné jevy	
	Ústní projev	• tvoří a obměňuje jednoduché věty • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat • dbá na gramatickou správnost	Slovní zásoba Tematické okruhy • ve městě • v hotelu • charakterové vlastnosti • volný čas a sport • móda	PT 1 Osobnostní a sociální výchova okruh Osobnostní rozvoj • Rozvoj schopnosti poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Kreativita okruh Sociální rozvoj • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• odpoví na jednoduchou otázku týkající se známých jevů a skutečností • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma	• vyjadřování množství • jídlo, pití Komunikační situace • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci	• Komunikace • Kooperace a kompetice PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Objevujeme Evropu a svět PT4 Multikulturní výchova okruh Lidské vztahy PT6 Mediální výchova okruh Práce v realizačním týmu

OSNOVY: RUSKÝ JAZYK

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn
1.	Poslech s porozuměním	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozlišuje výslovnost českých a ruských hlásek - podle poslechu napodobuje výslovnost a intonaci - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Jazykové prostředky <u>Fonetika</u> - pohyblivý přízvuk - samohlásky - přízvučné samohlásky - redukce nepřízvučných samohlásek - výslovnost« и–ы » - souhlásky« ж, ш, ц » - výslovnost ть - vázání slov - intonace« ИК- 1,3»	PT1 Osobnostní a sociální výchova okruh Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita okruh Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice okruh Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá okruh Objevujeme Evropu a svět okruh Jsme Evropané PT4 Multikulturní výchova okruh Lidské vztahy okruh Multikulturalita PT6 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení okruh Fungování a vliv médií ve společnosti
	Čtení s porozuměním	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - čte foneticky správně jednoduchý text - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých textů, které se vztahují k běžným tématům - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - využívá slovníček v učebnici - využívá dvojjazyčný slovník - ovládá azbuku	<u>Gramatické kategorie</u> - podstatná jména - časování vybraných sloves (1.a 2.časování) - vazby vybraných sloves - zápor u sloves - minulý čas sloves - číslovky základní 1-12	Mezipředmětové vztahy Hv – melodie Z – země s rusky mluvícím obyvatelstvem Čj – cyrilice a hlaholice, zvuková stránka jazyka M – číslovky základní I – využití internetu, vyhledávání informací, e-mailová komunikace Ov – rodina

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn
1.	Písenný projev	• osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše krátký e-mail	• <u>Pravopis</u> – základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou jazyka – zvládnutí azbuky – zápor «не» u sloves – psaní «и» po «т, к, х»	
	Ústní projev	• adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty • používá slovní zásobu z daných okruhů • tvoří jednoduché věty kladné i v záporu • tvoří otázku a odpověď	• <u>Slovní zásoba – tematické okruhy</u> - pozdravy - hry, druhy sportu - rodina - volnočasové aktivity	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn
1.		• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat • vede jednoduchý rozhovor na známé téma	<u>Komunikační situace</u> - pozdravit, rozloučit se - seznámit se, představit se - pojmenovat volnočasové aktivity - pojmenovat členy rodiny - představit rodinu	Náměty - říkadla, písničky, - rozhovory, skupinová práce - vlastní projekty na jednoduchá témata - využití internetu
			-	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn
2.	Poslech s porozuměním	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozlišuje výslovnost českých a ruských hlásek - podle poslechu napodobuje výslovnost a intonaci - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Jazykové prostředky <u>Fonetika</u> - pohyblivý přízvuk - redukce nepřízvučných samohlásek - souhlásky tvrdé, měkké - ruské л - vázání slov - intonace ИК-3 - и, ы	PT1 Osobnostní a sociální výchova okruh Osobnostní rozvoj • Rozvoj schopností poznávání • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita okruh Sociální rozvoj • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice okruh Morální rozvoj • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá okruh Objevujeme Evropu a svět okruh Jsme Evropané PT4 Multikulturní výchova okruh Lidské vztahy okruh Multikulturalita PT6 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení okruh Fungování a vliv médií ve společnosti
	Čtení s porozuměním	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - čte foneticky správně jednoduchý text - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých textů, které se vztahují k běžným tématům - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - využívá slovníček v učebnici - využívá dvojjazyčný slovník - ovládá azbuku	<u>Gramatické kategorie</u> • Zájmena osobní • Zájmena přivlastňovací • Vazba “у меня есть” • Vybraná přídavná jména • Číslovky základní 10–100, 1000 • Příslovce • Časování sloves • Zvratná slovesa	Mezipředmětové vztahy Hv – melodie Z – země s rusky mluvícím obyvatelstvem M – číslovky základní I – využití internetu, vyhledávání informací, e-mailová komunikace Ov – rodina, volný čas, komunikace

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn
2.	Písemný projev	osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka vytvoří jednoduchý popis vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše krátký dopis, e-mail	<u>Pravopis</u> – základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou jazyka - zápor «не» u sloves - psaní samohlásek po «ж, ш, ц» - koncovka «ли» v min. čase mn.č.	
	Ústní projev	- adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty - používá slovní zásobu z daných okruhů - tvoří jednoduché věty kladné i v záporu - tvoří otázku a odpověď - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - vede jednoduchý rozhovor na známé téma	<u>Slovní zásoba – tematické okruhy</u> - volnočasové aktivity - škola, třída, vybavení předměty - byt, dům, vybavení - měsíce, roční období, činnosti <u>Komunikační situace</u> - představit se - vyprávět o svých volnočasové aktivitách - pojmenovat školní předměty popsat školní třídu - popsat byt, pokoje - popsat varianty bydlení - pojmenovat roční období, měsíce - popsat činnosti v průběhu roku - poděkovat, požádat o něco, omluvit se	Náměty - říkadla, písničky, - rozhovory, skupinová práce - vlastní projekty na jednoduchá témata - využití internetu

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn
3.	Poslech s porozuměním	- rozlišuje výslovnost českých a ruských hlásek - podle poslechu napodobuje výslovnost a intonaci - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - reaguje na jednoduché pokyny a otázky učitele a na podněty z oblastí běžných komunikačních situací - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat a instrukcím týkajících se organizace výuky	Jazykové prostředky <u>Fonetika</u> - pohyblivý přízvuk - redukce nepřízvučných samohlásek - párové souhlásky tvrdé a měkké - souhlásky « ж, ш, ц, -ч, щ » « и-ы » - intonace « ИК-3, ИК-5,7 »	PT1 Osobnostní a sociální výchova okruh Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita okruh Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice okruh Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá okruh Objevujeme Evropu a svět okruh Jsme Evropané PT4 Multikulturní výchova okruh Lidské vztahy okruh Multikulturalita PT6 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení okruh Fungování a vliv médií ve společnosti
	Čtení s porozuměním	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - čte foneticky správně jednoduchý text - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých textů, které se vztahují k běžným tématům - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - využívá slovníček v učebnici - využívá dvojjazyčný slovník	<u>Gramatické kategorie</u> - podstatná jména - vybraná slovesa I. a II. časování - slovesa pohybu a jejich časování - přídavná jména - přídavná jména odvozená od podst. jmen - vybrané vazby příd. jmen - pádové otázky	Mezipředmětové vztahy Čj – časování sloves zvrtná slovesa slovesa pohybu
	Písemný projev	napíše jednoduché texty týkající se jeho	<u>Pravopis</u>	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn
		samotného, rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat – osobní dopis, e-mail • dbá na písemnou správnost • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	složitější pravopisné jevy psaní samohlásek по« ж, ш, ц »	
	Ústní projev	• používá slovní zásobu z daných okruhů • tvoří a obměňuje jednoduché věty • dbá na gramatickou správnost • odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností a podobné otázky pokládá • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma • vypráví krátký příběh na předem známé téma	Slovní zásoba – tematické okruhy • dny v týdnu • režim dne • jídlo, pití • stravovací návyky • barvy • oblečení, obuv • obchody, zboží, nákupy Komunikační situace • popsat svůj den • informovat v rozhovoru o svých činnostech • zeptat se na čas • popsat své stravovací návyky • objednávat jídla v restauraci • popsat oblečení, obuv, vzhled • vyjádřit vztah k druhým lidem • řešit situace v obchodě při nákupu	Náměty - říkadla, písničky, - rozhovory, skupinová práce - vlastní projekty na jednoduchá témata - využití internetu - upravená četba
Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
4.	Poslech s porozuměním	• reaguje na jednoduché pokyny a otázky učitele a na podněty z oblastí běžných	Jazykové prostředky:	Mezipředmětové vztahy Čj – přídavná jména – stupňování

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn
		komunikačních situací rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat a instrukcím týkající se organizace výuky	Fonetika: složitější hlásky a hláskové skupiny - pohyblivý přízvuk - redukce samohlásek - měkké párové souhlásky - výslovnost zvratné částice ся» - intonační konstrukce« ИК-1,3,5,7» « И-Ы » « е ё » « Ъ Ь »	skloňování podst. jmen
	Čtení s porozuměním	- čte nahlas, plynule, foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu - odpoví na otázku související s textem - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci - využívá slovník v učebnici - využívá dvojjazyčný slovník - vyhledá informaci v krátkém autentickém textu	Gramatické kategorie: - vazby vybraných sloves - skloňování podstatných jmen - minulý čas sloves - rozkazovací způsob sloves - stupňování příd. jmen- 3. st. - vyjádření “musím, je třeba, nelze”	PT1 Osobnostní a sociální výchova okruh Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita okruh Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice okruh Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá okruh Objevujeme Evropu a svět okruh Jsme Evropané PT4 Multikulturní výchova okruh Lidské vztahy okruh Multikulturalita PT6 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení okruh Fungování a vliv médií ve společnosti
	Písemný projev	napíše souvislé, jednoduše	<u>Pravopis:</u>	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn
		strukturované texty, týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat – osobní dopis, e – mail dbá na písemnou správnost stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení vytvoří jednoduchý popis napíše krátké vyprávění	složitější pravopisné jevy «HH - H »	
	Ústní projev	- tvoří a obměňuje jednoduché věty - dbá na gramatickou správnost - odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností a podobné otázky pokládá - zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma - popíše osoby, věci ze svého okolí - vypráví jednoduchý příběh nebo událost	<u>Slovní zásoba –tematické okruhy:</u> - názvy zemí a hlavních měst - názvy jazyků - názvy národností - dovolená, cestování - označení budov a míst ve městě - památky - názvy nemocí a příznaků, pocity - části těla <u>Komunikační situace:</u> - popsat děje a události v minulém čase - pojmenovat země a hlavní města - vyjádřit názvy jazyků - prezentovat libovolnou evropský stát - požádat o informaci - poradit, jak se dostat do cíle - prezentovat místo, kde žiji - popsat, jak se cítím, příznaky - říci si o lék	Náměty - říkadla, písničky, - rozhovory, skupinová práce - vlastní projekty na jednoduchá témata - využití internetu - upravená četba

5.4 Matematika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	5	4	4	4

Charakteristika předmětu

Zkratka M.

Matematika je zařazena do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

- V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tematické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Matematika je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou a finanční gramotnost. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na tematické okruhy Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru. Součástí matematického vzdělávání jsou i Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedením žáků k osvojování základních matematických pojmů a vztahů (operace s obecně užívanými termíny, znaky, symboly) – činnostní učení, rozvíjením paměti žáků
- zařazováním metod, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami, vedením žáků k plánování postupů a úkolů s možností volby různých postupů (skupinová práce, projekty, praktické učení)
- vedením žáků k aplikaci matematických znalostí v reálném životě i v ostatních předmětech (úlohy z praxe), rozvíjením abstraktního a exaktního myšlení
- vedením žáků ke čtení s porozuměním a rozlišením podstatného a nepodstatného (kritické myšlení), rozvíjením kombinatorického a logického myšlení
- vedením žáků k posouzení vlastního pokroku (práce s chybou), vytvářením zásoby matematických nástrojů
- kladením důrazu na vedení přehledných zápisů, vystihujících podstatu učiva

Kompetence k řešení problémů

- vedením žáky k ověřování výsledků (kontrola, zkoušky)
- práci s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení (práce s chybou)
- zaváděním problémových úkolů ze života, vedením žáků k rozboru problému a plánu řešení, odhadováním výsledků (postupy u úloh), k rozvoji představivosti
- vedením žáků k vyhledávání informací a k využívání vědomostí k řešení problému (praktické dovednosti), vnímáním složitosti reálného světa

Kompetence komunikativní

- vedením žáků ke zdůvodňování matematických postupů (formulování a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu)
- vedením žáků k využívání různých zdrojů při hledání informací (informační technologie, banky, úřady, tisk...)
- vedením žáků k užívání správné terminologie a symboliky (komunikace a vyjadřování v matematické terminologii)
- učením žáků komunikovat ve třídě a ve skupině při řešení problémů a společných úloh (skupinová práce, projekty, daltonske prvky)

Kompetence sociální a personální

- zadáváním úkolů, při kterých mohou žáci spolupracovat (práce ve skupině, tolerance k druhým, utváření příjemné atmosféry v týmu, rozdělování úkolů...)
- učením žáků vhodně argumentovat při obhajobě své práce (prezentace), rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- vedením žáků k vytváření pravidel týmové práce
- vedením žáků k sebedůvěře (obhajoba svého názoru, postupu, daltonske prvky)

Kompetence občanské

- vedením žáků k zodpovědnosti za své rozhodnutí podle dané situace
- umožňováním žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost nebo výsledky (sebehodnocení)
- vedením žáků k tomu, aby brali ohled na druhé a respektovali názory a zkušenosti ostatních (naslouchání druhým, obhajoba názoru)
- vedením žáků k poskytování účinné pomoci dle svých možností (spolupráce při skupinové práci a projektech)

Kompetence pracovní

- požadováním dodržování dohodnutého termínu odevzdání práce (dodržování daných pravidel)
- učením žáků bezpečně používat matematické pomůcky a udržovat je v pořádku tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce (plánování a organizace práce)

Kompetence digitální

- vedeme žáky k tomu, aby uměli získat, vyhledat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, přičemž k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu (např. webové stránky, youtube videa, online učebnice a cvičebnice)
- vedeme žáky k tomu, aby uměli vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjádřit se za pomoci digitálních prostředků (pnapř.rezentace, interaktivní cvičení online)

- žák se učí využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce (např. online matematické nástroje)
- žák si osvojí běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít, seznamuje se a pracuje s novými technologiemi a aplikacemi (např. Graspablemath, Geogebra, a další)

OSNOVY: MATEMATIKA

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Přirozená čísla	- užívá pojmu přirozené číslo, počítá s přirozenými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při jednodušších výpočtech - seznamuje se s množinovou symbolikou.	- Číslo a číslice - Základní množinová symbolika - Přirozená čísla na číselné ose - Sčítání, odčítání, násobení a celočíselné dělení v množině všech přirozených čísel	D F
	Dělitelnost	- čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se dělitelnosti - rozumí pojmům prvočíslo a číslo složené - umí dané číslo rozložit na prvočinitele - rozumí pojmům (největší) společný dělitel, (nejmenší) společný násobek - využívá poznatků z dělitelnosti při řešení vhodných slovních úloh	- Násobek, dělitel - Znaky dělitelnosti 2,3,4,5,8,9,10 - Prvočísla a složená čísla, prvočíselný rozklad - Dělitelnost součtu, rozdílu, součinu - Společný dělitel a násobek. Čísla soudělná a nesoudělná	F
	Základní geometrické útvary	- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - charakterizuje přímku, polopřímku, úsečku. - sestrojuje střed a osu úsečky, kolmici a rovnoběžku s danou přímkou	- Bod, přímka, polopřímka, úsečka - Vzájemná poloha dvou přímek. Vzdálenosti bodů a přímek	Vv D
	Úhel	- umí nadefinovat úhel jako množinu bodů, umí ho pojmenovat, sestrojit, změřit, porovnat a přenést - rozeznává druhy úhlů podle jejich velikost. - rozezná dvojice úhlů a užívá jejich vlastností	- Úhel, jeho velikost, sestrojení, přenášení, osa úhlu a druhy úhlů - Dvojice úhlů - Konstrukce úhlů bez úhloměru	D
	Trojúhelníky	- rýsuje, rozpoznává a pojmenovává trojúhelník a další útvary s ním spjaté, užívá jejich vlastností při řešení různých úloh - užívá trojúhelníkovou nerovnost - spočítá obvod i obsah trojúhelníku - rozezná trojúhelník obecný, rovnoramenný a rovnostranný, tupouhlý, ostroúhlý a pravoúhlý - ví, že součet všech úhlů v trojúhelníku je 180°	- Vnitřní, vnější úhly - Střední příčky, těžnice, výšky trojúhelníku - Kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná - Konstrukce trojúhelníků - Trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný	F I Vv

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
	Desetinná čísla	• užívá pojem desetinné číslo, zaokrouhluje ho, vyjadřuje jeho pomocí vztah mezi částí a celkem. • počítá s desetinnými čísly, odhaduje výsledek, spočítá aritmetický průměr.	• Desetinná čísla na číselné ose • Sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině desetinných čísel • Porovnávání desetinných čísel • Převádění jednotek • Aritmetický průměr	F
	Souměrnosti	• rozpozná, charakterizuje, třídí, umí sestavit nebo alespoň načrtnout jednoduché geometrické útvary, dovede rozhodnout, jestli jsou osově nebo středově souměrné. • sestavuje obraz útvaru v osově i středově souměrnosti • symbolicky zapisuje shodnost útvarů i zobrazení útvaru v dané souměrnosti, rozpozná, zda jde o shodnost přímkou či nepřímou.	• Jednoduché geometrické útvary a jejich shodnost, shodnost přímá a nepřímá • Osová souměrnost • Středová souměrnost • Samodružný bod, vzor a obraz	Vv, Bi D
	Krychle, kvádr	• rozpozná krychli a kvádr • rozumí pojmům stěna, hrana, vrchol krychle a kvádrů • rozumí pojmům stěnová a tělesová úhlopříčka • rýsuje krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání • rozumí pojmu síť krychle a kvádrů • vypočítá povrch i objem krychle a kvádrů • řeší slovní úlohy s použitím povrchu i objemu kvádrů a krychle • převádí objemové jednotky: mm³, cm³, dm³, m³, l, hl, dl, cl, ml	• Krychle, kvádr a jejich zobrazení • Povrch krychle a kvádrů • Objem krychle a kvádrů • Jednotky povrchu a objemu	F Vv
	Závislosti a data	• orientuje se na čtvercové síti • umí popsat a najít místo na šachovnici/mapě pomocí souřadnic • orientuje se v pravoúhlé soustavě souřadnic • umí popsat a zakreslit bod o daných souřadnicích • rozumí pojmům sloupcový graf, kruhový graf, spojnicový graf a umí z nich vyčíst potřebné informace	• Čtvercová síť, pravoúhlá soustava souřadnic • Základní typy grafů	I

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
2.	Celá čísla	• užívá pojmy celé číslo, kladné, záporné číslo, navzájem opačná čísla, počítá s celými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech • umí porovnat dvě celá čísla • řeší slovní úlohy za pomoci operací v množině celých čísel	• Celá čísla na číselné ose • Sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině celých čísel • Záporná desetinná čísla • Číselné výrazy • Číselná osa a soustava souřadnic	F Z Ch
	Racionální čísla	• užívá pojem zlomek a smíšené číslo, vyjadřuje s jejich pomocí vztah mezi částí a celkem, počítá s nimi, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech, ví, co jsou navzájem převrácená čísla • užívá pojem periodické číslo, umí ho zapsat a porovnat s jinými čísly • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• Zlomky, smíšená čísla, periodická čísla, složené zlomky, racionální čísla na číselné ose • Rozšiřování a krácení zlomků • Sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině racionálních čísel s výjimkou periodických čísel	F Z Ch Vv
	Úměrnosti	• vyjadřuje vztah mezi celkem a jeho částmi poměrem, i postupným, spočítá neznámý člen úměry • rozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí je v tabulce, vztahem i grafem • řeší trojčlenkou jednoduché úlohy s úměrnostmi, pracuje s měřítkem mapy, plánu i výkresu	• Poměr, úměra, postupný poměr • Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka • Měřítko • Diagramy	Ch Z F Ov
	Procenta a promile	• vyjadřuje část celku v procentech nebo promile, řeší jednoduché úlohy s procenty či promile • objasní rozdíl mezi jednoduchým a složeným úročením • na příkladech vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým	• Procento, promile, základ, procentová část, počet procent, úrok, jednoduché úrokování • Procenta ve sdělovacích prostředcích	Z Ch F
	Věty o shodnosti trojúhelníků	• rozumí pojmu shodnost trojúhelníků a umí ji zapsat • formuluje větu sss a rozhoduje podle ní o shodnosti trojúhelníků	• Shodnost trojúhelníků • Věta sss • Věta sus a Ssu • Věta usu	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- konstruuje trojúhelník podle věty sss - formuluje věty sus, usu a Ssu a rozhoduje podle nich o shodnosti trojúhelníků - konstruuje trojúhelník podle vět sus, usu a Ssu		
	Čtyřúhelníky	- rýsuje, rozpoznává a pojmenovává nekonvexní čtyřúhelník a další útvary s ním spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh - spočítá obvod čtyřúhelníku a obsah lichoběžníku a rovnoběžníku, vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se tohoto učiva	- Pravidelné mnohoúhelníky - Konvexní čtyřúhelníky, lichoběžníky, rovnoběžníky a jejich sestavení - Obvody a obsahy	F I Vv
	Hranoly	- odliší hranol od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout i narýsovat, umí narýsovat jeho síť, vypočítat jeho povrch i objem - čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se těles - řeší jednoduché praktické úlohy související s povrchem hranolu	- Pravidelný mnohoúhelník - Hranol, pravidelný n-boký hranol, jeho zobrazení ve volném rovnoběžném promítání, jeho síť - Povrch a objem hranolu	F Vv
3.	Číselné výrazy	- pomocí tabulek umí určit druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla - vyjadřuje číslo ve zkráceném i rozvinutém tvaru s pomocí mocnin deseti - spočítá hodnotu i složitějších číselných výrazů - používá Pythagorovu větu při výpočtu délky třetí strany pravoúhlého trojúhelníku - pomocí obrácené Pythagorovy věty rozhoduje o pravoúhlosti trojúhelníku - propočítává číselné výrazy s mocninami a odmocninami	- Pravidla pro počítání s číselnými výrazy - Druhá a třetí mocnina a odmocnina, vyšší mocniny a počítání s nimi - Pythagorova věta - Číselná osa, iracionální a reálná čísla	PT – 1 - osobnostní rozvoj - sociální rozvoj Ov Hv Z
	Mnohočleny	- rozpozná mnohočlen, jeho členy, mnohočleny sčítá, odčítá a násobí - rozkládá mnohočleny na součin pomocí	- Výrazy s proměnnými - Sčítání, odčítání mnohočlenů - Násobení mnohočlenů a jejich převod	F Ch I

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		vytýkání - umocňuje dvojčleny na druhou pomocí vzorců na 2. mocninu součtu a rozdílu - rozkládá mnohočleny na součin vzorců pro 2. mocninu	na součin - Počítání s mocninami, umocňování mnohočlenu - Rozklady na součin pomocí vytýkání i jednoduchých vzorců	
	Rovnice	- rozliší rovnost a rovnici, řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku - formuluje reálný problém pomocí rovnice a řeší ho tak - podle typu rovnice rozpozná počet řešení rovnice	- Rovnost, rovnice - Ekvivalentní úpravy rovnic - Počet řešení rovnice - Lineární rovnice - Výpočet neznámé ze vzorce - Slovní úlohy řešené rovnicemi	F Ch I
	Kružnice a kruh	- rýsuje, rozpozná a pojmenuje kružnici a kruh a další útvary s nimi spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh - rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice nebo kruhu i o vzájemné poloze dvou kružnic či kruhů - provádí odhady i výpočty s požadovanou přesností, účelně využívá kalkulačku - spočítá délku kružnice i oblouku, obsah kruhu i jeho částí	- Poloměr, průměr, tětiva - Středový úhel - Kruhová úseč, výseč, mezikruží - Vzájemná poloha kružnice (kruhu) a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic, kruhů - Thaletova kružnice i věta - Délka kružnice i oblouku, obsah kruhu, kruhové výseče a mezikruží	F D Vv
	Válec	- odliší válec od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout, umí narýsovat jeho síť - vypočítá jeho povrch a objem - řeší jednoduché praktické úlohy související s povrchem a objemem válce	Válec, jeho síť, povrch, objem	F
	Konstrukční úlohy	- užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru i k řešení polohových i nepolohových úloh - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů - využívá matematickou symboliku - provádí náčrt, rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje, rozezná počet řešení úlohy a zkouškou	Množiny bodů dané vlastnosti, polohové i nepolohové úlohy, osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice	PT1 – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita Vv

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		ověřuje správnost svého postupu		
	Práce s daty	- čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - pracuje se statistickým souborem, jednotkou, znakem, četností	Příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr, medián, modus, základy statistiky	F – zpracování měření pokusů PT6 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
4.	Rovnice a jejich soustavy	- řeší různými metodami soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými - formuluje reálné problémy pomocí rovnic a jejich soustav a řeší je, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	- Lineární rovnice - Rovnice s více neznámými - Slovní úlohy o směsích, o pohybu, i jiné řešené rovnicemi	PT1 – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita F Ch
	Lomené výrazy	- určí definiční obor lomeného výrazu - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - provádí početní operace s jednoduchými lomenými výrazy	- Lomené výrazy - Rozšiřování a krácení lomených výrazů - Sčítání a odčítání lomených výrazů - Násobení a dělení lomených výrazů - Rovnice s neznámou ve jmenovateli	
	Funkce	- vyjadřuje reálné situace pomocí funkčních vztahů, tabulek, grafů, rovnic, řeší tak i slovní úlohy, - používá funkci jako závislost závisle a nezávisle proměnné veličiny - čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkcí	- Pravoúhlá soustava souřadnic - Závislosti veličin - Lineární funkce a přímá úměrnost - Nepřímá úměrnost	PT3 – Objevujeme Evropu a svět PT4 – Multikulturalita F D Ch, Bi, I
	Podobnost	- rozpozná podobné útvary, rozhoduje o podobnosti trojúhelníků podle vět o podobnosti trojúhelníků, využívá jich při výpočtech - užívá podobnosti při řešení slovních úloh, pracuje s měřítky map a plánů	- Podobnost rovinných útvarů - Věty o podobnosti trojúhelníků - Užití podobnosti	F Vv Z
	Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku	- umí určit goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - užívá goniometrických funkcí při řešení slovních úloh	- Goniometrické funkce sinus, cosinus, tangens v pravoúhlém trojúhelníku - Výpočty v pravoúhlém trojúhelníku	F Z
	Tělesa	orientuje se v prostoru, rozhoduje o vzájemné poloze přímek a rovin, rozvíjí svou	Přímky a roviny v prostoru a jejich vzájemná poloha	F Z Vv

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		prostorovou představivost • charakterizuje kužel, jehlan, kouli, používá jejich náčrty, síť kuželů a jehlanů • vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • řeší aplikační geometrické úlohy	• Jehlany, kužely, koule	

5.5 Fyzika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2	1	2	2

Charakteristika předmětu

Zkratka F.

Ve vyučování fyzice mají žáci získat představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory a získat základy pro případné další studium přírodovědného zaměření.

Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodovědnými předměty. Předmět je zařazen do vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“.

- V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tématické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny
- rozuměl různým typům fyzikálních dějů, uměl tyto znalosti aplikovat
- využíval matematický aparát pro odvození jednoduchých fyzikálních vztahů
- aplikoval své znalosti při provádění praktických měření
- kladl si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- uvažoval o co nejefektivnějším využívání zdrojů energie v praxi

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- klade důraz na mezipředmětové vztahy

Kompetence k řešení problémů

- vedením žáků k tomu, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině

Kompetence komunikativní

- vedením žáků, aby kvalitně prezentovali své znalosti
- podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení, vedením žáků k prezentacím vlastních postupů řešení

Kompetence sociální a personální

- podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení
- vedením žáků k prezentacím vlastních postupů řešení
- zadává úkoly formou skupinová práce

Kompetence občanské

- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vedením žáků k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu
- podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení, vedením žáků k prezentacím vlastních postupů řešení

Kompetence digitální

- zpracuje v textovém editoru laboratorní protokol z úlohy ve fyzikální laboratoři
- vytvoří přehledné tabulky a grafy o fyzikálních vlastnostech jednotlivých fyzikálních objektů
- vytvoří prezentaci o využití fyzikálních zákonů v praxi

Kompetence pracovní

- efektivně a plánovaně si organizuje vlastní přípravu práce
- dodržuje termíny a pravidla při odevzdání zadaných úkolů
- dbá na připravenost svých pomůcek do výuky

OSNOVY: FYZIKA

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Úvod	• dbá bezpečnosti při provádění experimentů.	• Laboratorní řád.	přírodovědné předměty Člověk a zdraví Člověk a svět práce
	Těleso a látka.	• uvede příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	• Co nás obklopuje? • Z čeho se tělesa skládají? • Skupenství látek. • Atomy a molekuly. Vlastnosti atomů a molekul.	Ch, D Člověk a příroda
	Veličiny a jejich měření.	• změří vhodnými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem. • rozhodne o druhu pohybu. • řeší úlohy na dráhu, rychlost a čas. • určuje konkrétní síly.	• Fyzikální veličiny. • Rozměry těles, délka • Měření délky. • Přesnost a chyby měření • Určení polohy. • Hmotnost těles. • Měření hmotnosti. • Čas. • Měření času. • Pohyb těles, rychlost. • Souvislost rychlosti, dráhy, času. • Měření rychlosti. • Objem a jeho měření. • Roztažnost těles a látek. • Teplota a teplotní stupnice. • Měření teploty. • Hustota a její měření. • Síla a její měření.	I, M,D Člověk a příroda. Člověk a svět práce. PT3 – Evropa a svět nás zajímá
	Elektrické vlastnosti látek.	• přesvědčí se o existenci el. pole. • prakticky rozlišuje dva druhy el. náboje. • seznámí se s el.	• Elektrování třením. • Dva druhy elektrického náboje. • Model atomu • Elektroskop, elektrometr a zdroje el. náboje.	Ch, Bi, I, D Člověk a příroda. Informační a komunikační technologie. Člověk a společnost.

		- vlastnostmi látek. - získá základní představu o struktuře atomu.	- Elektrické vodiče a nevodiče - Elektrické pole. - Tělesa v el. poli. - Elektrický výboj, blesk a ochrana proti němu.	PT5 – Základní podmínky života
	Magnetismus.	- uvede příklady účinků el. pole v přírodě. - využívá prakticky poznatky o působení magn. pole na magnet.	- Magnety a jejich vlastnosti. - Působení magnetu na tělesa z různých látek. - Magnetická indukce a magnetování. - Magnetické pole a magnetické indukční čáry. - Magnetické pole Země, kompas.	Bi, I,D,Z Člověk a příroda. Člověk a zdraví.
	Elektrický obvod.	- sestaví el. obvod podle schématu. - rozliší vodič a izolant. - využívá prakticky poznatky o působení magn. pole. - seznámí se s vedením el. proudu v kovech, kapalinách a plynech.	- El. proud, el. napětí - Zdroje el. napětí - Účinky el. proudu - El. spotřebiče - El. obvod, jeho schéma - Jednoduchý el. obvod - Složitější el. obvody - El. proud v kapalinách a plynech - Bezpečnost při práci s elektřinou - Zkrat - Magnetické vlastnosti el. proudu - Magnetické pole cívky - Elektromagnet	Bi, I, Z , D Člověk a zdraví. Informační a komunikační technologie. Člověk a příroda. PT5 – Základní podmínky života
2.	Úvod	dbá bezpečnosti při experimentování.	Laboratorní řád.	přírodovědné předměty Člověk a zdraví. Člověk a svět práce
	Pohyb tělesa.	- rozhodne o druhu pohybu. - využívá s porozuměním vztahy mezi dráhou,	Co je pohyb? Posuvný a otáčivý pohyb. Průměrná rychlost. Okamžitá rychlost. Měření rychlosti. Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb. Kreslíme grafy. Dráha rovnoměrného	Bi-pohyb živočichů, různá rychlost živočichů Z-Pohyb Země a kosmických těles Průměrná rychlost v dopravě Tv-Pohyb při sportech, dosahované

		rychlostí a časem. • kreslí grafy.	pohybu. Dráha nerovnoměrného pohybu. Výpočet doby rovnoměrného pohybu.	rychlosti. Časový průběh rychlosti v různých sportech. M-Výpočet průměrné rychlosti. Kreslení grafů. Obsah obdélníka a dalších obrazců Zsv-Turistika. Dopravní značky. Povolené značky v ČR Člověk a společnost. Člověk a zdraví. Matematika a její aplikace. PT1 – rozvoj schopností poznávání
	Síly a jejich vlastnosti.	• Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso jejich velikosti, směry a výslednici • Rozeznává, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu. • Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného	• Vzájemné působení těles. Síla. Skládání rovnoběžných sil. Skládání různoběžných sil. Tíhová síla a těžiště. Setrvačnost. Síla a změny pohybu. Akce a reakce. Otáčivý účinek síly. Tlak, tlaková síla. Smykové tření. Valivé tření a odpor prostředí.	Čj- Původ odborných termínů z latinského jazyka. Pohádka O veliké řepě. Bajky o zvířatech, úsloví. Pohyb Země a Měsíce, gravit. síly D –hrady a jejich dobývání. Stavba pyramid, sochy na Velikonočním ostrově. Galileo Galilei. Pohyb děla po výstřelu v bitvách. Používání žentouru. Rozdělování země v pravěku. Tv- deformace těles ve sportu. Vliv síly v různých sportech. Přetahování lanem.. Setrvačnost ve sportu. Využití tření v gymnastice, vzpírání, atletice. Př- Síla zvířat. Klíčení semen. Práce hmyzu. Chrup člověka. ZSV- Vliv využití síly zvířat na. společenský vývoj. Význam jednoty lidí. Kosmonautika. Brzdná dráha automobilů. Snižování tření pro energet. Úspornost. Z- Gravitační síla Země. Sploštění Země. Jednotky síly v jiných státech Matematika a její aplikace. Člověk a zdraví. Umění a kultura.

		pohybu těles • Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla		PT5 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Kapaliny.	• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	• Vlastnosti kapalin, povrchové napětí. Závislost hustoty kapaliny na teplotě. Kapilární jevy. Spojené nádoby. Archimédův zákon. Plavání těles. Pascalův zákon.	M,I,BI,Z,D,Tv Člověk a jeho svět. Člověk a příroda. Člověk a zdraví. Matematika a její aplikace. PT5 – základní podmínky života
	Plyny.	• analyzuje síly v klidných i proudících plynech a předpovídá chování těles.	• Vlastnosti plynů. Atmosférický tlak a jeho měření. Atmosféra Země. Základy meteorologie. Archimédův zákon pro plyny. Přetlak, podtlak, vakuum. Proudění vzduchu.	M,I,Z,D,Tv Člověk a příroda. Člověk a zdraví. Matematika a její aplikace.
	Světelné jevy.	• využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• Přímočaré šíření světla, rychlost světla. Stín a polostín. Zatmění Slunce a Měsíce. Fáze Měsíce. Odraz světla na rovinném zrcadle. Kulová zrcadla. Lom světla. Čočky. Zobrazení předmětů čočkami. Oko. Optické klamy. Optické přístroje - užití čoček v praxi. Rozklad světla hranolem, barvy.	Z, M,Bi,D Člověk a příroda. Člověk a zdraví. Člověk a jeho svět. Informační a komunikační technologie. PT6 – fungování a vliv medií ve společnosti
3.	Úvod.	• dbá bezpečnosti při experimentování.	• Laboratorní řád.	přírodovědné předměty

				Člověk a svět práce. Člověk a zdraví.
	Práce a energie.	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- Práce. - Výkon. Energie. Polohová energie. Pohybová energie. Přeměny energie. Zákon zachování energie. Perpetuum mobile. Účinnost. Nakloněná rovina a šroub.	M, I, Bi, D, Tv, Z Člověk a příroda. Člověk a společnost. Člověk a zdraví. PT5- základní podmínky života
	Tepelné jevy.	- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - analyzuje skupenské změny. - zhodnotí účinnost tepelných strojů.	Vnitřní energie tělesa. Teplo. Změna vnitřní energie tělesa konáním práce. Kalorimetrická rovnice. Vedení tepla. Šíření tepla prouděním a zářením. Tepelné motory. Skupenské přeměny. Tání a tuhnutí. Vypařování a kapalnění. Var, sublimace a desublimace.	M, I, Bi, D, Z Člověk a příroda. Informační a komunikační technologie. Člověk a společnost. PT5 - ekosystémy
	Zvukové jevy.	- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - rozlišuje druhy vlnění.	Vlastnosti pružných těles. Kmitavý pohyb. Kmitání pružných těles. Vlnění. Vlnění příčné a podélné. Zvuk, zdroje zvuku. Šíření zvuku. Ultrazvuk, infrazvuk. Vnímání zvuku, hlasitost. Záznam a reprodukce zvuku.	I, Bi, Hv Člověk a příroda. Umění a kultura. PT6 – vnímání autora mediálních sdělení
	Elektrický proud.	- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - Rozliší stejnosměrný	Elektrický náboj. Elektrický proud a jeho příčiny. Měření elektrického proudu. Elektrický odpor. Závislost odporu na teplotě. Zapojování rezistorů. Reostat, potenciometr. Vnitřní odpor zdroje. Zapojování zdrojů elektrického proudu. Výkon	M, I, Bi, D Člověk a příroda. Matematika a její aplikace. Člověk a zdraví. PT1 – rozvoj schopností poznávání

		proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	elektrického proudu. Elektrická energie. Jak pracují elektrické spotřebiče? Výroba el. energie.	
4.	Úvod.	• dbá bezpečnosti při experimentování	• Laboratorní řád.	přírodovědné předměty Člověk a zdraví. Člověk a svět práce.
	Elektromagnetická indukce.	• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• Pokus s cívkou a magnetem. Pokus se dvěma cívkami. Elektromagnetická indukce. • Nejjednodušší generátor. Střídavý proud. Alternátor a dynamo. • Jak pracuje tepelná elektrárna.	Z,Bi,D,I Člověk a příroda. Člověk a zdraví. Člověk a společnost.
	Transformátor	• vysvětlí způsoby výroby elektrické energie a jejich vliv na životní prostředí. • vysvětlí princip transformace napětí.	• Jiskry na induktoru. Co je to transformátor. Transformátor mění napětí. • Transformátor mění proud. Kde je transformátor nejdůležitější. • Jak se energie dostává z elektrárny ke spotřebiči.	M,D,I Člověk a společnost.
	Elektřina v domě	• aplikuje teoretické znalosti do praktického života v domácnosti.	• Země je také vodič. Napětí proti zemi. Co způsobuje proud v lidském těle. Jaký dotek je nebezpečný. Jaké napětí je bezpečné. Ochrana před nebezpečným napětím. Která část obvodu se zahřívá nejvíc. Kdy a kde se může vedení zahřívát. Jak se chráníme před velkými proudy. Jak se rozvádí el.proud v bytě. Jak chráníme vinutí elektromotoru. • Proč je v noci el. energie levnější.	Bi,I Člověk a společnost. Člověk a zdraví. PT5 – lidské aktivity a problémy životního prostředí

			Co je trojfázový proud. Jak se vyrábí trojfázový proud. K čemu používáme trojfázový proud.	
	Kmitání	umí popsat kmitavý děj a graficky znázornit závislost výchylky na čase.	- Jak kmitá závaží na pružině. Co je frekvence. Jiné kmitavé pohyby. Frekvence zvuku. Elektrické kmitý. Telefon. - Hudební intervaly. Perioda.	M,I,Hv,D Informační a komunikační technologie. Umění a kultura.
	Vlnění.	objasní princip vzniku a šíření vln a jejich odrazu.	- Příklady různých druhů vlnění. Proč slyšíme. Jak rychle se šíří zvuk. Zvuk v kapalinách a pevných látkách. Jak se zvuk odráží. - Rychlost, frekvence a vlnová délka. Jak se zvuk ohýbá okolo překážek. - Poznááme nitro Země.	Z,Bi,M,I Člověk a zdraví. PT1 – rozvoj schopností poznávání
	Hlasitost a zvuk.	posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	- Vlnění jako nositel energie. Hlasitost. Proč daleké zvuky špatně slyšíme. Jak se zvuk pohlcuje. Co je hluk. Jak se chráníme před hlukem. - Osciloskop. Rezonance. Infrazvuk. Ultrazvuk. Jak látky pohlcují zvuk. Zvuky v živé přírodě. Divadelní a koncertní sály. Lidské hlasivky.	Bi,Hv Člověk a zdraví. Umění a kultura. PT1 – Osobnostní rozvoj - psychohygiena
	Atomové jádro.	- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. - popíše základní děje v jádru atomu.	- Atom a jeho jádro. Síla, která drží jádro po hromadě. Jak označujeme jádra. Co jsou to izotopy. Jaderné reakce. Radioaktivita. Radioaktivní záření a živá hmota. Jak se chráníme před škodlivým zářením. Štěpení jádra. Spojování jader. Jaderné zbraně. - Jak pracuje jaderná elektrárna. - Co je ozonová díra.	Bi,I,D,Z Člověk a příroda. Člověk a zdraví. Informační a komunikační technologie. PT5 – lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Sluneční soustava. Hvězdy. Galaxie.	objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách	Naše místo ve vesmíru. Co vidíme na obloze. Jaro, léto, podzim a zima. Co jsou obratníky a co polární kruhy.	Ch,Bi,I,Z Člověk a zdraví.

		pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	Umělé družice Země. Jak to vypadá na Měsíci. Život v kosmické lodi. Slunce. Sluneční soustava. Planety. „Kosmické smetí“. Hvězdy . Galaxie. Jak vznikl vesmír. Dějiny Slunce a Země.	PT3 – objevujeme Evropu a svět
	Energie.	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Různé druhy energie. Přeměny energie. Odkud berou energii lidé a zvířata. Odkud berou energii rostliny. Cesty energie v živé přírodě. Dřevo, uhlí ropa plyn. Energie větru. Energie vody. Energie slunečního záření. Energie, která nepochází ze Slunce. Energie a životní procesy. Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.	Bi,I,Ch,Tv,Z Člověk a zdraví. Člověk a příroda. Člověk a svět práce. PT5 - lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Polovodiče.	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- Druhy polovodičů. Přechod P-N. Využití polovodičů. - Jak pracuje tranzistor. Tranzistory NPN a PNP. Co je to čip. Jak se čipy vyrábějí.	D,I Člověk a společnost. Informační a komunikační technologie. Člověk a zdraví. PT6 – fungování a vliv medií ve společnosti
	Látky.	rozlišuje různé vlastnosti různých skupenství a různých struktur látek.	Atomové jádro. Čím je radioaktivita užitečná. Atomy a ionty. Co je plazma. Elektrolyty. Molekuly a krystaly. Látky plynné, kapalně a pevné. Prvky, sloučeniny a směsi.	Ch,Bi Člověk a příroda.
	Pohyb a síla.	aplikuje poznatky o různých účincích síly při řešení praktických problémů.	Příroda a tíhové zrychlení. Beztížný stav. Kosmonautika. Rozklad sil v praxi.	Bi,I,D Člověk a zdraví. Člověk a příroda.

5.6 Chemie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	0	2	1	2

Charakteristika předmětu

Zkratka Ch.

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP ZV.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tématické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Pro výuku je k dispozici multifunkční učebna vybavená didaktickou technikou.

Na předmět může navazovat volitelný předmět Cvičení z chemie (pro 3. ročník studia).

Ve vyučování chemii mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- rozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a
- v každodenním životě,
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům,
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení,
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedením žáků k používání vhodné literatury a periodické soustavy prvků
- klade důraz na mezipředmětové vztahy

Kompetence k řešení problémů

- zadává chemické úlohy a problémy jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině
- klade důraz na mezipředmětové vztahy

Kompetence komunikativní

- vedením žáků, aby kvalitně prezentovali své znalosti
- vedením žáků k diskusi nad řešeními, hledání řešení, k prezentacím vlastních postupů

Kompetence sociální a personální

- vedením žáků k diskusi nad řešeními, hledání řešení, k prezentacím vlastních postupů
- zadává úkoly formou skupinová práce

Kompetence občanské

- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vedením žáků k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních
- zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu
- zadává úkoly formou skupinová práce

Kompetence digitální

- zpracuje v microsoft wordu laboratorní protokol z experimentální úlohy v chemické laboratoři
- vytvoří přehledné tabulky o vlastnostech a struktuře chemických sloučenin
- vytvoří prezentaci o využití chemických látek v praxi

Kompetence pracovní

- efektivně a plánovaně si organizuje vlastní přípravu práce
- dodržuje termíny a pravidla při odevzdání zadaných úkolů
- dbá na připravenost svých pomůcek do výuky

OSNOVY: CHEMIE

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
2. – 4.	Práce s laboratorní technikou	- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřicí techniku pro konání pozorování, měření experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, ke kterým dospěl - vyhledá z dostupných informačních zdrojů všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři	- Základní laboratorní postupy a metody - Protokol o experimentu - Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - Základy první pomoci při úrazu v laboratoři	PT1 Rozvoj schopností a poznávání - Komunikace PT5- Vztah člověka k prostředí PT6- Práce v realizačním týmu
2.	Pozorování, pokus a bezpečnost práce	- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - rozpozná přeměny skupenství látek - pracuje bezpečně s vybranými, dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - se seznámí s běžnými úklidovými prostředky - ovládá základní pravidla bezpečného chování v chemii - rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami - rozpozná přeměny skupenství látek	- Vlastnosti látek – hustota, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - Zásady bezpečné práce ve školní laboratoři i v běžném životě - Nebezpečné látky a přípravky- H-věty, P-věty, varovné značky a jejich význam - Chemické sklo a pomůcky - Základní chemické značky - Alchymie - Vlastnosti látek	PT5- Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí PT6- Práce v realizačním týmu
	Směsi	- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků a připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití - dokáže poskytnout první pomoc při popáleninách - zná prostředky na hašení plamene - pozná směsi a chemické látky - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a	- Směsi - stejnorodé, různorodé - Rozdělení směsi podle skupenství složek - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok, Metody oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - Voda – hydrosféra, oběh vody, čistota vody, destilovaná, pitná, odpadní - Vzduch – složení, teplotní inverze, smog, čistota ovzduší, ozonová vrstva	Bi (Voda, atmosféra), 4. ročník F (Kapaliny), 2. ročník Z (Atmosféra, hydrosféra), 1. ročník PT1- Rozvoj schopností poznávání PT3- Objevujeme Evropu a svět PT5- Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy živ. prostředí - Vztah člověka k prostředí PT6- Práce v realizačním týmu

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		vzduchu ve svém nejbližším okolí		
	Částicové složení látek a chemické prvky	- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - se orientuje v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - dokáže vysvětlit vznik iontů a iontových sloučenin; vznik chemické vazby na základě rozdílů atomové elektronegativity a stavby krystalu - uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky - rozpozná vybrané kovy a jejich možné vlastnosti	- Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony, valenční elektrony - Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chem. prvků, kation, anion - Protonové číslo - Nukleonové číslo - Izotop, nuklid - Dělení prvků: kovy, polokovy, nekovy, slitiny kovů - Chem. sloučeniny, chem. vazba	F (Těleso a látka), 1. ročník F (Elektrické vlastnosti látek), 1. ročník F (Atomové jádro), 4. ročník PT1- Sociální rozvoj - Komunikace PT6- Tvorba mediálních sdělení
	Dvouprvkové sloučeniny – halogenidy, oxidy, sulfidy	- vytvoří vzorce halogenidů, oxidů, sulfidů - Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, halogenidů a sulfidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - vysvětlí vznik skleníkových efektů, uvede vliv na životní prostředí - popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů a zná vliv těchto látek na životní prostředí	- Halogenidy – oxidační číslo, podvojně chem. názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných, halogenidů, např. NaCl, KCl - Oxidy – oxid. číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, výroba skla - Sulfidy – názvosloví, nejznámější nerosty, pyrit, galenit, sfalerit	Bi (Nerosty), 4. ročník Z (Atmosféra), 1. ročník PT1- Morální rozvoj - Hodnoty ,postoje, praktická etika PT3- Objevujeme Evropu a svět PT5- Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí PT6- Tvorba mediálního sdělení
3.	Chemické reakce	- rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chem. reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chem. reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečného průběhu - pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	- Chem. reakce - zákon zachování hmotnosti, chem. rovnice, látkové množství, molární hmotnost - Faktory ovlivňující rychlost chem. reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	F (Veličiny a jejich měření), 1. ročník M (Celá čísla), 2. ročník PT1- Morální rozvoj - Hodnoty ,postoje, praktická etika PT3- Objevujeme Evropu a svět PT5- Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
				- Vztah člověka k prostředí PT6- Tvorba mediálního sdělení
	Chemické výpočty	• využívá chemickou terminologii při pokusu a vysvětlování chem. dějů • přečte chem. rovnici a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických chem. problémů • dovede pracovat s tabulkami	• Látkové množství – mol • Atomová a molární hmotnost • Výpočet ze vzorce a z rovnice - základy	F (Látky), 4. ročník M (Racionální čísla), 2. ročník M (Rovnice), 3. ročník PT1- Morální rozvoj - Hodnoty ,postoje, praktická etika PT3- Objevujeme Evropu a svět PT5- Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí PT6- Tvorba mediálního sdělení
	Kyseliny, hydroxidy, neutralizace, soli	• vytvoří vzorce kyselin, hydroxidů • Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin, hydroxidů a solí, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • dokáže poskytnout první pomoc při poleptání kyselinou nebo louhem • umí vysvětlit princip neutralizace na základě ionizace kyselin a hydroxidů • ovládá názvosloví solí • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi • popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí • poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	• Kyseliny, hydroxidy - vlastnosti, vzorce, názvy, ionizace a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů • Kyselost a zásaditost vodných roztoků, indikátory, pH • Neutralizace • Soli nekyslíkaté a kyslíkaté, vč. hydrogensolí – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí • Rovnice vzniku solí	Bi (Půdy), 4. ročník
4.	Redoxní reakce	• dokáže vysvětlit redoxní reakce na základě změny oxidačních čísel a výměny elektronů • uvede příklady prakticky důležitých redoxních reakcí a zhodnotí jejich využívání • vysvětlí princip výroby železa ve vysoké peci, výrobu oceli, hliníku • vysvětlí rozdíl mezi elektrolýzou a galvanickým článkem, vč. použití • ovládá ochranu kovů před korozi	• Oxidace, redukce • Typy redoxních reakcí • Redoxní reakce kovů a nekovů, Beketovova řada reaktivity kovů • Elektrochemické reakce • Výroba železa, oceli • Elektrolýza, výroba hliníku • Chemie a elektřina – výroba	M (Celá čísla), 2. ročník Bi (Nerosty), 4. ročník F (Elektrický obvod), 1. ročník PT1- Morální rozvoj -Hodnoty ,postoje, praktická etika PT3- Objevujeme Evropu a svět PT5- Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			elektrického proudu chem. cestou - Galvanické články a akumulátory - Koroze	prostředí Vztah člověka k prostředí PT6- Tvorba mediálního sdělení
	Paliva, získávání energie	- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska dlouhodobého udržení života na Zemi - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie - dokáže objasnit potřebu obnovitelných zdrojů energie - vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy - zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie	- Teplo a chemická reakce, pojmy exotermní a endotermní reakce - Výhřevnost paliv, průmyslově vyráběná paliva - Zdroje energie, vč. obnovitelných zdrojů - Uhlí – karbonizace - Zemní plyn - Ropa – frakční destilace, krakování	F (Energie), 4. ročník Bi (Přírodní zdroje), 4. ročník Z (Regionální geografie), 2. a 3. ročník PT5- Lidské aktivity a problémy živ.prostředí Vztah člověka k prostředí PT6- Práce v realizačním týmu
	Uhlovodíky, deriváty uhlovodíku	- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti, použití - vysvětlí pojem deriváty, rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - vysvětlí škodlivost životnímu prostředí	- Uhlovodíky - Zdroje uhlovodíků - Alkany, cykloalkany, alkeny, dieny, areny, příklady v praxi významných uhlovodíků - Deriváty uhlovodíků - Halogenové deriváty - Alkoholy, příklady v praxi významných alkoholů - Karbonylové sloučeniny - Karboxylové kyseliny, příklady v praxi významných karboxylových kyselin, neutralizace, aminokyseliny - Estery	Vz (Dědičnost), 1. ročník PT1- Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika PT3- Objevujeme Evropu a svět PT5- Lidské aktivity a problémy živ.prostředí - Vztah člověka k prostředí
	Plasty a syntetická vlákna	- dokáže vysvětlit princip polymerace, tj. štěpení dvojných vazeb a vznik makromolekul - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivem na životní prostředí a zdraví člověka	- Makromolekula, polymerace - Plasty, vlastnosti, použití, likvidace - Syntetická vlákna	Bi (Člověk a příroda), 1. ročník Z (Krajina a životní prostředí), 4. ročník PT3- Objevujeme Evropu a svět PT5- Lidské aktivity a problémy živ.prostředí Vztah člověka k prostředí PT6- Tvorba mediálního sdělení
	Přírodní látky	- ovládá rovnici fotosyntézy - uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě	- Fotosyntéza - Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů, enzymů a	Bi (Země a život), 1. ročník Vz (Trávicí soustava), 1. ročník Vz (Soustava žláz s vnitřním vylučováním), 1. ročník

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			hormonů v lidském těle	PT1- Osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí) • Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) PT2- Občanská společnost a škola PT3- Objevujeme Evropu a svět PT5- lidské aktivity a problémy životního prostředí -Vztah člověka k prostředí PT6- Tvorba mediálního sdělení - Práce v realizačním týmu
	Chemie a společnost	• dokáže vysvětlit jednoduché chemické výroby, vč. rovnic • zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • seznámí se se zneužíváním dopingových a návykových látek • seznámí se s pravidly činnosti IZS • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • uvede příklady využití prvotních a druhotných surovin •	• Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze • Průmyslová hnojiva • Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • Detergenty, pesticidy, insekticidy • Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti • Léciva a návykové látky	Z (Hospodářství), 4. ročník Vz (Zdraví), 1. ročník Bi (Člověk a příroda), 1. ročník PT1- Osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí) • Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) PT2- Občanská společnost a škola PT3- Objevujeme Evropu a svět PT5- lidské aktivity a problémy životního prostředí -Vztah člověka k prostředí PT6- Tvorba mediálního sdělení - Práce v realizačním týmu

5.7 Biologie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Zkratka Bi.

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Realizuje se v něm obsah vzdělávacího oboru Přírodopis RVP ZV, dále část oboru Člověk a svět práce RVP ZV - okruhu Práce s laboratorní technikou.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tématické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna a laboratoř.

Ve vyučování biologii mají žáci získat představu o podstatě života, o jeho rozmanitosti, seznámí se se základy evoluce a základy biologického systému. Důraz je kladen na molekulovou a biochemickou podstatu a na problémy související s ochranou životního prostředí.

Vzdělávání v předmětu biologie v 1. ročníku směřuje k:

- uvědomění si, že člověk je svou existencí závislý na přírodě a je její součástí;
- vnímání přírody a pochopení významu základních přírodních dějů;
- pochopení souvislostí a vztahů mezi organismy a neživou přírodou, mezi organismy navzájem v různých ekosystémech;
- osvojení základů systému rostlin a živočichů;
- uvědomění si nezbytnosti ochrany přírody a životního prostředí v souvislosti s globálními problémy světa;
- poznávání různých praktických opatření pro ochranu přírody a životního prostředí;
- používání získaných poznatků a dovedností v praxi;
- získání osobního vztahu k přírodě;
- získání schopnosti orientace v základních ekologických problémech současnosti;
- pochopení významu vody pro život

Vzdělávání v předmětu biologie ve 2. ročníku směřuje k:

- Vzbuzení aktivního zájmu o pozorování a poznávání přírody
- Pochopení přírodních zákonů a vztahů mezi organismy
- Porozumění podstaty přírodních jevů a podmínkám existence života
- Uvědomění si významu rozličných ekosystémů pro celou planetu
- Osvojení si znalostí a dovedností (tj posuzování přírodovědných dat, výsledků měření a zkoumání, práce s informacemi – jejich analyzování a vyhodnocování), které by přispěly k řešení problémů.
- Uvědomění si vzájemné souvislosti vědních oborů a závislosti člověka na přírodě.
- Vzbuzení zájmu o přírodu
- Získání zájmu o aktivní ochranu přírody

Vzdělávání v předmětu biologie v 3. ročníku směřuje k:

- uvědomění si, že člověk je součástí přírody a je na ní existenčně závislý;
- vážit si života a zdraví svého i ostatních lidí
- pochopení významu jednotlivých složek zdravého životního stylu a na základě toho organizování svého denního režimu;
- získání zodpovědnosti k ochraně svého zdraví;
- dbát o zdravé životní prostředí;
- pochopení významu vhodného životního i pracovního prostředí;
- aktivní pomoc při vytváření zdravého a podnětného pracovního prostředí;
- znalost orgánových soustav, jejich stavby, funkce a významu pro život člověka;
- ovládání teoretických zásad první pomoci a praktických dovedností při jejím poskytování
- Vzbuzení aktivního zájmu o pozorování a poznávání přírody;
- Pochopení přírodních zákonů a vztahů mezi organismy

Vzdělávání v předmětu biologie ve 4. ročníku směřuje k:

- pochopení postupného rozvíjení poznání a jeho významu
- pochopení vzniku vesmíru, Země, základních podmínek života, základních přírodních principů a zákonů
- uvědomění si základu koloběhu látek v přírodě v nerostech a horninách
- pozorování přírodnin, odlišení nerostů a hornin podle charakteristických znaků
- rozlišování charakteristických znaků hornin a jejich zařazování do základních skupin
- poznávání a určování místních a regionálních hornin
- rozlišování zvláštních vlastností a znaků minerálů
- poznávání vlivu těžby hornin v regionu a jejího vlivu na životní prostředí
- vzbuzení zájmu o krásy živé i neživé přírody a odpovědnosti za její zachování

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedením žáků k užívání vhodné literatury (atlasů, klíčů ...)
- kladením důrazu na mezipředmětové vztahy

Kompetence k řešení problémů

- kladením důrazu na mezipředmětové vztahy

Kompetence komunikativní

- vedením žáků, aby kvalitně prezentovali své znalosti

Kompetence sociální a personální

- zadáváním úkolů formou skupinové práce

Kompetence digitální

- vede žáka k vyhledávání informací na internetu, jejich třídění, zpracovávání v tabulkách a grafech a vyvozování závěrů z nich
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce.
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Kompetence pracovní

- formou referátů učí žáky samostatně pracovat s informacemi, vede je k plánování práce a k samostatnému rozhodování
- požadováním dodržování dohodnutého termínu odevzdání práce (dodržování daných pravidel)
- učením žáků bezpečně používat biologické pomůcky a udržovat je v pořádku tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce (plánování a organizace práce)

Kompetence občanské

- dbáním na bezpečnost práce v laboratoři, vedením žáků k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních
- zdůrazňováním zásad předlékařské pomoci v případě úrazu
- zadáváním úkolů formou skupinové práce

OSNOVY: BIOLOGIE

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Země a život	- rozliší základní projevy a podmínky života - vysvětlí význam vody, živin, kyslíku a Slunce pro život na Zemi - chápe potravní vztahy mezi organismy	Planeta Země Projevy života Podmínky života Vztahy mezi organismy	F – sluneční soustava (4.roč.) Z – Země jako vesmírné těleso (1.roč.) Ch – fotosyntéza (4.roč.) PT5 – Základní podmínky života
	Praktické poznávání přírody	- aplikuje různé metody pro pozorování přírody - využívá metody poznávání přírody osvojované v učivu biologie	Lupa Mikroskop (vodní preparáty) Určovací klíče	
	Dědičnost a proměnlivost organismů	- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Gen Křížení	
	Nejjednodušší formy života	- popíše rozdíl mezi virem, bakterií a sinicí - uvede na příkladech z běžného života význam virů, bakterií a sinic v přírodě i pro člověka - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby	Virus Bakterie a sinice	Vz – Zdraví (3.roč.)
	Říše hub	- vysvětlí principy stavby jejich těla - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí nebezpečí lysohlávky, muchomůrky červené a dalších zneuzitelných jedovatých hub - ovládá zásady sběru hub - objasní význam penicilínu a kvasinek	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: Houby vřeckovýtrusné Houby stopkovýtrusné	Vz – Zdraví (3.roč.)
	Říše rostlin, podříše nižší rostliny	objasní důležitost řas pro výživu, na příkladech si popíše rozmanitost živých organismů	Řasy – stélkaté organismy	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
	Říše rostlin, podříše vyšší rostliny	- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - popíše význam lesa a význam základních druhů hospodářských rostlin - vysvětlí nutnost ochrany přírody - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů či klíčů	Stavba těla, funkce, rozmnožování a význam: - Mechorosty - Kapradiny - Přesličky - Plavuně - Nahosemenné rostliny – květ, opylení, oplození, semeno - Krytosemenné rostliny – květ, květenství, opylení, oplození, semeno, plod (stavba, rozdělení, přenos, význam), přehled nejdůležitějších čeledí jednoděložných a dvouděložných rostlin	D – zámořské objevy (2.roč.)
	Společenstva a ekosystémy, Člověk a příroda	- rozlišuje pojmy ekosystém a společenstvo - rozezná různé typy společenstev a ekosystémů - dokáže uvést typické příklady rostlin a živočichů těchto společenstev - porozumí pojmům společenstvo a ekosystém - pochozí závislost člověka na přírodě a nutnost její ochrany - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Organismy a prostředí Ochrana přírody a životního prostředí Společenstvo organismů, ekosystém Jak člověk zasahuje do přírody	PT5 – okruh Základní podmínky života PT5 - okruh Ekosystémy PT5 – okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí PT5 – okruh Vztah člověka k prostředí Z – práce s mapou (1.-4.roč.) Z – přírodní oblasti (1.roč.) Ov – domov, obec, region (1.roč.) Ov – přírodní a kulturní bohatství (2.roč.) Ch – plasty, detergenty, pesticidy (4.roč.)
2.	Říše živočichové	- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů		Živočichové (prvoci až ostnokožci) – viz níže

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		
	Říše živočichové - prvoci	- chápe, že i jediná buňka je schopná samostatné existence, že vykonává všechna živ. funkce - popíše skupiny prvoků podle způsobu pohybu - na příkladech popíše škodlivost někt. prvoků na zdraví člověka.	Prvoci – jednobuněční živočichové	Vz – Zdraví (3.roč.)
	Žahavci	- pochopí význam jejich názvu – fce žahavých buněk - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: - polypovci - medúzovci - korálnatci	
	Ploštěnci	- vysvětlí nebezpečí nákazy vnitřními cizopasníky - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: - tasemnice - motolice - ploštěnky	Vz – Zdraví (3.roč.)
	Hlísti	- popíše způsob přenosu cizopasníků na člověka a - vysvětlí souvislost s osobní hygienou	roupi, škrkavky háďátka	Vz – Zdraví (3.roč.)
	Měkkýši	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: - plži - mlži - hlavonožci	
	Kroužkovci	vysvětlí hospodářský význam žížal	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- vysvětlí pojmy rozkladač i potravní řetězec - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	zástupci: - máloštětinatci - mnohoštětinatci	
	Členovci	- popíše místa výskytu členovců - vysvětlí jejich užitek i nebezpečí pro člověka - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: - pavoukovci - korýši - hmyz	
	Ostnokožci	- vysvětlí základní společné znaky stavby jejich těla - ví o jejich regenerační schopnosti - ví o nebezpečí poranění ostny ježovky	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: - hvězdice - hadice - lilijice - sumýši - ježovky	
	Strunatci	- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - popíše stavbu těla strunatců	Stavba těla, rozmnožování, význam a rozdělení do jednotlivých podkmenů: - pláštěnci (sumky, salpy) - bezlebeční (kopinatci) - obratlovci	
	Obratlovci – kruhoústí	popíše jejich charakteristické znaky, jejich prostředí, zná jejich zástupce	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
	Obratlovci- paryby	popíše tělo paryb a zhodnotí jejich význam	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: - žraloci - rejnoci - chiméry	
	Obratlovci- ryby	porovná znaky různých ryb a zhodnotí hospodářský význam	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: - sladkovodní ryby - mořské ryby - ohrožené a chráněné druhy ryb	
	Obratlovci- obojživelníci	- hodnotí význam obojživelníků v přírodě - vysvětlí význam jejich ochrany	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: - bezocasí - ocasatí	
	Obratlovci- plazi	- určuje vybrané druhy našich i jinde žijících plazů - popíše, jak poskytnout první pomoc při uštknutí zmijí	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: - ještěři - hadi - krokodýli - želvy	Vz – Zdraví (3.roč.)
	Obratlovci- ptáci	- určí běžně žijící ptáky - jejich ekologickou úspěšnost chápe jako souhrn jejich morfologických a fyziologických přizpůsobení - chápe jejich význam v přírodě a jejich místo v potravních řetězcích	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: - hrabaví - vrubozobí - dravci - sovy - pěvci - měkkozobí - šplhavci - pštrosi - tučňáci	
	Obratlovci- savci	- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) savců - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: - ptakořitní - vačnatci - hmyzožravci	Aj – zvířata Sev. Ameriky (3.roč.) Aj – zvířata světa (1.roč.)

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - popíše život vybraných druhů savců, jejich přizpůsobení se prostředí a výživě - popíše kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných savců	- letouni - hlodavci - zajícovci - šelmy - ploutvonožci - sudokopytníci - lichokopytníci - chobotnatci - kytovci - primáti	
	Etologie	- objasní pojem etologie i přínos Charlese Darwina a Konráda Lorenze - rozliší vrozené i naučené chování, uvede příklady - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Etologie	Čj – svět lidí a zvířat (bajky) (1.roč.)
3.	Původ a vývoj člověka	- vysvětlí zařazení člověka do systému živých organizmů - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka, popíše vývojové etapy člověka - popíše různé názory na vznik člověka	- Polidštění - Australopithecus - Homo habilis - Homo erectus - Homo sapiens	D – počátky lidské společnosti, vývoj člověka (1.roč.)
	Lidské rasy	vysvětlí pojem rasismus, rozeznává rasy a chápe důvod jejich vzniku	- Europoidní rasa - Mongoloidní rasa - Negroidní rasa	Z – obyvatelstvo (3.roč.) - lidské rasy PT4 – Kulturní difference PT4 – Lidské vztahy PT4 – Etnický původ PT4 - Multikulturalita

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
	Orgánové soustavy	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	orgánové soustavy – viz níže	
	Pohybová soustava	- rozlišuje základní svaly - vysvětlí souvislost kondice pohybového aparátu a zdravého životního stylu	- Rozdělení svalů - Stavba svalů - Základní příčně pruhované svaly - Hladké svalstvo - Srdeční svalstvo	
	Opěrná soustava	- rozlišuje kosti - popíše poskytnutí první pomoci při zlomeninách - vysvětlí provázanost výživy se stavem opěrného systému	- Lebka - Páteř - Hrudník - Končetiny - Stavba kosti	
	Tělní tekutiny	- vysvětlí důležitost krve, objasní pojem transfúze, - prevence před chorobami, infarkt, alergie, imunita - popíše první pomoc při krvácení	- Tkáňový mok - Míza - Krev - Oběhová soustava – srdce, cévy - Zástava krvácení	Bi – bakterie, viry, prvoci, houby (1.roč.)
	Soustava dýchací	- dokáže popsat části dýchací soustavy a vysvětlit její činnost. - pozná příznaky onemocnění dýchací soustavy - zná možné příčiny těchto onemocnění a jejich prevenci - popíše, jak v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc	- Dýchací soustava – stavba a funkce - První pomoc při zástavě dýchání	Bi – bakterie, viry, prvoci, houby (1.roč.)
	Soustava trávicí	- stručně popíše trávicí soustavu - vysvětlí význam vyvážené výživy a souvislost - způsobu stravování s rozvojem civilizačních chorob - v rámci svých možností ví, jak uplatňovat zdravé stravovací návyky výživa a zdraví - uplatní zásady zdravého stravování,	- Trávicí soustava – stavba a funkce - Přeměna látek a energií - Výživa a zdravý životní styl	Ch – enzymy, vitamíny, sacharidy, bílkoviny, tuky (4.roč.) Bi – bakterie, viry, prvoci, houby (1.roč.)

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví • popíše poruchy příjmu potravy		
	Soustava vylučovací	• popíše vylučování plicemi, kůží i ledvinami • zjednodušeně popíše ledvinu i děje v ní probíhající	• Stavba a funkce ledvin • Močovody, močový měchýř, močová trubice	Bi – bakterie, viry, prvoci, houby (1.roč.)
	Kůže	• zná stavbu kůže a její funkce. • ví, jak o kůži a kožní útvary pečovat • ví, jak ošetřit drobná poranění kůže • ví, jak předcházet vybraným onemocněním kůže	• Pokožka • Škára • Vazivo • Nervová zakončení v kůži	Bi – bakterie, viry, prvoci, houby (1.roč.)
	Soustava žláz s vnitřním vylučováním	• vyjmenuje nejdůležitější žlázy s vnitřním vylučováním a popíše účinky jejich hormonů	• Hypofýza • Šišinka • Štítná žláza • Příštítná tělíska • Brzlík • Nadledviny • Slinivka břišní • Pohlavní žlázy	Ch – hormony (4.roč.)
	Rozmnožovací soustava, vývin jedince	• objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • popíše mužské i ženské pohlavní ústrojí • vysvětlí pojem antikoncepce a plánované rodičovství • popíše oplození a vývin jedince v souvislosti se zdravím, morálkou a životními cíli • ví, jak se v partnerských vztazích chovat slušně a odpovědně a to i po stránce sexuální	• Stavba a funkce pohlavních orgánů • Antikoncepce • Prevence pohlavních chorob • Vývin jedince	Bi – bakterie, viry, prvoci, houby (1.roč.) Ov- rodinný život (1.roč.) Ov – rodinná výchova (2.roč.)
	Dědičnost	• vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • dokáže vysvětlit význam dědičnosti a proměnlivosti organismu	• Dědičnost • Křížení	Ch – nukleové kyseliny (4.roč.) Ch - deriváty karboxylových kyselin (4.roč.) - aminokyseliny

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů • chápe podstatu přenosu dědičných informací, rozlišuje pojmy gen a alela • zná příčiny některých dědičných chorob • uvědomuje si možnosti využití genetiky v běžném životě • dokáže vysvětlit pojmy genové inženýrství, klonování a geneticky upravené potraviny		
	Zdraví	• rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby • uvědomuje si jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám a jaký význam má aktivní odpočinek • uvědomuje si negativní vliv návykových látek	• Zdraví - největší bohatství člověka	PT1 – okruh osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí) Bi – bakterie, viry, prvoci, houby, ploštěnci, hlísti, jedovaté organismy (1.,2.roč.) F – elektrina v domě (4.roč.) Ch – léčiva a návykové látky (4.roč.) Ov – jedinec a jeho osobnost, umění žít zdravě (3.roč.)
4.	Vnitřní geologické děje	• objasní pohyby litosférických desek • shrne nejdůležitější poruchy zemské kůry • vysvětlí původ sopečné činnosti a zemětřesení	Vrásnění Sopečná činnost Zemětřesení Zlomy Pohyb litosférických desek Horniny vyvřelé Horniny přeměněné	
	Vnější geologické děje	• rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • shrne působení zemské tíže, vody, větru a organismů na přetváření zemského povrchu • uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života • rozlišuje usazené horniny podle	Zvětrávání – mechanické a chemické Působení zemské tíže Působení vody Působení větru a organismů	Ch – kyseliny, hydroxidy, neutralizace (3.roč.) - půdy

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		vzniku, uvede příklady jejich využí- vání		
	Voda, Atmosféra	- chápe význam vody na Zemi - umí popsat koloběh vody - rozlišuje důsledky oběhu vody - uvědomuje si nutnost ochrana zdrojů sladké vody - zná principy vzniku krasové oblasti - dokáže pojmenovat krasové útvary - objasní význam atmosféry pro život - rozlišuje vrstvy atmosféry - zná problematiku skleníkového jevu - ví o koloběhu látek (např. uhlíku) v přírodě - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů	voda na Zemi atmosféra – ochranný štít Země látkové toky mezi svrchními vrstvami Země podnebí a počasí ve vztahu k životu- vý- znam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	Z- práce s mapou (1.-4.roč.) Ch – směsi (voda, vzduch) (2.roč.)
	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (po- vodně, větrné bouře, sněhové kalamity, la- viny, náledí) a ochrana před nimi	
	Historie Zemského tělesa	- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - chápe příčiny změn podmínek života na Zemi v dávné minulosti a jejich vliv na rozvoj organismů.	historie Země v kostce první organismy na Zemi vývoj organismů	F – sluneční soustava (4.roč.)

5.8 Zeměpis

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2	2	2	1

Charakteristika předmětu

Zkratka Z.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem.

Žáci dostávají příležitost poznat přírodu jako systém. Podporuje vytváření otevřeného myšlení. Žáci poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností.

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Zeměpis RVP ZV.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tématické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Cílem předmětu Zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie. Od ostatních předmětů se zeměpis liší tím, že obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru.

Zeměpis v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s dějepisem, občanskou výchovou, biologií, chemií, fyzikou a vychází z průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že k pochopení látky je třeba dostatečné množství znalostí,
- dokázal plně využívat základních geografických vyjadřovacích prostředků – map, mapových náčrtů, fotografií atp.
- orientoval se ve všech ostatních zdrojích informací, kriticky informace zpracovával,
- chránil přírodu a životní prostředí, kulturní a historické tradice,
- chápal historické, politické i geografické podmínky pro život v různých lokalitách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedením žáků k užívání vhodné literatury (atlasů, klíčů)
- vedením žáků, aby využívali informace z internetu

Kompetence komunikativní

- vedením žáků, aby kvalitně prezentovali své znalosti

Kompetence k řešení problémů

- Pro žáky je organizována terénní výuka jejíž náplní jsou základní topografické postupy,

zásady pohybu ve volné přírodě a upevňování teoretických znalostí

Kompetence sociální a personální

- klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností

Kompetence občanské

- Pro žáky je organizována terénní výuka jejíž náplní jsou základní topografické postupy, zásady pohybu ve volné přírodě a upevňování teoretických znalostí
- klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností

Kompetence pracovní

- formou referátů učí žáky samostatně pracovat s informacemi, vede je k plánování práce a k samostatnému rozhodování
- požadováním dodržování dohodnutého termínu odevzdání práce (dodržování daných pravidel)
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce (plánování a organizace práce)

Kompetence digitální

Digitální kompetenci žáků rozvíjíme tím, že

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy;
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi;
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

OSNOVY: ZEMĚPIS

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
Průběžně	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- Topografická a turistická mapa, buzola - Orientace v terénu - Zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - Jízdní řád	A1.roč.-Světové strany Terénní vyučování
1.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, z grafů, statistických a dalších zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich pravidelnost, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	- Mapa a globus - Měřítko - Mapové značky - Druhy a typy map - Určování polohy - Geografické informace kolem nás	M-2.roč.-Procenta, promile 2.roč.-Úměrnost 4. roč.-Podobnost Terénní vyučování
	Přírodní obraz Země	- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	- Země jako vesmírné těleso - Tvar a pohyby Země - Krajinná sféra - Fyzickogeografická sféra a její jednotlivé složky - Tvary zemského povrchu - Podnebí, podnebné pásy - Vodstvo na Zemi - Přírodní oblasti (biomy)	Bi -4.roč.-Planeta Země 1.roč. Ekosystém 4.roč. Stavba Země Ch- 2.roč. Voda, vzduch 2.roč. Oxidy 4.roč. Plasty Ov-2.roč. Přírodní a kulturní bohatství PT5-Ekosystémy Základní podmínky života

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
	Společenské a hospodářské prostředí	- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů - zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla - pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství - lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- Obyvatelstvo (charakteristiky, struktura, prostorové aspekty, pohyb obyvatelstva) - Sídla (typy, funkce) - Kulturní oblasti - Hospodářství (sektory ekonomiky, základní charakteristiky jednotlivých odvětví) - Prostorové aspekty hospodářství - Politická mapa světa - Ekonomické a politické integrace	Bi-3. roč.- Lidské rasy Ch-4.roč-Chemie a společnost Ov-2.roč Člověk a kultura 2. roč. Majetek v životě člověka 2. roč. Řízení společnosti 4. roč. Globalizace PT4-Multikulturalita
2.	Regiony světa	- rozlišuje zásadní, přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionu světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- Jak je svět rozdělen - Afrika - Africké regiony - Atlantský oceán - Amerika - Americké regiony - Antarktida - Indický oceán - Tichý oceán - Oceánie - Austrálie - Asie - Asijské regiony - Severní ledový oceán	Aj-1.roč. Velká Británie 2. roč. Velká Británie 2.roč. Vlajky států 3. roč. Londýn 3. roč. USA 4. roč. Austrálie Ch-4.roč. Uhlí, ropa, zemní plyn PT3-Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané PT4-Etnický původ Multikulturalita
3.	Evropa	rozlišuje zásadní, přírodní a společenské atributy	Evropa	Aj-1.roč. Velká Británie

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionu Evropy • lokalizuje na mapě Evropy, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• Evropa – přírodní poměry • Evropa – obyvatelstvo a osídlení • Evropa - hospodářství • Regiony Evropy • EU	2. roč. Velká Británie 2.roč. Vlajky států 3. roč. Londýn Ch-4.roč. Uhlí, ropa, zemní plyn PT3-Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané PT4-Etnický původ Multikulturalita
	Česká republika	• vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště a školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích a organizacích	• ČR • ČR – přírodní poměry • ČR – obyvatelstvo a osídlení • ČR – hospodářství • Regiony • ČR – zahraniční vztahy • ČR – cestovní ruch	Bi-4.roč.-Geologický vývoj a stavba ČR Aj- 1.roč.-ČR Ov-1.roč.-Domov, regiony PT3-Jsme Evropané PT5-Ekosystémy Lidské aktivity a problémy ž.p. Vztah člověka k ž.p.
4.	Společenské a hospodářské prostředí	• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů • zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla • pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství	• Svět kolem nás • Globalizace • Rozdíly ve vyspělosti zemí • Integrace zemí • Kulturní rozmanitost lidstva • Mezinárodní migrace • Osídlení • Zemědělská výroba • Průmysl • Doprava • Služby	Bi-3. roč.- Lidské rasy Ch-4.roč-Chemie a společnost Ov-2.roč Člověk a kultura 2. roč. Majetek v životě člověka 2. roč. Řízení společnosti 4. roč. Globalizace PT4-Multikulturalita

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• Cestovní ruch	
	Životní prostředí	• žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavně jejich ekosystému (biomu) • uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských jevů na životní prostředí	• Globální změny klimatu • Člověk a přírodní katastrofy • Rozmanitost živé přírody	PT5 – Ekosystémy Lidské aktivity a problémy ž.p. Vztah člověka k ž.p.

5.9 Dějepis

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Zkratka D.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince, zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společností. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace a pomáhá žákům lépe pochopit historické jevy a souvislosti.

Předmět Dějepis úzce souvisí s předmětem Zeměpis, ZSV, ale také s předměty ostatními (žáci se seznamují s důležitými objevy a jejich významem pro rozvoj lidstva, s náboženstvími, kulturami, literaturou atd.)

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP ZV.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tematické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

1. chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí, faktů a závěrů, ale je podmětná ke kladení otázek o budoucnosti
2. chápal historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném a historickém čase
3. rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci
4. cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům a získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin, etnik a různých společenství.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií ...), internetu a učí je kritickému hodnocení pramenů.
- Učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod. Vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností.
- Učitel navozuje situace, které se odehrály v minulosti a vede žáky k přemýšlení o roli, jakou jedinec v historii může sehrát.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií ...), internetu a učí je kritickému hodnocení pramenů.
- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání informací o historii lidské společnosti.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností.
- Učitel navozuje situace, které se odehrály v minulosti a vede žáky k přemýšlení o roli, jakou jedinec v historii může sehrát.

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky k tomu, aby kvalitně prezentovali své znalosti.
- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání informací o historii lidské společnosti

Kompetence sociální a personální

- Učitel vede žáky k tomu, aby pracovali ve skupině a zpracovali projekt s dějepisnou tematikou v 1. - 4. ročníku v rámci projektových dnů.
- Učitel navozuje situace, které se odehrály v minulosti a vede žáky k přemýšlení o roli, jakou jedinec v historii může sehrát.

Kompetence občanské

- Učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod. Vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou.
- Učitel vede žáky k tomu, aby pracovali ve skupině a zpracovali projekt s dějepisnou tematikou v 1. - 4. ročníku v rámci projektových dnů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností.
- Učitel navozuje situace, které se odehrály v minulosti a vede žáky k přemýšlení o roli, jakou jedinec v historii může sehrát.

Kompetence digitální

Žák - rozvíjí digitální kompetence:

- uvede příklad informace, která může v digitálním světě poškozovat druhou osobu, nebo poskytnout zavádějící informace
- zpracovává inform., zaznamenané výsledky a předává je s využitím digitálních technologií

Kompetence pracovní

- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání informací o historii lidské společnosti.

OSNOVY: DĚJEPIS

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Člověk v dějinách	• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných znalostí • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • orientuje se na časové ose a v historické mapě • rozlišuje pojmy prostor a čas a pracuje s nimi • seřadí historické epochy	• Význam zkoumání dějin pro současnost a budoucnost • Vznik historie jako vědy • Práce historika, historické prameny, pomocné vědy historické, význam muzeí, archivů a knihoven • Periodizace dějin, práce s časovou osou, orientace v historickém čase a prostoru	Ov M Z
	Počátky lidské společnosti	• popíše vývoj člověka v pravěku • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost; podmínky přechodu k usedlému způsobu života; důsledky • zdůvodňuje význam zpracování kovů a podmínky vzniku řemesel • pochopí důsledky oddělení řemeslné výroby od zemědělské jako podmínku pro vznik a rozvoj jednoduchého obchodu • uvědomuje si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa • chápe kulturní rozmanitost civilizací • uvede příklady archeologických kultur	Člověk a lidská společnost v pravěku • Vývoj člověka • Neolitická revoluce, nejstarší zemědělské oblasti • Eneolit • Střední Evropa v pravěku	Vv Bi- tercie- původ a vývoj člověka PT1 - Osobnostní rozvoj PT5 – Základní podmínky života PT 4 - Etnický původ
	Nejstarší civilizace Kořeny evropské civilizace	• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • orientuje se v otázkách společenského uspořádání • seznámí se s náboženskými představami • objasní kulturní přínos starověkých civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Staroorientální státy – nestarší civilizace, jejich kulturní odkaz a myšlení: • Starověk • Staroorientální státy: • Mezopotámie • Egypt • Indie • Čína • Antika: • Řecko • Řím • Střední Evropa v době železné, v době římské a v době stěhování národů	Z Ov M Čj Bi Vv Tv PT2 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování PT3- Objevujeme Evropu a svět PT5 -Základní podmínky

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost re-spektovat identitu druhých - uvědomuje si prolínání kulturních vlivů	- Kontakty s antickým Středomořím - Stěhování národů, nový etnický obraz Evropy	života
2.	Středověk a počátky novověku Křesťanství a středověká Evropa	- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní podmínky vzniku Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské kultury - pochapí a vysvětlí příčiny, průběh a výsledky české reformace - objasní důsledky turecké expanze pro Evropu - uvede příklady románské gotické kultury	- Raný středověk - Utváření nové etnické středověké Evropy: Byzantská říše, Francká říše, islám a islámská říše- Arabové, Slované, Sámova říše, Velká Morava, český stát, uherský stát, Kyjevská Rus, Svátá říše římská, polský stát, Vikingové, vznik Anglie a Francie - Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - Struktura středověké společnosti - Románská kultura - Struktura evropské společnosti, funkce jednotlivých vrstev - Vrcholný středověk - Středověká kolonizace, vznik měst - Poslední Přemyslovci - Expanze Mongolů - Vrcholný středověk- pokračování: - Lucemburkové v čele českého státu - Husitství - Jiří z Poděbrad, doba jagellonská - Výboje osmanských Turků - Vznik novodobého Španělska - Gotická kultura	Z Čj Vv Ov PT3 - Jsme Evropané
2.	Objevy a dobývání Počátky nové doby.	- vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - Vysvětlí reformaci - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy	- Renesance a humanismus - Husitství a reformace a jejich šíření Evropou - Zámořské plavby a objevy a počátky dobývání světa - Český stát a evropské monarchie v 15.–17. století	Z Čj – Literatura humanismu a renesance Vv Hv F Bi- sekunda- Nahosemenné a krytosemenné rostliny

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		rozdělené do řady mocenských a náboženských center - vysvětlí postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie - posoudí třicetiletou válku jako mocensko-ideový konflikt a důsledek náboženské nesnášenlivosti - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	5. Jiří z Poděbrad, doba jagellonská 6. Výboje osmanských Turků 7. Vznik novodobého Španělska 8. Koloniální výboje 9. Reformace 10. Třicetiletá válka 11. Český stát jako součást habsburské mnohonárodnostní monarchie	Ov- prima- Má vlast - sekunda- Člověk a kultura - sekunda- Majetek v životě člověka Aj- sekunda- Svátky v USA M- tercie- Kružnice a kruhy - Číselné výrazy - prima - Přirozená čísla - Úhel PT1-Morální rozvoj PT2- Občan, občanská společnosti a stát, Formy participace občanů v politickém životě PT3-Jsme Evropané - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět PT4 - Kulturní diferenciac - Etnický původ - Multikulturalita PT5- Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka a prostředí
2.				PT1-Morální rozvoj PT2- Občan, občanská společnosti a stát, Formy participace občanů v politickém životě PT4-Kulturní diferenciac - Etnický původ - Multikulturalita PT3-Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané PT5- Ekosystémy

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
				• Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Vztah člověka a prostředí M- prima- úhel - tercie- Číselné výrazy
3.	Novověk. Modernizace společnosti	• na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek • vymezení podstatné ekonomické, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • popíše souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin • uvede požadavky, jak byly formulovány ve vybraných evropských revolucích • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • pozná a charakterizuje jednotlivé kulturní styly • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje v jednotlivých částech Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla • charakterizuje soupeření mezi velmocemi • vymezení význam kolonií • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• Velmocí v 15. – 18. století • První buržoazní revoluce • Koloniální výboje • Barokní kultura a osvícenství • Vznik USA • Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět • Vídeňský kongres • Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka • Národní hnutí velkých a malých národů • Utváření novodobého českého národa • Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva • Vznik jednotné Itálie a Německa • Vývoj ve Francii • Osmanští Turci, Rusko • Občanská válka v USA • Dualismus • Kulturní rozrůzněnost doby • Konflikty mezi velmocemi v předvečer 1. světové války • Kolonialismus • Kultura na přelomu 19. a 20. století • První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	F- Parní stroj Ov - prima- Občanství prima- Život ve škole sekunda- Lidská práva PT1-Morální rozvoj PT2-Občan, občanská společnost a stát - Formy participace občanů v politickém životě PT3-Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané PT4-Kulturní diferenciaci Etnický původ Multikulturalita

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
4.	Moderní doba:	- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich existence pro svět - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jejich vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - zdůraznit ideologické a mocenské mechanismy uplatňované při prosazování nedemokratických systémů otázky spojené s identitou národa, s osudy židovského a německého etnika, s loajalitou obyvatel při nástupu a během vlády nacismu	- Nové uspořádání Evropy po 1. světové válce a úloha USA ve světě - Vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět - Druhá světová válka, holocaust - situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj - Politické, mocenské a ekonomické důsledky války	Z Ov Čj-Literatura v období 1.světové války Aj-tercie- Americké dějiny Kvarta- Válka Severu proti Jihu PT1 -Osobnostní rozvoj PT2 - Občanská společnost a škola PT4 -Multikulturalita Aj-tercie- Americké dějiny Kvarta- Válka Severu proti Jihu
4.	Rozdělený a integrující se svět:	- Zaměřit se na mechanismy, nálady a pocity ve společnosti vedoucí k nástupu totalitních režimů a na metody/mechanismy represe a útlaču - pojmenovat a pochopit příčiny, které vedly k jejich nastolení za podpory značné části obyvatelstva - otázky spojené s identitou národa, s loajalitou obyvatel při nástupu a během vlády komunismu a a se spoluprací s StB - otázky spojené s menšinami v současné době a s popíráním holocaustu - vyzdvihnout příklady osobností bojujících proti nacistické a komunistické totalitě a jejich příklady vést žáky k národní hrdosti a demokracii - analyzovat a interpretovat různé pohledy na stejnou událost, porovnání pohledů a uvést příklady na osudech ve vlastních rodinách - interpretovat ve výuce dobové archivní zdroje - seznamovat s obecnými dějinami na podkladu regionálních a lokálních dějin a na konkrétních příbězích – využít spolupráci s místním městským muzeem - motivovat žáky k zájmu o lokální dějiny a vyhledávat a zpracovávat příběhy pamětníků	- Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi - Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření bloků - Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - ČSR od 1948 do 1989, vznik ČR a její vývoj do dnešní doby - Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět, sjednocující se Evropa - Problémy současnosti - Věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	Z Čj Ov PT1 -Osobnostní vývoj PT3 –Jsme Evropané PT5 -Vztah člověka k prostředí PT6 –Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• tématické procházky po městě, návštěva pamětních míst, památníků a muzeí a vzdělávacích institucí, např.: Městského muzea v Hustopečích, Krytu 10-Z v Brně, Moravské galerie v Brně, Národní kulturní památky Kounicovy koleje v Brně nebo popraviště na Cejlu, pomníku Brána ke svobodě v Mikulově, pomníku odsunutých Němců v Pohořelicích nebo institucí v Praze – Národního památníku hrdinů heydrichiády, Památníku na Vítkově, Národního muzea, nebo návštěvou koncentračního tábora v Osvětimi • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa • uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa		

5.10 Občanská výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	1	2	1	1

Charakteristika předmětu

Zkratka Ov.

V předmětu Občanská výchova se realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost, oboru Výchova k občanství RVP ZV, vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Součástí vzdělávacího obsahu je obsah oblasti Člověk a svět práce – tématický okruh Svět práce.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tématické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Na předmět navazuje od 5.ročníku předmět Společenské vědy, který je vyučován v následujících ročnících vyššího stupně gymnázia.

Předmět přináší informace z více humanitních věd a umožňuje žákům orientovat se v každodenní realitě. Žáci prostřednictvím předmětu získávají vědomí významu lidské důstojnosti, života. Jsou připravováni na odpovědný občanský život v demokratické společnosti. Dále mají žáci porozumět hospodaření domácnosti včetně získání praktických dovedností spojených s rozpočtem domácnosti a zásadami hospodárnosti. Předmět přispívá k uchovávaní tradičních hodnot evropské kultury i naší civilizace.

Žák je předmětem veden zejména k tomu, aby uměl:

- pracovat s informacemi z různých zdrojů,
- získával přehled o světě, ve kterém žije,
- přemýšlel kriticky,
- čerpal poučení ze systematického pozorování souvislostí,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- prezentoval a obhajoval svá hodnocení a názory.

Učitel v předmětu Ov klade důraz na mezipředmětové vztahy (dějepis, zeměpis, český a cizí jazyky, informatika, matematika, výchovy výtvarná a hudební aj.)

V etapě základního vzdělávání se respektují a naplňují ve výuce klíčové kompetence RVP ZV.

- Kompetence k učení (KU1-5), kompetence k řešení problémů (KR1-5), kompetence komunikativní (KK1-5), kompetence sociální a personální (KS1-4), kompetence občanské (KO1-5) a částečně i kompetence pracovní (KP1-4).
- Dále jsou v rámci předmětu rozvíjeny kompetence digitální (KD), v rámci kterých jsou žáci vedeni ke zvládnutí práce s výpočetní technikou, zpracovávají na PC některé písemnosti a témata. Dále jsou vedeni k rozlišování cizího a vlastního obsahu (otázka autorství a původnosti vytvářených obsahů), jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali důvěryhodnost vytvářených obsahů (věrohodnost zdrojů)

Ve výuce občanské výchovy jsou u všech studentů v jednotlivých ročnících rozvíjeny digitální kompetence, vytváření prezentací, využívání online cvičení atd.

Učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata, zadává úkoly formou skupinové práce, využívá možností a akcí nabízených nejbližším okolím školy (výstavy, expozice, muzea), občanskými hnutími a sdruženími.

Učitel tak vede žáky ke kritickému posuzování a porovnávání znalostí s realitou (korupce, deviace aj.).

Žáci se učí získané znalosti, dovednosti využívat k plnohodnotnému soužití s ostatními lidmi, k dosažení pocitu sebeúcty a spoluzodpovědnosti za rozvoj společnosti, základům finanční gramotnosti, zdravému životnímu stylu.

OSNOVY: OBČANSKÁ VÝCHOVA

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Člověk ve společnosti	- vysvětlí pojem občan, občanství, národnost - rozlišuje projevy vlastenectví od nacionalismu	1. O občanství	D:3.roč Osvícenství,Z:4.roč ČR, PT2-Občan, občanská společnost a stát PT3-Jsme Evropané Vzdělávací obsah: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn. zařadit důležité svátky z kalendáře
		umí s časem zacházet a správně jej využívat k práci, zábavě i odpočinku	2.Člověk v rytmu času	Čj.:1.roč Práce s uč. Textem,Aj.:2.roč.Svátky,rodinné oslavy a svátky PT1-Sociální rozvoj, využívání digitálních technologií PT4-Multikulturalita
		- uvědomuje si proč a čím je rodina důležitá - zná a objasní základní funkce rodiny - vědomě se podílí na pozitivní rodinné atmosféře - nepodléhá předsudkům a chápe různorodost rodin - umí požádat o pomoc v případě, že jsou ohrožena práva - uplatňuje základní pravidla slušného chování - chápe výhody a úskalí náhradní rodinné péče - uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - rozliší zbytné nezbytné výdaje (osobní, rodinné)	3.Rodinný život: rodina, rodinné vztahy, rodinné hospodaření, rodinné právo,náhradní rodina	Bi:3.roč.Výchova ke zdraví,Čj:2.roč.Životopis,Aj:1.roč.Rodina PT1-Sociální rozvoj, využívání digitálních technologií PT4-Lidské vztahy PT5-Lidské aktivity a problémy živ. prostředí Vzdělávací obsah: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn. zařadit důležité svátky z kalendáře, beseda o rodinných zvycích a tradicích během roku, vliv medií na rodinný život Připomenout existenci adopce na dálku, kterou naše škola má
		- uvědomuje si čím je škola pro další život důležitá - naučí se správným postupům při přípravě na vyučování - zapojuje se do společných činností v rámci třídy, školy - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a na škole	4.Život ve škole: význam vzdělání pro člověka, pravidla a školní řád, umění se učit	D:3.roč.Vláda Marie Terezie a Josefa II PT1-Sociální rozvoj, využívání digitálních technologií PT2-Občanská společnost a škola PT4-Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity Vzdělávací obsah: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.otestování si učebního typu navržení si své pracovní metody a organizace práce pro efektivnější učení
		uvědomuje si a umí vyjádřit, co pro nás znamená	5.O domovu:	Z:4.roč.:ČR,Bi.:1.roč.:Ekologické systémy

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
2.	Člověk a ti druzí	- domov - umí poskytnout stručné informace o své obci - všimá si problémů, se kterými se jeho obec potýká - rozlišuje záležitosti týkající se státní správy a samosprávy obce - aktivně se podílí na vytváření životního prostředí domova a regionu - zajímá se o život předků a lidí žijících v jeho regionu - uvědomuje si, že jazyk je důležitým znakem národa - užívá různé jazykové prostředky v konkrétních situacích	domov, obec region, životní prostředí	Aj.:1.roč.:Obec ve které žiji PT1-Sociální a morální rozvoj, využívání digitálních technologií PT5-Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity Vzdělávací obsah: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.využít možnosti návštěvy technického muzea v Brně a jeho expozic. Žáci vytvoří vlastní prezentaci o své obci v podobě plakátu, reklamy apod.
		- rozpozná státní symboly své země a má úctu k těmto symbolům jako znakům státní suverenity - popsat a prakticky nacházet demokratický systém a jeho principy v životě společnosti - prohloubí si zájem o českou národní minulost - získá kladný vztah k hlavnímu městu a pochopí kulturní a historický význam Prahy	6.Má vlast: řeč, státní symboly, demokracie, z historie země, Praha - hlavní město ČR	D:2.roč.:český stát-Lucemburská epocha,Z:4.roč ČR, Hv:1.roč.:hymnistické písně PT2-Občan, občanská společnost a stát PT3-Jsme Evropané PT4-Etnický původ PT6-Tvorba mediálního sdělení Vzdělávací obsah: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a právo Pozn.připomeneme si významné osobnosti, místa a události formou hry :O zlatý dukát Seznámíme se s portfoliem Praha
		- korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a rozpoznává netolerantní, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí - rozpozná manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - uplatňuje dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - chová se šetrně k památkám,objektům	7.Miniúvod do lidských práv: lidská práva, práva dětí, osobní bezpečí, konflikt a jeho řešení	D:3.roč.:osvícenství,idea svobody PT1-Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice; Řešení problémů, praktická etika, využívání digitálních technologií PT2-Principy demokracie; Formy participace občana... PT4Princip soc. smíru a solidarity PT6-Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.skupinová hra:Dvě strany mince
		- uvědomuje si, co vše působí na formování naší osobnosti - dovede se vcítit do života jiných kultur, etnických	1.Život mezi lidmi: socializace, sociální skupina, komunikace a média	Čj:1.roč. Projevy mluvené Komunikační výchova a sloh,Aj.2.roč.:Trávení volného času PT1- Sociální rozvoj, využívání digitálních

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- skupin - rozpozná nežádoucí vliv okolí a umí se mu bránit - dokáže volit vhodné prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi - přístupuje k informacím kriticky, vybírá si, co chce sledovat		technologií PT4-Lidské vztahy PT6-Interpretace mediálního sdělení a reality; Stavba mediálního sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti Vzdělávací obsah: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.: procvičovat využívání verbálních a neverbálních prostředků komunikace, hraní rolí. Využívat metody brainstormingu, pracovat s tiskem, televizními programy
	Člověk a kultura	- vysvětlí obsah pojmu kultura - snaží se poznat jiné kultury a odlišnosti nechápat jako důvod ke strachu a nepřátelství - osvojí si pojem umění, jeho funkce, druhy - podle svých možností užívá umění jako jeden ze způsobů sebevyjádření - respektuje náboženské přesvědčení druhých - seznámí se s nejvýznamnějšími náboženskými systémy - upevní si znalosti slušného chování	2.Člověk a kultura: kultura, umění, formy náboženství, pravidla slušného chování	D 2.roč.:Renesance,Z.:3.roč. Obyvatelstvo a náboženství,,Čj 2.roč. Popis-kulturní život,Hv 2.roč. Druhy umění, umělecké slohy PT4-Kulturní difference; Multikulturalita PT6-Vnímání autora mediálního sdělení Pozn. : využívat možností městského informač. střediska,expozic a výstav -využívat školních filmových a divadelních představení a koncertů
	Člověk a životní prostředí	- seznámí se s nejznámějšími uměleckými styly a jejich znaky - aktivně přístupuje k ochraně životního prostředí, navrhuje řešení problémů živ.p. - seznámí se s některými organizacemi a úřady pro ochranu životního prostředí	3.Přírodní a kulturní bohatství: památky, styly, ochrana přírodního a kulturního bohatství	Z 4.roč:Krajina a životní prostředí,Bi 1.roč.:Ekologické systémy, PT3-Objevujeme Evropu a svět PT4-Kulturní difference PT5-Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Člověk, stát a hospodářství Pozn.:pokračovat ve spolupráci s odborem životního prostředí města Hustopeč, využívat nabídku a akcí hnutí Tereza aj.
	Člověk a majetek	- rozlišuje důležité potřeby od méně důležitých - respektuje cizí majetek, dobře využívá a chrání majetek vlastní - vyvaruje se nadbytečnému konzumu	4.Majetek v životě člověka: potřeby, statky, vlastnictví, životní úroveň	D:2.roč.:Objevné plavby,Z:3.roč.:Hospodářství PT1-Osobnostní, sociální, morální rozvoj, využívání digitálních technologií PT4-Kulturní difference; Princip sociálního

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• uspokojuje své potřeby přiměřeně, nikoliv na úkor druhých • umí si vážit věcí, výsledků práce své i druhých • dokáže vysvětlit, co ovlivňuje životní úroveň lidí, co je obsahem životního stylu		smíru a solidarity Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk, stát a hospodářství, Pozn.:Maslowova pyramida lidských potřeb
	Člověk a společnost	• seznámí se s různými způsoby podílení se na veřejném životě • osvojí si pojmy stát, demokracie, republika, monarchie • učí se respektovat odlišné názory, rozvíjet schopnost spolupráce a rozhodování ve skupině • pochopí základní demokratické principy a rozpozná ty nedemokratické • uvědomuje si spoluodpovědnost všech občanů za chod demokracie • chápe význam volebního práva, volební systém v ČR • využívá možností aktivně se podílet na životě ve své obci a později i ve státě	5.Řízení společnosti: stát, demokracie, volby, participace občanů, územní správa a samospráva ČR	Z 3.roč.:Svět dnes PT2- Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občana; Principy demokracie jako formy vlády Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:formou hry si vyzkoušet práci a rozhodování obecního zastupitelstva, navštívit OÚ
	Člověk a svět	• vnímá rozdíly mezi životy občanů jednotlivých zemí jako přirozené důsledky různých životních a kulturních podmínek a nepovažuje je za důvod k nepřátelství • naučí se přistupovat k ostatním lidem bez jakýchkoliv předsudků	6.Svět kolem nás: EU, národnostní menšiny a etnika, rasismus, xenofobie a diskriminace	Z:3.roč.: Svět dnes, Čj :1.roč.:Administrativní a publicistické útvary, Aj.:2.roč.:Státy v EU PT3-Objevujeme Evropu a svět PT4-Princip sociálního smíru a solidarity Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:využít květnových svátků k besedám na témata tohoto bloku např.1.5,8.5.,9.5.
	Člověk a právo	• uplatňuje lidská práva v reálných situacích (svá i práva jiných) • chápat pravidla soužití v lidské společnosti a autoritu jako nutnost fungování společného života • učit se být schopen zachovat si vlastní samostatnost a vnitřní svobodu • respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	7.Lidská práva: Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod, Úmluva o právech dítěte, mravnost, svoboda	D:3.roč.:Osvícenství,Z :3.roč.:Svět dnes, Čj :1.roč.:Administrativní a publicistické útvary PT2-Občan, občanská společnost a stát PT4-Princip sociálního smíru a solidarity Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:využít pracovních listů z učebnice Ov
	Rodinná výchova	• porozumí právům a povinnostem členů rodiny • učí se respektovat potřeby rodiny v souvislosti s bydlením, hospodařením	1.Život v rodině a mimo ni: postavení a role ženy a muže, matriarchát, patriarchát, polygamie,	Čj :1.roč.:Komunikační výchova a sloh,Aj.:1.roč.Rodina ,Bi :3.roč.:Výchova k e zdraví,Aj.:2.roč.:Záchraný systém

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• poznává své možnosti ve vytváření atmosféry jistoty a spokojenosti domova, prevence domácího násilí (šikana, škádlení) • seznámí se se základy estetického citění (správné stolování, domácí prostředí) • poradí si se sestavením vyhovujícího rodinného rozpočtu • uvědomuje si význam a možnosti zdravého životního stylu (prevence nemocí) • zamýšlí se nad možným ideálem partnera(ky) a možným přechodem do manželství a rodičovství a dokáže zhodnotit možná úskalí při volbě (vyjadřování pocitů) • orientuje se v nabídce specializovaných institucí nabízejících pomoc rodinám (krizová centra, linky důvěry) • seznámí se s různými přístupy a možnostmi plánovaného rodičovství a s otázkou používání antikoncepce	emancipace, výchova v rodině, komunikace v rodině 2.Práva a povinnosti členů rodiny: funkce rod., domácí násilí, rozvod, sestavování rod. rozpočtu, estetika stolování 3.Nebezpečné situace: nedodržování pravidel bezpečného sportování, silničního provozu, prevence sexuálního zneužívání, vybavení domácí lékárničky, důležitá tel.čísla 4.O sňatku, manželství plánovaném rodičovství: ideální partner a jeho vlastnosti, rodinné krize, těhotenství, antikoncepce 5.O lidské sexualitě a lásce: pohlavní život člověka, odlišnosti, deviace v sexuálním chování	PT1-Osobní, sociální a mravní rozvoj, využívání digitálních technologií PT4-Lidské vztahy PT6-Fungování a vliv médií ve společnosti Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:využít pracovní listy z učebnic OV a RV pro 6.,7.,8. a 9.roč. a víceleté gymnázium
	Osobní bezpečí a ochrana člověka za mimořádných situací	• Rozezná nebezpečí různého charakteru, diskutuje o účinných způsobech ochrany. • V modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným • Zná postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém. • V modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany •	• Nebezpečné situace (adrenalinové sporty, silniční provoz) • Šikana, její formy, typy; agresori a oběti • Násilí v sexualitě, sexuální zneužívání • Dětská krizová centra, linky důvěry • Obecné zásady při ohrožení • Evakuace při ohrožení; evakuační zavazadlo • Integrovaný záchranný systém, tísňové linky, varovné signály • Ochrana člověka za mimořádných událostí doma v zahraničí	Ov: 2.,3.roč., Vz : 3.roč Vzdělávací obsahy: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a právo Průřezová témata: PT1:Osobní a sociální výchova, využívání digitálních technologií PT6:Mediální výchova Vz : 3.roč, Bi: 1.,2.,4.roč Vzdělávací obsahy: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a právo Mezinárodní vztahy, globální svět Průřezová témata: PT1(Osobní a sociální výchova), využívání digitálních technologií PT6 (Mediální výchova – všechny okruhy), PT5 (Environmentální výchova-všechny okruhy)

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
				Pozn. Učitel využije možnosti besedy žáků s městskou policií
	Dopravní výchova	• Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry • V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• Desatero bezpečné jízdy na kole • Dopravní nehoda, povinnosti účastníků dopravní nehody • Dopravní předpisy, značky nejen pro chodce - teorie	Vzdělávací obsahy: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a právo Průřezová témata: PT1 (Osobní a sociální výchova - všechny okruhy), využívání digitálních technologií PT6 (Mediální výchova - všechny okruhy)
	Prevence zneužívání návykových látek a jiné závislosti	• Uvědomuje si nebezpečí závislostí a jejich dopad na zdraví v souvislosti s definicí • Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• Pozitivní životní cíle a hodnoty • Alkoholismus • Kouření • Gambling • Drogy, doping, drogy a legislativa • Propagace návykových látek reklamou • Modelové situace zaměřené na nácvik odmítání • Centra odborné pomoci	Ov: 2., 3., 4 .roč., VZz. 3.roč., Bi, Ch Vzdělávací obsahy: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a právo Průřezová témata: PT1 (Osobní a sociální výchova - všechny okruhy), využívání digitálních technologií PT6 (Mediální výchova - všechny okruhy)
	První pomoc - teorie	• Rozpozná život ohrožující zranění; zajistí lékařskou pomoc	• První pomoc při stavech ohrožujících život (krvácení, šok, bezvědomí, zástava dechu a oběhu) - teorie • První pomoc při úrazech (zlomeniny, otevřené rány) - teorie • První pomoc při neúrazových stavech (dušnost, křeče, cizí těleso, civilizační nemoci, úpal, úžeh) - teorie • První pomoc při otravách (léky, plyny) - teorie • Domácí lékárnička - teorie •	Vz. 3. roč. Vzdělávací obsahy: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec. Průřezová témata: PT1 (osobní a sociální výchova - všechny okruhy), využívání digitálních technologií PT6 (Mediální výchova - všechny okruhy)
3.	Jedinec a jeho osobnost	• pochopí obsah pojmu osobnost • poznává sebe sama, uvědomuje si vlastní jedinečnost	1.Osobnost a její psych.vlastnosti: klasifikace vl., sebepojetí, sebepoznání	Bi :3.roč.:Soustava nervová,Čj :1.,3.roč.:popis,2.roč.:Vypravování,

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		- seznámí se s fázemi lidského života a jejich specifikami - využívá příležitostí a možností, které mu jeho životní etapa nabízí - vyzkouší si některé metody a techniky posilující sebevědomí - učí se pracovat a posilovat vůli a svůj charakter - rozlišuje mezi zdravým sebevědomím a nepřiměřeným sebevědomím - učí se objektivnímu posuzování vlastních osobnostních vlastností - poznatků z psychologie osobnosti využívá k sebevýchově	sebehodnocení, temperament, charakter	Aj.:3.roč.:Životní styl PT1 –Osobnostní rozvoj, využívání digitálních technologií Vzdělávací oblast: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:využívat pracovních listů z učebnice Ov pro 8.roč. (nakladatelství Fraus)
		- správně se orientuje ve světě prostřednictvím smyslového poznání - uvědomuje si význam a vliv citů na naše poznávání a jednání - uvědomuje si závislost vnímání na ostatních vlivech - rozpoznává chybné tendence při vnímání druhých a učí se nepodléhat předsudkům, omylům, snaží se je omezovat - pěstuje pozitivní vnímání světa - využívá poznatků pro zlepšení efektivity vlastního učení - učí se akceptovat své city a kontroluje své city	2.Osobnost a její ps.procesy a stavy: vnímání, myšlení, paměť, řeč, o učení, o citech	Bi, Čj, cizí jazyky, Hv,Vv PT1-Osobnostní rozvoj, využívání digitálních technologií PT4- Kulturní difference Vzdělávací oblast: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.: využívat pracovních listů z učebnice Ov
	Člověk a sociální vztahy	- umí se přiměřeně prosazovat, efektivně komunikovat - učí se zvládat stresové situace - hledá vhodné varianty řešení konfliktů - učí se přijímat kritiku a pochvalu - pečuje o své zdraví jak po stránce duševní, tak i tělesné - upevňuje si pravidla zdravého života	3.Člověk v sociálních vztazích: o asertivitě, agresi, konfliktech; stres, umění žít zdravě, relaxace	Čj :1.roč.:Projevy mluvené,Aj.:1.roč.Zvyklosti, volný čas,4.roč.:Životní styl mladých PT1-Sociální rozvoj, využívání digitálních technologií PT4-Lidské vztahy PT6-Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vzdělávací oblast: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:využívat možnosti práce ve skupinách, především u témat:péče o zdraví, relaxace
	Člověk a	seznámí se se základními economic. pojmy a rozumí	4. Hospodaření:	Z :3.roč.Hospodářství,Čj:1.roč.:Publicistické

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
4.	ekonomika	jejich obsahu - rozpoznává ekonomické jevy v praktickém životě - vyloží podstatu fungování trhu, dokáže diskutovat k základním ekon. otázkám - v praxi při nákupu zvažuje nejen cenu, ale i kvalitu zboží a umí srovnávat (faktory ovlivňující cenu) - vysvětlí na příkladech, jak se stanovuje cena (jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu) - uvědomuje si jaký je význam lidské práce jako hlavního zdroje příjmů - vysvětlí rozdíl mezi pravidelným a jednorázovým příjmem a výdajem - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem - Vysvětlí k čemu slouží bankovní účet - Dokáže uvést příklady různých způsobů bezhotovostního placení	trh, cena, ekonomika, úvod do finanční gramotnosti	útvary PT3-Jsme Evropané PT6-Stavba mediálního sdělení Vzdělávací oblast: Člověk, stát a hospodářství, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:zařazovat práci s tiskem (Hospodářské noviny)
	Člověk a právní minimum	- seznámí se základními pojmy z oblasti práva a pochopí jejich obsah - snaží se pěstovat své právní vědomí - dbá na dodržování právních a etických norem - seznámí se s Ústavou ČR a její strukturou - získá znalosti o rozdělení státní moci, o obsahu jednotlivých složek a jejich provázanosti a kontrole - uvědomuje si význam existence Parlamentu, demokracie v ČR - snaží se prosazovat svá práva a respektovat práva druhých - diskutuje, sleduje aktuální situaci v EU	5. Právní minimum: co je právní vztah, řád, systém a právní odvětví, ústava, co jsou základní práva a svobody občana, právo v EU, náplň práce: poslance, ministra, prezidenta, soudce, soustava soudů v ČR	D:Osvícenství,idea svobody,Z :3.roč.Svět dnes, PT2-Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování PT3-Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu PT4-Princip sociálního smíru a solidarity PT6-Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:vyzkouší si formou hry postup při tvorbě zákonů, volba senátora či starosty OÚ
	Občanství	- objasní povinnosti, které z občanství vyplývají - vysvětlí smysl voleb do zastupitelstva, - uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivnit život občanů - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení úkolů a plnění cílů v obci, státu, EU	1.Občan: obec, úřady, stát, euroobčan	Z :3.roč.Svět dnes,aj.3.roč:Národnosti PT2-Občan, občanská společnost a stát PT3-Jsme Evropané Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:hra na volby do obecního zastupitelstva
	Právo		2.Občan a právo:	PT1 Sociální a morální rozvoj, využívání

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů (vlastnictví, koupě, pronájem) • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek od trestního činu • uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení	právní řád, odpovědnost práva v ČR ústavní právo, občanské právo, normy, předpisy a zákony 3.Právní ochrana: občan.soudní řízení, trestní právo, děti a mladiství - trestní činy	digitálních technologií PT2-Občan, občanská společnost a stát PT2-Principy demokracie PT6-Práce v realizačním týmu Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.: hra na Ztroskotance, využívat učebnice Právo na každý den a její techniky
	Volba povolání	• objasní obsah právního vztahu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem • orientuje se v problematice zaměstnávání mladistvých	4.V pracovním poměru: pracovní právo, zákoník práce, pracovní poměr a smlouva	Čj:3.roč.:Úvaha,Aj.:4.roč.Volba povolání PT1-Sociální a morální rozvoj, využívání digitálních technologií PT2-Občanská společnost a škola PT6-Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:seznámí se s podobou pracovní smlouvy
	Rodinné právo	• posoudí a na příkladech ukáže fungování rodinných vztahů po právní stránce chápe, že péče o rodinu, děti je náročná práce, závislá na mnoha faktorech	5.Rodina a zákony: Zákon o rodině, Zákon o sociálně právní ochraně dětí.	Bi:3.roč.Ozmnožovací soustava PT1-Sociální a morální rozvoj, využívání digitálních technologií PT2-Občan, občanská společnost a svět Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.: debata na téma:manželství, adopce, pěstounství, rozvodovost v ČR
	Ekonomika	• rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictvím, vysvětlí, ze kterých zdrojů jsou státní příjmy a do kterých oblastí směřují státní výdaje • uvede příklady dávek a příspěvků od státu • vyloží podstatu fungování trhu a podnikání • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. • vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede	6.Hospodaření: □ národní hospodářství, státní rozpočet, peněžní ústavy • Volba povolání (práce s informacemi, poradenství) • Trh práce (zaměstnání, podnikání) • Úřady práce a personální agentury (státní politika zaměstnanosti) • Regionální situace a specifika na trhu práce • Finanční gramotnost, finanční	Z.:3.roč..Hospodářství PT1-Osobní a sociální rozvoj, využívání digitálních technologií PT3-Objevujeme Evropu a svět PT5-Vztah člověka k prostředí PT6-Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vzdělávací oblast: Člověk, stát a hospodářství, Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:učí se pracovat s denním tiskem (Hospodářské noviny), využívá statistických

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • Orientuje se v možnostech zprostředkování zaměstnání. • Seznámí se se základními problémy společnosti: šedá a černá ekonomika (korupce, obchod s bílým ma- sem). • Má přehled o vývoji a současném stavu a problémech pracovního trhu EU. • Dokáže na příkladech objasnit možnosti nakládání s volnými finančními prostředky. • Zjistí si postup při reklamaci výrobku nebo služby.	produkty • Úvod do práv spotřebitele	tabulek Ov: 3.,4.roč Vzdělávací obsahy: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a právo Člověk, stát a hospodářství, Mezinárodní vztahy, globální svět Průřezová témata: PT1 (Osobní a sociální výchova – všechny okruhy), PT6 (Mediální výchova – všechny okruhy), PT3 (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – všechny okruhy) Pozn. Učitel využije nabídky možnosti besedy žáků s pracovníky České státní spořitelny (hustopečská pobočka) na téma finanční gramotnost, platební karty, bezhotovostní styk, půjčky a jejich rizika.
	O globalizaci	• popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • Uvádí příklady současných globálních problémů, jejich příčin a důsledků	7.Globální svět: projevy globalizace, globální problémy, ekologické problémy, mezinárodní společenství a vztahy	Z:3.roč.:Svět dnes, Obyvatelstvo a náboženství,,4.roč.Krajina a životní prostředí, Aj.2.roč.Ekologie ,Čj:1.roč.:Publicistické útvary PT1-Sociální a morální rozvoj, využívání digitálních technologií PT2-Občanská společnost a stát PT3-Evropa a svět nás zajímá PT4-Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity PT5- Lidské aktivity a problémy životního prostředí PT6-Kritické čtení a vnímání mediálního

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
				sdělení Vzdělávací oblast: Člověk, stát a právo, Člověk ve společnosti, Mezinárodní vztahy, globální svět Pozn.:sleduje denní tisk, zprávy, vyhledává na internet. stránkách informace o globalizaci
	O seberealizaci člověka	- navrhne si vlastní žebříček hodnot s ohledem na vlastní představy o budoucnosti - zhodnotí pozitiva a negativa svých vlastností a dovedností na základě svých znalostí, vyhodnotí své předpoklady pro budoucí uplatnění v životě	8.Životní perspektivy: životní plány, cíle,žebříček hodnot, o smyslu života.	D :2.roč.Renesance,Č:3.roč.Úvahaj, Aj.:4.roč.:Volba povolání, Hv:4.roč.:Lidové,dobové tance a muzika, rytmy PT1-Osobní, sociální a morální rozvoj, využívání digitálních technologií Vzdělávací oblast: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec Pozn.:využití různých aktivit nabízených projektem Motýl

5.11 Informatika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	1	1	1	1

Charakteristika předmětu

Zkratka I

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie RVP ZV.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tematické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny.

Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny plně vybavené výpočetní technikou.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- Poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií.
- Porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médiu, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím.
- Schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení.
- Porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací.
- Využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce.

- Tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.
- Pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.
- Respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software.
- Zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích.
- Šetrné práci s výpočetní technikou.
- Využívání robotických a dalších programovatelných zařízení

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedením žáků k smysluplnému porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- vytvářením pozitivního vztahu žáka k informačním technologiím, jakožto prostředků k získávání, třídění, zpracování a prezentace informací, které žáka každodenně zasahují
- vedením žáků při zpracovávání získaných informací ke třídění a rozlišování podstatného od nepodstatného, navrhování různých způsobů řešení
- vedením žáků k používání počítače a periferie od samého prvopočátku smysluplně, k osvojování si standardních postupů při zpracovávání informací
- vedením žáků k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- necháním žáků vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém využití
- vedením žáků k sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí dovedl předávat druhým a sám věděl, které činnosti a postupy si potřebuje doplnit
- vedením žáků ke tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

- důkladným rozebíráním problému s žáky, nechává žáky navrhnout a vyzkoušet různé možnosti řešení
- poskytnutím prostoru žákům pro vhodné pojmenování problému
- nechává žáky vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém využití
- vedením žáků k tomu nevzdávat se při prvním nezdaru, hledat pomoc v různých učebnicích a uživatelských příručkách a manuálech, ve spolupráci se spolužáky, s učitelem ale i doma v rodině
- vedením žáků ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci, rozvíjí algoritmické myšlení, logické myšlení, nechá žáky obhajovat své řešení a prezentace výsledků své práce
- nastoluje problémové situace, aby žáci dokázali poznané metody řešení uplatnit i v jiných oblastech celoživotního vzdělávání

Kompetence komunikativní

- umožňuje vyjadřovat svoje názory třeba zpočátku na základě intuice a tyto posléze zpřesňovat
- umožňuje při práci s hardwarem a softwarovým vybavením popisovat prováděné činnosti, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, komunikovat se spolužáky, sledovat jejich závěry
- umožňuje porovnávat výsledky své práce s výsledky práce spolužáků, argumentovat, obhajovat výsledky své práce, poučit se od druhých, naslouchat upřesnění učitele
- umožňuje poznávat správný jazyk informatiky, užívat správné termíny
- při zpracovávání výsledků své práce dbá u žáků na to, aby používali ustálené postupy

Kompetence sociální a personální

- pokud přistupuje k práci ve dvojicích nebo i větších skupinách, jednoznačně přiřadí role ve skupině a vytvořit přesná pravidla pro práci, samozřejmě ve spolupráci všech zúčastněných
- dává žákům možnost diskutovat při řešení úkolů
- vedením žáků k ohleduplnosti u uznání práce druhých, k poskytnutí rady a pomoci druhým, zvláště spolužákům, kteří nemají počítače doma a nemají dostatečné znalosti a dovednosti
- pěstováním pozitivní představy v žákovi o sobě samém, vždy mít možnost vyslovit své názory a obhájit svůj způsob řešení

Kompetence občanské

- dbáním na respektování práv k duševnímu vlastnictví při užívání softwaru
- vedením žáků k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- vedením žáků k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při ovládnutí informačních technologií
- vedením žáků k sebekontrolě, soustavnosti, systematickosti a přesnosti
- podporováním tvořivé činnosti žáků

Kompetence pracovní

- vedením žáků k bezpečnému a účinnému používání výpočetní techniky doplněnou přídatnými perifériemi
- vedením žáků při použití vhodného softwaru k dodržování vymezených pravidel pro jeho používání (softwarové právo)
- umožňuje žákům používání různých verzí programů, práci na různých počítačích a tím se bez problémů adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vedením žáků k dodržování stanovených pravidel pro práci s výpočetní technikou, návodů pro práci s přídatnými zařízeními
- dbáním na dodržování hygienické a zdravotní normy při práci s výpočetní a prezentační technikou
- dbáním na odpovědný přístup z hlediska ochrany životního prostředí, k likvidaci obalů, papíru, tonerových kazet
- na základě získané ICT gramotnosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, učiní podložené rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

OSNOVY: INFORMATIKA

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Data, informace a modelování	- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	- Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO	F, M, Vv Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách PT1 – Osobnostní rozvoj PT1 - Kreativita PT6 – fungování medií
	Informační systémy	- najde a opraví chyby u různých interpretací těchto dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	- Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty	F, Ch, Bi, M Samostatná práce, diskuse PT5 – vztah člověka k prostředí PT1 - Seberegulace a sebeorganizace
	Digitální technologie	- nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému	- Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací, aktualizace - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné	ČJ, M, F Diskuse, praktické činnosti, ukázky, použití videa PT1 - Kreativita

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		či aplikace, ukončí program bez odezvy	nastavení, hlášení / dialogová okna)	
2.	Algoritmizace a programování – opakování a vlastní bloky	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	- Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy	M Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti PT1 - kreativita
	Data, informace a modelování	- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	- Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost	M Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách PT1 - kreativita
	Algoritmizace a programování – podmínky, postavy, události	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna	- Opakování s podmínkou - Události, vstupy - Objekty a komunikace mezi nimi	M, Čj Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti PT1 - kreativita

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému •		
3.	Algoritmizace a programování – větvení, parametry, proměnné	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému •	• Větvení programu, rozhodování • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné	M, Vv Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti PT1 - kreativita
	Informační systémy – hromadné zpracování dat	• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)	• Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy	M, F Samostatná práce, problémová výuka, projekt

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• řeší problémy výpočtem s daty • připsá do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	• Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Zpracování výstupů z velkých souborů dat	PT1 - kreativita PT5 – vztah člověka k prostředí
4.	Algoritmizace a programování – programovací projekty	• řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	• Programovací projekt a plán jeho realizace • Popsání problému • Testování, odladění, odstranění chyb • Pohyb v souřadnicích • Ovládání myši, posílání zpráv • Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • Nástroje zvuku, úpravy seznamu • Import a editace kostýmů, podmínky • Návrh postupu, klonování. • Animace kostýmů postav, události • Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • Výrazy s proměnnou • Tvorba hry s ovládáním, více seznamů • Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy •	M, F Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka PT1 - kreativita PT5 – vztah člověka k prostředí
	Digitální technologie	• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat	• Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa	M Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů. PT1 – kreativita, komunikace

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		• popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	• Struktura a principy Internetu, data-centra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat • Digitální stopa • Fungování sociálních sítí	

5.12 Výtvarná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2	1	1	1

Charakteristika předmětu

Zkratka Vv.

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tématické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Výtvarná výchova patří do vzdělávací oblasti „Umění a kultura“. Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

V rámci předmětu Výtvarná výchova se prolínají všechna průřezová témata celým studiem na nižším stupni.

Pro výuku je k dispozici výtvarný ateliér.

Na 2. stupni základního vzdělávání, na nižším stupni gymnázia, se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu.

Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Součástí výuky jsou také aktuální výstavy, návštěvy ateliérů výtvarníků, diskuze o umění, celodenní nebo dlouhodobé projekty.

Žák je veden k tomu, aby

- tříbil své estetické a pocitové vnímání i v kontextu s ostatními předměty,
- aby se v průběhu výuky postupně seznámil s různými výtvarnými technikami, směry, monografiemi výtvarných umělců a zaměřením výtvarných skupin,
- aby se neomezil pouze na dokončení zadaného úkolu, ale aby vnímal i postupy v průběhu samotné činnosti,
- aby se naučil odlišovat kvalitní umění od braku či kýče, tolerovat odlišný názor při dlouhodobé výtvarné činnosti, vyhledávat kompromisní řešení a kultivovat tak mezilidské vztahy.

- aby chápali umění jako specifický způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- aby chápali umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- aby si uvědomoval sebe samého jako svobodného jedince; je veden k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- aby si uvědomoval sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- aby uměl zaujmout osobní účasti v procesu tvorby a chápal procesu tvorby jako způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedením žáků vhodně zvolenou teorií k praktickým činnostem,
- podporuje kreativitu a nápaditost,
- organizuje besedy s výtvarníky, návštěvy kvalitních výstav přiměřených k věku žáků,
- nechává vyniknout osobitému výtvarnému vyjadřování,
- aktuálně informuje žáky o nových postupech a možnostech ve výtvarném umění

Kompetence k řešení problémů

- zadává dlouhodobé projekty, jež se skládají z části teoretické a části praktické, vrcholí prezentací projektu,
- zapojuje žáky do soutěží

Kompetence komunikativní

- na základě rozborů výtvarných prací žáků a výtvarných děl renomovaných výtvarníků učí žáky porozumět výtvarnému projevu,
- nabízí žákům hledat jinou než slovní komunikaci, například vytvoření výtvarných artefaktu pro neslyšící, nevidomé,
- slovně hodnotí a diskutuje s žáky v průběhu zpracování úkolu a vhodně stimuluje tak ke kvalitnímu dokončení výtvarné práce

Kompetence sociální a personální

- vyžaduje na žácích zdvořilé a slušné chování, toleranci i ve vztahu k sobě samým,
- zadává skupinové úkoly

Kompetence občanské

- prostřednictvím besed s výtvarníky a návštěv galerií obohacuje duchovní život žáků, a tříbí si tak pohled na svět a uvědomují si řadu souvislostí,

- při zadávání námětů volí aktuální témata: životní prostředí, soužití různých etnik, vztahy mezi lidmi

Kompetence pracovní

- důsledným přístupem vytváří u žáků nezbytné pracovní návyky a pocit zodpovědnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

OSNOVY: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Rozvíjení citové smyslovosti Uplatňování subjektivity	osvojuje si a vybírá výtvarné prostředky k osobitému výtvarnému vyjádření	- barva a dělení barev - základy techniky malby - barevný kontrast - kompozice	PT1 - okruh Osobnostní rozvoj (Kreativita) PT1 - okruh Sociální rozvoj (Komunikace) PT1 - okruh Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) F
		vybírá si kresebné výtvarné prostředky k zobrazování přírodních forem	- kresba podle přímého názoru - přírodní tvary - možnosti linie	PT5 - okruh Vztah člověka k prostředí PT5 - okruh Základní podmínky života Bi
		vybírá a používá prvky výtvarného vyjadřování, poznatky, vytváří mezi nimi nové vztahy	- tvar - plocha a prostor - materiál - opakování a řazení forem	PT1 - okruh Osobnostní rozvoj (Kreativita) PT1 - okruh Sociální rozvoj (Komunikace) PT1 - okruh Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) Hv, Ov
		- využívá prostředky pro zachycení jevů v proměnách, studuje funkci výtvarného umění a médií	- reprodukce - jednoduché grafické návrhy - kombinované techniky	PT6 - okruh Stavba mediálních sdělení I
		pomocí výtvarných prostředků zobrazuje přírodní tvary a zachycuje pohyb	- stavba a proporce lidského těla - proporce - polohy a pohyb - portrét - souměrnost	PT4 - okruh Etnický původ Bi, Tv, M
		pokouší se zaznamenat umělecký vjem pomocí ostatních smyslů	- rytmus, řazení prvků, - představa a fantazie	PT1 - okruh Osobnostní rozvoj (Kreativita) PT1 - okruh Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) Hv
		vnímá okolní svět a snaží se jej zobrazit pomocí výtvarných prostředků a forem	- vztah k přírodě - životní prostředí člověka	PT5 - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí Bi, Z

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		vnímá problémy současné společnosti a vytváří vlastní postoj	perspektiva	PT3 - okruh Objevujeme Evropu a svět Z, D, Ov
		interpretuje umělecké dílo ve vývoji lidské společnosti a dějinách výtvarné kultury	základní znalosti dějin výtvarného umění: pravěk, antika	PT4 - okruh Kulturní diference D
2.	Ověřování komunikačních účinků Uplatňování subjektivity a citové smyslovosti	- seznamuje se, vybírá a uplatňuje prvky výtvarného zobrazování pro vyjádření vlastní zkušenosti, vjemů a představ - využívá vlastnosti materiálu	- kresba, - malba - grafické techniky - nálady, pocity - prostorová tvorba - práce s materiály	PT1 - okruh Osobnostní rozvoj (Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí) PT1 - okruh Sociální rozvoj (Komunikace) F, Ov
		osvojuje si vybrané výtvarné prostředky a techniky a hodnotí jejich výrazové možnosti	- perspektiva - architektura	PT5 okruh – Lidské aktivity a problémy životního prostředí PT5 okruh – Vztah člověka k prostředí, Bi
		- snaží se pochopit záměr tvorby a proměnu z hlediska obsahu uměleckého díla	- interpretace a parafráze - obsah a forma - design - portrét, postava, - detail a celek	PT4 - okruh Kulturní diference PT6 - okruh Vnímání autora mediálních sdělení D, I
		vybírá a ověřuje komunikační účinky vizuálního vyjádření	- obsah a forma díla - kompozice - kontrast	PT6 - okruh Práce v realizačním týmu PT2 - okruh Občan, občanská společnost a stát Ov
		využívá výtvarných prostředků a výrazových možností za využití fotografií, reprodukcí, médií	- pohyb - animace	PT6 - okruh Tvorba mediálních sdělení PT6 - okruh Fungování a vliv médií ve společnosti I, Hv, F
		kombinuje vizuální zkušenosti s ostatními vjemy	- divadlo - propagace	PT1 - okruh osobnostní rozvoj (Kreativita) PT1 - okruh Morální rozvoj (Hodnoty, postoje, praktická etika) F, I, Hv,
		seznamuje se s vývojem a dějinami výtvarné kultury	základní poznatky z dějin umění: křesťanské umění, románský sloh, gotika	PT4 - okruh Kulturní diference PT4 - okruh Multikulturalita D

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
3.	Rozvíjení citové smyslovosti Uplatňování subjektivity	- rozpoznává techniky, kompozice a odlišnost uměleckých prací - získává poznatky o současném umění - tříbí vizuální vnímání uměleckého díla - vnímá vztah mezi umělcem, příjemcem a společností - chápe člověka jako tvůrce a námět uměleckého díla	- prezentace díla - estetického a funkční aspekty díla - individuální a kolektivní výtvarný projev	Průřezová témata se objevují ve všech okruzích učiva, mnohdy i souběžně Čj Hv I D
		hledá obdobné motivy v různých kulturách	- fragmenty - humor a nadsázka - výtvarné umění regionu - česká výtvarná scéna	Ov Čj Z
		- aktivně pracuje s různými - malířskými technikami, moderními i opomíjenými	- techniky malby - podklady - formáty	Ch
		uvědomuje si odlišnost forem umění v běžném životě s působností na každého člověka	- fotografie a film - obory výtvarného umění	I Ov F
		- uvědomuje si krajinu jako námět - vnímá architekturu a urbanismus z estetického hlediska	- prostorová tvorba - práce v plenéru	M F Ov D
		seznamuje se s vývojem a dějinami výtvarné kultury	základní poznatky z dějin umění: renesance, baroko	PT4 - okruh Kulturní difference PT4 - okruh Multikulturalita, D
4.	Ověřování komunikačních účinků	- odlišuje výtvarné postupy, proměny témat v různých technikách - vnímá vliv světla a možnosti linie	- valéry, omezená barevnost - symbolika - motivy - inspirace	Hv M F Ch
	Uplatňování subjektivity a smyslové citlivosti	- využívá osobní prožitky, zkušenosti, rozvíjí fantazii - stává se interpretem sebe sama	- autoportrét - studijní kresba - figurace a abstrakce	Ov Čj
		- dokáže využít znalosti z médií - vnímá počítač a jeho možnosti	počítač jako médium a tvůrčí nástroj	I

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		jako nástroj umělecké tvorby a součást tvůrčího procesu		
		• charakterizuje výtvarná díla, techniky, výtvarné směry a výrazné autory do poloviny 19. stol. • inspiruje se pro vlastní tvorbu • dokáže vyhledat tradiční prvky v kontextu dějin výtvarného umění	• přehled dějin umění“ od druhé poloviny 19. století po současnost	PT4 - okruh Kulturní difference PT4 - okruh Multikulturalita D

5.13 Hudební výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	1	1	1	1

Charakteristika předmětu

Zkratka Hv

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV. Je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Hudební výchova jako součást umění a kultury přináší historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu, doplňuje a rozvíjí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění, k alternativnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako jedinečného prostředku komunikace. Hudební výchova klade důraz nejen na schopnosti zpívat, ale i vnímat hudbu prostřednictvím poslechu, četby, návštěv koncertů a divadelních představení, ale také seznamuje s dalšími druhy umění v rámci probírání kulturně- historických období. Je zaměřena na aktivitu a kreativitu. Poskytuje žákům možnost uplatnění jejich individuálních hudebních potřeb bez ohledu na jejich předešlé zkušenosti. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů, s vývojem artifiční i nonartifiční hudby včetně nejvýznamnějších skladatelů a interpretů.

Hudební výchova na nižším stupni gymnázi má dotaci jednu hodinu týdně. Pro výuku od 5. ročníku žáci volí Hudební výchovu nebo Výtvarnou výchovu. Tento předmět má dotaci dvou hodin a realizuje se dva roky.

Pro výuku je k dispozici učebna vybavená hudebními nástroji (kytara, zobcová flétna, piano), Orffovým instrumentárem a audio-vizuální technikou včetně PC a dataprojektoru.

PT1 (Rozvoj schopností poznávání), PT3 (Jsme evropané), PT4 (Kulturní difference, Multikulturalita) prolíná celým studiem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedením žáků k reflexi a sebehodnocení
- Vytváří asociace (myšlenkové mapy, brainstorming)
- Využívá vizualizace, dramatizace
- Provádí myšlenkové operace – analýza - syntéza, indukce – dedukce, srovnávání, třídění

Kompetence k řešení problémů

- E – U – R (používá techniku edukace – uvědomění – reflexe)
- Volí vhodný problém, obsahově zajímavý, přiměřený dosavadním hudebním zkušenostem žáků, jasně stanovuje zadání, motivuje. Vytváří podmínky pro řešení problémů: práce ve

- skupinách, s pomůckami.
- Vyhodnotí průběh práce žáků, výsledek

Kompetence komunikativní

- vedením žáků a rozvíjí u nich neverbální i verbální kultivovanou komunikaci – prezentací aktualit, referátů, zpěvního projevu.
- Využívá IT
- Rozvíjí schopnosti žáků formulovat a vyjadřovat své pocity, dojmy, názory

Kompetence sociální a personální

- Podporuje skupinovou práci, která by vedla k uvědomění si nezbytnosti spolupráce se spolužáky
- Podporuje interakce učitel – žák, žák – žák
- Rozvíjí u žáků základy týmové práce - schopnost empatie, uznání argumentu, schopnost vést a být veden, vědomí zdravé důležitosti osobního přispění k práci týmu
- vedením žáků k hodnocení a sebehodnocení

Kompetence občanské

- Dbá na dodržování školního řádu i mravních a společenských norem chování
- vedením žáků k respektování názorů druhých, k pozitivnímu vztahu ke kulturním hodnotám demokratické společnosti, k obci, kraji, vlasti, Evropě, světu
- Rozvíjí vnímání a respektování typů osobnosti a schopnost žáků pozitivně řešit konfliktní situace

Kompetence pracovní

- Motivuje žáky k rozhodnutí o dalším hudebním vzdělávání
- rozpozná a aktivně rozvíjí osobní i odborný potenciál žáků, vede je k iniciativě, tvořivosti, podporuje školní a mimoškolní aktivity, průběžně informuje o hudebně vzdělávacích příležitostech, vedením žáků ke zdrojům informací o hudebním dění u nás i ve světě.

Kompetence digitální

- umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

OSNOVY: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.	Základy hudební nauky – vlastnosti tónu	- rozlišuje melodii vzestupnou, sestupnou, dynamické změny v hudbě, délku tónů - žák umí: zapsat určené noty do notové osnovy	- Tón – zvuk (rozdíly), – výška, síla, délka, barva krátké, dlouhé tóny, vysoké a hluboké tóny – klaviatura, oktávy; posuvky, pomlky - Notová osnova – zápis not	F – tóny, kmitočty
	Lidová a umělá píseň; práce s notovým zápisem	- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu; - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a lidovém dvojhlasu	- Vokální činnost: - Lidová píseň česká a moravská - Píseň a její hudební forma - Intonační cvičení - Gaudeamus igitur	Čj – lidová slovesnost
	Hudební formy	vysvětlí formu ronda, furiantu, kánonu. rozumí pojmu polyfonie – fuga.	- Téma ronda – mezivěta - Mateniky (furiant) - Variace - Fuga	Tv – tance
	Nástroje symfonického orchestru Melodram, opera	- rozezná vybrané hudební nástroje a dovede je pojmenovat - rozpozná melodram, operu	- Poslechové činnosti: - poznávání hudebních nástrojů – instrumentální hudba, programní hudba - Poslech vybraných skladeb	Čj – dramatické umění
	Vybrané tance a rytmy, řeč těla	- taktuje dvoučtvrtkový a tříčtvrtkový takt; - pohybem vyjádří obsah písně, skladby	- Hudebně pohybové činnosti: - Pochod, valčík, polka - Využívání řeči těla – pantomima	Tv – rytmický pohyb Ov – sebepoznání – neverbální komunikace (tercie)
	Jednoduchý rytmický doprovod	- vytleskává rytmus podle vzoru, - využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Instrumentální činnosti: - Jednoduchý doprovod pomocí nástrojů Orffova instrumentáře - Rytmus podle metronomu	Fy – metronom
2.	Základy hudební nauky – stupnice, intervaly	- rozpozná dur a moll stupnice, - vyjmenuje základní intervaly - zapiše do notové osnovy vybrané durové stupnice	- Stupnice – kvartový a kvintový kruh - Předznamování - Základní intervaly	M – intervaly
	Hudba spojuje národy	při zpěvu uplatňuje správné pěvecké návyky a dovednosti dle svých individuálních dispozic v jednohlase i vícehlase	- Vokální činnosti: - Česká hymna, Óda na radost - Vybrané písně jiných národů a z různých období. - Lidský hlas – mutace, hlasová hygiena	Bi – lidský hlas, hlasové ústrojí Čj, Ov, D – tradice jiných národů

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
	Komorní hudba, komorní soubory	• pozná zvuk některých hudebních nástrojů;	• Instrumentální činnosti: • Tvorba jednoduchých doprovodů	
	Z naší hudební minulosti; slovanská idea. Umělecké slohy.	• zná nejstarší hudební památky – chorály • zařadí do historického kontextu románský sloh, gotiku, renesanci a baroko	• Vokální činnosti: písně doby národního obrození, český romantismus, renesance a baroka. • Výběr písní lidových i umělých	D – národní obrození v Evropě Č – romantická literatura, romantický hrdina
	Tance a rytmy	• rozpozná některé druhy lidových tanců, zvolí vhodný typ hudebních pohybových prvků k poslouchané hudbě	• Hudebně pohybové činnosti: • Lidové tance – mateník, moderní tance	Tv - taneční pohyb
	Programní hudba	vysvětlí podstatu symfonické básně.	• Poslechové činnosti: poslech vybraných skladeb evropské a české hudby. Pražské jaro - Vltava	D – NO v českých zemích, Národní divadlo a Smetana
3.	Základy hudební nauky	• vysvětlí rozdíl mezi stupnicí durovou a mollovou	• durové stupnice, mollové stupnice, kvartový a kvintový kruh • kadence T,S,D	M – intervaly
	Vývoj jazzové hudby	• rozezná hudbu jazzovou a rockovou, vysvětlí rozdíly	• Nonartificiální hudba – americký a evropský kontinent.	Z – Světový zeměpis D – Amerika – zrušení nevolnictví a válka severu proti jihu
	Vývoj rockové hudby evropské včetně české	• přednese referát o určené hudební skupině nebo interpretovi včetně ukázek;	• Nonartificiální hudba – vývoj evropské populární hudby	D – vývoj Evropy po 2. světové válce Ov – verbální a neverbální komunikace, seberealizace, Čj – kritické myšlení Cizí jazyky – originální nahrávky zahraničních interpretů a skupin
	Hudební formy	• vysvětlí formu spirituálu a blues	• zdroje populární hudby	
	Vokální činnosti	• interpretuje podle svých individuálních schopností vybrané písně z oblasti jazzu a rocku • dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev druhého	• hlasová a rytmická cvičení • rozšiřování hlasového rozsahu • vícehlas • orientace v hudebním záznamu	Bi – hlasové ústrojí Ov, Čj – kritické myšlení, hodnocení a sebehodnocení
	Instrumentální činnosti	• pozná rozdíl mezi hudbou jazzovou a rockovou • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v oblasti populární hudby • dle individuálních schopností a dovedností realizuje písně a skladby	• interpretace hudebního díla – výrazové prostředky • tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů • jednoduchá improvizace	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		různých stylů a žánrů		
	Hudebně pohybové činnosti	- rozpozná některé z dobových tanců - na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou sestavu, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků	- taktování - některé tance jazzové a rockové - vlastní ztvárnění znějící moderní hudby	Tv – pohyb v rytmu
4.	Vokální činnosti	- při zpěvu dodržuje správně pěvecké návyky a hlasovou hygienu. - dle svých hudebních dispozic zpívá kultivovaně, intonačně čistě a rytmicky přesně vybrané písně v jednohlase i vícehlase. - poznává české hudební památky a zařadí je do historických souvislostí - postihuje charakteristické znaky a hledá souvislosti v jiných uměleckých oborech - reprodukuje tóny hrané v různé výšce ve své hlasové poloze	- výběr písní odpovídajících probíraným obdobím české hudby vážné i populární - zpěv v jednohlase i vícehlase - sluchová analýza - obřadní písně	Ov – Občanské a církevní obřady Bi – písně o rostlinách, zvířatech Z – písně z různých oblastí ČR
	Instrumentální činnosti	- dle svých individuálních schopností a dovedností doprovází vokální projev - týmově tvoří dle svých schopností a dovedností melodram, reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, témata části skladeb, tvoří hudební doprovod	- noty, akordy, rytmus, metrum - tvorba melodramu - skupinová hra s dostupnými nástroji, vyjadřování pocitů hudbou	Fy – akustika, kmitání
	Hudebně pohybové činnosti	na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností spojuje poslech s pohybovými nebo instrumentálními činnostmi	- prolínání do ostatních hudebních činností během roku - taktování - některé dobové tance - vlastní ztvárnění hudby (choreografie)	D – dobové způsoby, zvyky v různých historických obdobích Vv – výtvarné ztvárnění života
	Poslechové činnosti	při poslechu využívá získané znalosti a zkušenosti k postižení hudebních výrazových prostředků	- počátky českých hudebních dějin - česká renesance - české baroko	D – české dějiny Vv – čeští malíři, architekti, slohová období

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		orientuje se ve stěženích písniček domácí kulturní scény	- český klasicismus - český romantismus (Smetana, Dvořák, Fibich) - Česká hudba 20. Století (Janáček, Martinů, Suk) - česká populární hudba (jazz, swing, trampská píseň, divadla malých forem, folk, rock'n'roll)	Ov – život ve společnosti

5.14 Tělesná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2	2	3	2

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví. Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Charakteristika předmětu

Zkratka Tv

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP ZV a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví RVP ZV.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tematické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Výuka může probíhat společně pro chlapce a dívky.

Žáci zpravidla 3. ročníku mohou absolvovat v závislosti na sněhových podmínkách, ekonomických podmínkách, materiálních podmínkách a zájmu žáků lyžařský výcvikový kurz.

Výuka probíhá v tělocvičně vybavené běžným sportovním náradím a náčiním a ve venkovních sportovních areálech.

Předmět Tělesná výchova si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedeni k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žáků umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem.

Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy.

Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví.

Součástí výuky jsou ušlechtilé myšlenky spojené se sportem a olympismem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence komunikativní

- klade důraz na individuální přístup k žákům a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity
- organizuje ve výuce kolektiv
- striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy
- digitální kompetence

Kompetence sociální a personální

- klade důraz na individuální přístup k žákům a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity
- organizuje ve výuce kolektiv
- rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků organizováním ve výuce soutěží jednotlivců a učí snášet neúspěchy
- klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení
- striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy

Kompetence občanské

- organizuje ve výuce kolektiv
- klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Kompetence k učení

- vedením žáků k reflexi a sebehodnocení
- Vytváří asociace (myšlenkové mapy, brainstorming)
- Využívá vizualizace, dramatizace
- Provádí myšlenkové operace – analýza – syntéza, indukce – dedukce, srovnávání, třídění

Kompetence k řešení problémů

- E – U – R (používá techniku edukace – uvědomění – reflexe)
- Volí vhodný problém, obsahově zajímavý, přiměřený dosavadním sportovním zkušenostem žáků, jasně stanovuje zadání, motivuje. Vytváří podmínky pro řešení problémů: práce v týmu.
- Vyhodnotí průběh práce žáků, výsledek

Kompetence pracovní

- důsledným přístupem vytváří u žáků nezbytné pracovní návyky a pocit zodpovědnosti
- Motivuje žáky k rozhodnutí o dalším vzdělávání v oblasti sportu
- Motivuje žáky k aktivnímu trávení volného času

OSNOVY: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
1.-4.	Význam pohybu pro zdraví	Činnosti ovlivňující zdraví	• Význam pohybu pro zdraví • TV a sport dívek a chlapců • rekreační a výkonnostní sport • Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy	Učivo prolíná všemi ročníky. Učivo je zařazeno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo 1) Výchova ke zdraví – integrováno 2) Zdravotní tělesná výchova – hloubka učiva zdravotní TV je odvozená od indikace zdravotního oslabení žáků dané skupiny PT1-Sociální rozvoj Morální rozvoj Digitální kompetence
	Zdravotně orientovaná zdatnost	• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji • odmítá drogy a jiné škodliviny jako ne-slučitelné se sportovní etikou a zdravím	• testy • prevence a korekce oslabení • nevhodná cvičení a činnosti • kompenzační cvičení • relaxační cvičení • posilovací cvičení • dechová cvičení • regenerace • Tělesná a duševní hygiena • Výživa a zdraví • Pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny • Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace • Morální rozvoj • Rozcvičení • základní typy • Základy první pomoci • Péče o sebe sama • předcházení zátěžovým situacím • zvládání zátěžových situací • stravování a fyzická kondice • relaxace • celková péče o zdraví	
	Zdravotní tělesná výchova	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • 1) vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, je odpovědný za vlastní zdraví • 1) dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí • 1) projevuje odpovědný vztah k sobě samému • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky • 1) projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, poskytne adekvátní první pomoc • 2) uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • 2) zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení • 2) vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení		
	Zdravý způsob života a péče o zdraví			
	Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence			
	Hodnota a podpora zdraví			
	Osobnostní a sociální rozvoj			
1.-4.	První pomoc			Účast na dopravní soutěži.
	Dopravní výchova	• Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního	• Desatero bezpečné jízdy na kole	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry - V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- Dopravní nehoda, povinnosti účastníků dopravní nehody - Dopravní předpisy, značky nejen pro chodce – teorie	
1.-4.	Pohybové hry Atletika Gymnastika Úpoly Sportovní hry Plavání Lyžování a snowboarding Estetické a kondiční cvičení s hudbou	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících Činnosti podporující pohybové učení - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – fair play jednání, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové	- Pohybové hry - Pohybové dovednosti - Pohybové odlišnosti a handicap - Kondiční a estetické formy cvičení Atletika - běhy - atletická abeceda - běžecká cvičení - sprinty - vytrvalostní běhy - cvičení na rozvoj výbušné síly - štafety - obratnostní cvičení - skoky - odrazová cvičení pro skok daleký - odrazová cvičení pro skok vysoký - skok vysoký - skok daleký - hod - hod míčkem - hod granátem - Gymnastika - organizace a bezpečnost, vhodné - oblečení, hygiena - technika pohybu - dopomoc - názvosloví - posilovací a kompenzační cvičení - akrobacie - kotouly, jejich modifikace, vazby	Soutěže v rámci sportovního dne, mezitřídní turnaje. Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu.

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody • spolu rozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• stoje na lopatkách, na hlavě • na rukou s dopomocí • přemet stranou • sestava s osvojených prvků • přeskoky, skoky na trampolíně • průpravná cvičení pro nácvik • odrazu • skrčka, roznožka • skoky na trampolíně • skoky z trampolíny • hrazda • náskok do vzporu • seskoky • podmet • kotoul • výmyk • přešvihy • šplh Sportovní hry • basketbal, volejbal, florbal, fotbal, futsal, korfbal, vybíjená, stolní tenis, • tenis • herní činnosti jednotlivce • herní kombinace – základy • průpravné hry • hra se zjednodušenými pravidly • hry bez zjednodušených pravidel • kondiční trénink • Pravidla • Estetické a kondiční cvičení s hudbou – dívky • rytmická gymnastika • tanec • aerobik	

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			Komunikace v TV • názvosloví • gesta, signály, povely a vzájemná • komunikace a spolupráce při • osvojovaných pohybových činnostech Sportovní výzbroj a výstroj • funkčnost • výběr • ošetřování Historie a současnost sportu • olympismus • úspěchy našeho sportu • významní sportovci a soutěže Pravidla osvojovaných pohybových činností • základní pravidla her, soutěží, závodů • fair play jednání Zásady jednání a chování v různém prostředí a v různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností • měření • evidence • vyhodnocování	
3.		• respektuje zásady bezpečnosti při lyžování a snowboardingu a pravidla bezpečného pohybu na sjezdových tratích • projevuje odpovědné chování na sjezdových tratích, na vleku, řídí se pokyny správce areálu, horské služby i instruktorů • zvládá podle svých předpokladů a možností techniku lyžování, snowboardingu • poskytuje v případě potřeby adekvátní první pomoc	Lyžování a snowboarding • výzbroj, výstroj, údržba • základní postoj • obraty, pády, bruslení, odšlapování • brzdění a zastavování • jízda na vleku • základní smýkaný oblouk • navazovaný oblouk • řezaný oblouk • modifikovaný oblouk	Žák si volí výuku snowboardingu, lyží, případně obojího dle vlastního uvážení.

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
			• slalom • pravidla bezpečného chování na sjezdových tratích • první pomoc na sjezdovce	

5.15 Finančníctví a psaní na PC

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	-	-	-	1/1

Finančníctví- 1 hodiny za týden/33 hodin za rok, Psaní na PC - 1 hodina za týden /33 hodin za rok

Charakteristika předmětu

Zkratka FaP

Předmět Finančníctví a psaní na PC se opírá o definici finanční gramotnosti. Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů každého občana nezbytných k tomu, aby zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat svůj rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Jde o komplexní předmět zabývající se finanční problematikou v rámci finančního vzdělávání. Žáci zde získají základní vědomosti, dovednosti a poznatky z této oblasti v souladu s výše uvedenou definicí finanční gramotnosti.

Předmět Finančníctví a psaní na PC má vazbu na předměty Výchova k občanství, Člověk a svět práce, Člověk a jeho svět, Informatika (využití digitálních technologií), Matematika její aplikace (úroková míra, úrok, procenta, jistina), Anglický jazyk (terminologie ve finančníctví).

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě
- operuje s obecně využívanými symboly, termíny a znaky
- spojuje znalosti do souvislostí
- samostatně a kriticky posuzuje, porovnává výsledky a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- žáci řeší množství úloh a problémů z reálného života a jsou vedeni ke kritickému uvažování a řešení
- učí se nalézat různé varianty a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- vyhodnocují možnosti řešení finančních životních situací
- osvědčené postupy aplikuje při řešení nových problémových situací
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně

- Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci a získávání dat a poznatků

Kompetence sociální a personální

- účinně pracuje ve skupině
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat

OSNOVY: Finanční hospodaření

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
4.	<i>Peníze, placení</i>	• popíše význam peněz, šeků, směnek • zadá příkaz k bezhotovostní platbě • vyplní a odešle peněžní poukázky • pracuje s kurzovním lístkem • vyhodnocuje rozdíl v používání hotovostních a bezhotovostních plateb • popíše pojem inflace a její vliv na hodnotu peněz	• peníze, jejich vznik, vývoj, hodnota • hotovostní a bezhotovostní platby • mince a bankovky, platební karty, bankomaty • měna, valuty a devizy, šeky a směny • inflace	M, I, Aj Výchova demokratického občana Enviromentální výchova Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova
	<i>Trh a ceny</i>	• rozliší pojmy trh, cena zboží • vysvětlí vztah mezi nabídkou a poptávkou • kriticky vyhodnotí systém slevových akcí • orientuje se v reklamačním řádu • uvědomuje si práva jako spotřebitel, objasní reklamační pravidla a reklamační řízení	• trh, nabídka a poptávka • zboží/služby a jejich cena • stanovení ceny – nákladový a marketingový přístup • slevy a cenové praktiky • reklamace a práva spotřebitele	M, I, Aj Výchova demokratického občana Mediální výchova Enviromentální výchova Osobnostní a sociální výchova
	<i>Rozpočet, hospodaření domácnosti</i>	• sestaví rozpočet osobní a jednoduchý rozpočet domácnosti • orientuje se ve veřejných rozpočtech • vysvětlí význam přebytkového a schodkového rozpočtu • objasní vztah mezi příjmy, výdaji, majetkem a závazky • rozlišuje mezi finančními aktivy a pasivy	• rozpočet osobní, rodinný, veřejný • příjmy a výdaje domácnosti • vyrovnaný, přebytkový a schodkový rozpočet • majetek a závazky domácnosti • osobní aktiva a pasiva • průběžný/celkový stav financí	M, I, Aj Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Enviromentální výchova Mediální výchova
	<i>Finanční trh</i>	• objasní rozdíl mezi bankovními a nebankovními finančními institucemi • kriticky vyhodnocuje systém jejich fungování různých finančních institucí	• banky a nebankovní instituce • stavební spořitelny, pojišťovny • leasingové společnosti	M, I, Aj Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova Enviromentální výchova

		• popíše produkty, které jednotlivé instituce nabízí a vyhodnotí vhodnost jejich využití • objasní pojem cenné papíry, přínosy a rizika obchodování s nimi	• instituce pro obchod s cennými papíry • produkty a služby různých finančních institucí	Mediální výchova
	<i>Finanční produkty</i>	• orientuje se v bankovníctví • vypočítá výši úroku • objasní význam spoření, pojištění a úvěru • uzavře smlouvy na jednotlivé finanční produkty • uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede možnosti využití volných prostředků • má přehled v nabídkách finančních produktů; vyhodnocuje jejich rizika, výhody a nevýhody	• běžný a spořicí účet • termínovaný vklad • stavební spoření • penzijní připojištění • obchod s cennými papíry • hypoteční úvěr • spotřebitelský úvěr • osobní půjčka, leasing, splátkový prodej • typy pojištění	M, I, Aj Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova Enviromentální výchova Mediální výchova
	<i>Finanční plánování</i>	• kriticky vyhodnocuje své finanční možnosti • stanovuje finanční plány a cíle • vyhodnocuje nabídky finančních institucí • vypracovává své osobní finanční a investiční portfolio • sestavuje rozpočet • vyhodnocuje možnosti hospodaření s přebytkem a se schodkem	• stav finančních prostředků • finanční plán • zajištění rizik a pojištění • investice, diverzifikace, investiční portfolio • snížení výdajů, zvýšení příjmu, oddlužení • investiční plány a cíle, finanční svoboda	M, I, Aj Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova Enviromentální výchova Mediální výchova

Charakteristika předmětu

(část psaní všemi deseti)

Vzdělávací oblast Psaní všemi deseti umožňuje studentům dosáhnout vědomostí a dovedností pro úspěšné vykonávání administrativních prací. Vzhledem k narůstající potřebě využívání informačních technologií je dán důraz na ovládání klávesnice desetiprstovou hmatovou metodou. Získanou dovednost lze využít při dalším studiu a je nezbytným předpokladem uplatnění se na trhu práce.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím že vede studenta k přesnému psaní desetiprstovou hmatovou metodou a k dodržování hygieny a bezpečnosti práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u studentů zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vede studenta k porozumění
- vede studenta ke stálému zvyšování výkonů

Kompetence k řešení problémů

- vede studenty k analýze uživatelské závady a k jejímu řešení
- vede studenty k různým způsobům řešení neúspěchů ve vzdělávání

Kompetence komunikativní

- umožňuje vyjadřovat studentovy názory k následným diskusím
- umožňuje dotazovat se na vzniklé nejasnosti
- umožňuje porovnat výsledky své práce s výsledky práce spolužáků, poučit se od druhých

Kompetence sociální a personální

- při práci ve dvojici nebo ve skupině tvoří přesná pravidla pro práci
- vede studenta k ohleduplnosti a uznání práce druhých
- zvyšuje studentovu sebedůvěru

Kompetence občanské

- vede studenta k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti
- vede studenta k sebekontrolě, soustavnosti, systematičnosti a přesnosti

Kompetence pracovní

- vede studenty k bezpečnému a účinnému používání výpočetní techniky
- dbá na dodržování hygienické a zdravotní normy při práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na

jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

OSNOVY: PSANÍ VŠEMI DESETI

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
4.	Práce s programem ATF	- ovládá základní úkony na PC - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s počítačovou technikou - dodržuje správné držení rukou a rozložení prstů při psaní všemi deseti - orientuje se rychle na klávesnici - zautomatizuje psaní bez hledání písmen na klávesnici - dokáže přepsat text a psát podle diktátu - pracuje s textovými editory - aplikuje své dovednosti v ostatních vzdělávacích oblastech	- Základní práce s PC - Hygienické předpisy při psaní na klávesnici, bezpečnost práce. - Základy psaní na klávesnici. - Nácvik jednotlivých písmen. - Nácvik jednotlivých číslic. - Psaní všemi deseti. - Psaní podle předlohy. - Psaní podle diktátu.	PT1: Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj PT6: vnímání mediálních sdělení ČJ: procvičování pravopisu ICT: Práce s aplikačním programovým vybavením

5.16 Praktikum z F a Ch

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	0	0	1	0

Hodiny práce s laboratorní technikou probíhají ve vybavených laboratořích chemie a fyziky. Základní formou výuky je skupinová práce.

Charakteristika předmětu

Zkratka Pfch

Fyzikální a chemická část jsou napsány ve společné tabulce.

Vyučovací předmět Praktické cvičení z fyziky a chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce - tematický okruh Design a konstruování, Práce s laboratorní technikou.

Praktické cvičení z fyziky a chemie má žákům umožnit vytvoření praktických dovedností a zručnosti při práci v chemické a fyzikální laboratoři. Žáci jsou seznámeni se základními laboratorními postupy a metodami, učí se pracovat se základními laboratorními základy - protokol o experimentu a zvládají přístroje a pomůcky, učí se znát základy první pomoci při úrazu v laboratoři.

Tento předmět je koncipován tak, aby si žáci lépe osvojili poznatky získané v hodinách chemie a fyziky.

V rámci PT1 se realizuje okruh Rozvoj schopností poznávání a realizují se také vybrané tematické okruhy dalších průřezových témat podle RVP ZV – viz osnovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel rozvíjí u žáků zejména tyto kompetence:

Kompetence k učení

- učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy

Kompetence k řešení problémů

- učitel podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, nad hledáním řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů řešení

Kompetence komunikativní

- vede žáka k tomu, aby představil výsledky své práce nebo práce své skupiny formou prezentace pro zbytek třídy

Kompetence pracovní

- učitel dbá na bezpečnost práce při laboratorních pracích
- vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu
- vede žáka k aplikaci svých znalostí z fyziky a chemie při provádění praktických měření

Kompetence sociální a personální

- práce ve skupině a při vzájemné spolupráci
- zadávání úkoly formou skupinové práce při laboratorních úkolech

Kompetence občanské

- dbají na bezpečnost práce v chemické laboratoři a v učebně fyziky
- dodržují řád chemické laboratoře a řád učebny fyziky, dbají na zdraví své a zdraví ostatních
- dodržují pokyny učitele při zdůrazňování zásad první pomoci a v případě úrazu

Kompetence digitální

- vypracují v microsoft wordu laboratorní protokol z experimentální úlohy z chemie nebo fyziky
- vypracují prezentaci o zásadách první pomoci

OSNOVY: PRAKTICKÉ CVIČENÍ Z FYZIKY A CHEMIE

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
3.	Bezpečnost práce ve fyzikální a chemické laboratoři	- ovládá základní pravidla bezpečného chování v chemické a fyzikální laboratoři a pracuje bezpečně s vybranými látkami, dokáže poskytnout první pomoc - posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými zatím pracovat nesmí a látek se kterými se může v běžném životě setkat - pozná základní varovné značky	- pravidla bezpečnosti práce při fyzikálních a chemických pokusech - základy první pomoci při úrazu v laboratoři	
	Pokusy ve fyzice	- umí určit velikost - měřených fyzikálních veličin - umí určit veličiny – rychlost, práce, výkon, energie, teplota, teplo - zná jednotky Měřených fyzikálních veličin - umí připravit a provést fyzikální experiment, sestaví podle návodu model, navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost a stabilitu - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	- měření velikostí mechanických fyzikálních veličin - měření velikostí fyzikálních veličin v termice kapalin a plynů	F – mechanika 2.r , 3.r. - termika 3.r.
	Práce s laboratorní technikou	- dokáže pojmenovat a odlišit základní vybavení laboratoře - vymezí rozdíl mezi pokusem, pozorováním a měřením - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, pomůcky, zařízení a přístroje pro konkrétní úkol - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje závěry, k nimž dospěl - dodržuje pravidla bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí	- dělení směsí, filtrace, destilace, krystalizace, dělicí nálevka, sublimace, chromatografie - vývoj plynů, příprava oxidu uhličitého, příprava kyslíku, příprava methanu - důkazové reakce – důkaz oxidu uhličitého, důkaz kyslíku, důkaz methanu	Ch- směsi, dělení směsí – sekunda příprava plynů a důkaz jejich vlastností – sekunda, tercie Ch, Bi – zásady první pomoci při práci v chemické laboratoři PT1 (osobnostní rozvoj) PT 5(Lidské aktivity a problémy ž.p., Vztah člověka k prostředí)

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	MPV, PT, Pozn.
		zná pravidla první pomoci		

5.17 Náboženství

Nepovinný předmět

Charakteristika nepovinného předmětu:

Organizační vymezení

Nepovinný předmět s dotací 1 hodiny týdně.

1. Je určen všem žákům Primy až Kvarty. Žákům poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů.
2. Předmět se vyučuje ve škole, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí o výuku tohoto předmětu

Obsahové vymezení

Předmět je určen dětem z křesťanských rodin, ale i všem žákům, kteří o něj projeví zájem na základě přihlášky podepsané zákonnými zástupcem. Poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí jim pohled na lidský život jako dar. Podporuje zájem žáků na budování pozitivních mezilidských vztahů, pozitivního přístupu k životu, upřímného hodnocení sebe i okolí. Posiluje schopnost vnímat a naplňovat potřeby své, svých blízkých, ale i zájem o potřeby skupin jakýmkoliv způsobem znevýhodněných, či na okraji společnosti. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů. Seznamuje s jinými kulturami, náboženstvími, vede k umění přijmout jinakost jako dar, který může inspirovat a obohatit. Hlavním cílem předmětu náboženství je motivovat žáka k celoživotnímu směřování k pravdě.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se mohou cyklicky opakovat a prohlubovat. Výuka vychází z dokumentu „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku ZŠ“ schváleného Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004 a z „Dokumentu pro náboženské vzdělávání dětí v ČR“, vydaného ČBK v roce 2021..

Vzdělávací obsah učiva lze popsat níže uvedenými naukovými okruhy:

1. Základy křesťanského učení
2. Bible a její poselství
3. Životní styl křesťanů
4. Základy křesťanského slavení

Tato témata lze doplnit informacemi o vlivu křesťanství na utváření místa, kde žijí: Stopy křesťanství v naší obci a regionu (stavby, kulturní památky, sochy, kapličky, Boží muka apod.) Slavné křesťanské osobnosti regionu a aktuální angažovanost křesťanů pro společnost (např. Charita apod.) Všemi tematickými celky se prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

Součástí výuky mohou být exkurze, např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích); dále se žáci mohou účastnit charitativních nebo osvětových křesťanských projektů (např. Tříkrálová sbírka, živý Betlém, koncerty solidarity, spolupráce na projektech Papežského misijního díla dětí, aktivit děkanství hustopečského např. Děkanáda atd.). Součástí výuky může být

také organizace programu ke svátku sv. Mikuláše, adventního programu, společné odpoledne s rodiči.

Hodnocení

Předmět respektuje pravidla pro hodnocení žáků daná školním řádem.

Výchovné a vzdělávací strategie, klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Náboženství nabízíme tyto výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka. Popisujeme základní kompetence, které žák získává na konci základního vzdělávání.

Kompetence k učení

- Žák získává dostatek obsahových podnětů, aby byl schopen formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání. Učí se hledat odpovědi na tyto otázky pomocí biblického poselství, učení církve a křesťanské tradice.
- Pomocí obsahu učební látky žák rozvíjí svou schopnost vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost.

Kompetence k řešení problémů

- Volbou vhodných metod, zejména diskuse a kladení otázek, je žák schopen kritického myšlení, dokáže dělat uvážlivá rozhodnutí s náležitými argumenty, s vědomím zodpovědnosti a se zřetelem k hodnocení výsledků. Žák hledá kritéria pro volbu řešení problémů a dokáže návrhy svých řešení zdůvodnit s pozorností ke křesťanským etickým pravidlům soužití.
- Žák si je vědom možnosti vzniku konfliktů z důvodu různé náboženské příslušnosti nebo ve vztahu k většinové ateistické společnosti. Žák dokáže konfliktům předcházet a chovat se tolerantně k jinak smýšlejícím lidem.

Kompetence komunikativní

- Žák je schopen týmové spolupráce, naslouchá názorům druhých lidí a vhodně na ně reaguje. Dokáže obhájit svůj názor a vhodně argumentovat.
- Žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie k prezentaci vlastní nebo skupinové práce (samostatná práce, projekty, řízená diskuse). Žák získává komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke kvalitnímu soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- Žák si osvojuje základní principy křesťanského vztahu k lidem, čímž se rozvíjí jeho osobnost a prosocialita, tj. „lásky k bližnímu“. Žák je motivován k utváření sociální kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“. Žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž mají možnost uvědomit si, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce.
- Žák se podílí na vytváření pravidel pro práci a komunikaci ve skupině. Žák dodržuje společně dohodnutá pravidla chování a aktivně přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Žák je schopen účastnit se takových forem práce, které pojmají různorodý kolektiv skupiny jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení.

Kompetence občanské

- Žák si osvojuje tolerantní postoj vzhledem k příslušníkům jiných náboženství i různých křesťanských vyznání, a také k většinové ateistické společnosti.
- Žák hledá vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o lepší společnost a lidské soužití. Žák se učí aplikovat některé jejich vlastnosti ve svém životě.
- Žák je seznámen s kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod).
- Žák chápe základní ekologické problémy a požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v duchu církvi doporučované „péče o společný domov“.

Kompetence pracovní

- Žák si osvojuje zdravý postoj vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Práci chápe nejen jako zdroj výtěžku zajišťující určitou životní úroveň, ale také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro všechny.
- Žák využívá získané znalosti pro osobní rozvoj a přípravu na budoucnost. Podílí se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentuje výsledky své práce ve skupině apod.

Ročník	Téma	Vzdělávací obsah	Očekávaný výstup
prima	Společně objevujeme víru	Seznámení s obsahem a významem Vyznání víry. Ježíšova pravidla k životu a biblická blahoslavenství. Víra jako jistota a směr života.	Žák rozumí obsahu Vyznání víry a učí se ho propojovat s vlastním životem i s životem společnosti.
sekunda	Rosteme ve víře	Svět má svého Tvůrce. Odpovědnost za životní prostředí. Víra, naděje a láska v křesťanské praxi. Svátosti církve jako dar.	Žák se chová odpovědně k sobě, k druhým lidem, ke světu a k Bohu. Zná svátosti církve jako pomoc ve významných chvílích lidského života.
tercie	Utvářet život	Desatero z pohledu lidské svobody a zodpovědnosti. Lidské svědomí. Uzdravení skrze svátost smíření. Zodpovědnost za vlastní život. Důstojnost lidského života a láska jako základ.	Žák rozumí principům křesťanské etiky a zasazuje je do svého jednání. Dokáže se vypořádat s existencí zla ve světě i ve svém životě. Rozvíjí zdravé sebevědomí a zodpovědné rozhodování.
kvarta	Věřit a žít	Lidské hledání Boha. Některá světová náboženství. Náboženství izraelského národa. Věda a víra jako partneři. Evoluční teorie. Mezilidské vztahy.	Žák je seznámen s obraznou biblickou odpovědí na existenciální otázky člověka. Žák má vhled do tradice světových náboženství, přistupuje k nim s úctou a respektem. Chápe rozdílné role vědy a víry. Zná různé formy lidského soužití (rodina, společenství, řády...).

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

A. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"). O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Kromě povinné dokumentace (ve smyslu legislativy a pokynů ředitele školy) vede vyučující vlastní záznamy o klasifikaci žáků tak, aby byl schopen podat informace o frekvenci a struktuře hodnocení. Tyto vlastní záznamy uschovává po dobu šesti měsíců po skončení klasifikačního období.
5. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.
6. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí.
7. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a který na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti; žák, který plní povinnou školní docházku, v těchto případech opakuje ročník vždy.
8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Pokud se žák nedostaví k vypsání termínu náhradního hodnocení bez omluvy (bez závažného důvodu), bude nehodnocen.
9. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl. Pokud se žák nedostaví k vypsání termínu náhradního hodnocení bez omluvy (bez závažného důvodu), neprospěl.
10. Pokud žák nemohl být z některého předmětu na konci 1. pololetí hodnocen ani v náhradním termínu (podle § 69 odst. 5 školského zákona), na vysvědčení se v příslušné rubrice uvede slovo nehodnocen(a). Žákovi, který nebyl na konci 1. pololetí hodnocen z některého z povinných předmětů a z ostatních předmětů prospěl, se na vysvědčení v rubrice „Celkové hodnocení“ uvede slovo nehodnocen(a) (podle § 3 odst. 10 vyhlášky č. 13/2005 Sb.).

Obdobně se postupuje při vydávání vysvědčení za 2. pololetí žákovi, který nemohl být hodnocen a má být podle § 69 odst. 6 školského zákona hodnocen v náhradním termínu. Žákovi, který byl za 2. pololetí hodnocen v náhradním termínu, se vydá nové vysvědčení na základě výsledků hodnocení žáka. Pokud žák nebyl za 2. pololetí hodnocen ani v náhradním termínu, platí podle § 69 odst. 6 věta poslední školského zákona, že neprospěl. V takovém případě se v celkovém prospěchu žáka uvede neprospěl(a); přitom v rubrice pro předmět, z něhož měl být žák hodnocen v náhradním termínu, se uvede nehodnocen(a), nikoli prospěch 5 – nedostatečný.

11. Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.
12. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Na vysvědčení bude u dotčeného předmětu uvedeno nedostatečný. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
13. Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
14. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu výchovného zaměření ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
15. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle dřívějšího bodu (Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí ...) na jiné střední škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Výchovná opatření

16. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.

17. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem ředitel vyloučí žáka ze školy. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.
18. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem.
19. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.
20. Dopustí-li se žák zvláště hrubých a opakovaných slovních a úmyslných fyzických útoků vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.
21. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
22. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
23. Při zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit
 - a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele,
 - c) důtku ředitele školy.
24. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících udělit žákovi napomenutí třídního učitele při zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem.
25. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících po projednání v pedagogické radě udělit žákovi důtku třídního učitele při zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem.
26. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících po projednání v pedagogické radě udělit žákovi důtku ředitele školy při zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem.

27. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace školy
28. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.
29. Třídní učitel zaznamená udělení výchovného opatření do třídního výkazu a do elektronického systému školy.
30. Udělení pochvaly TU a ŘŠ je obvykle sdělováno žákovi ústně v přítomnosti kolektivu třídy. Udělení opatření k posílení kázně je sděleno žákovi TU v přítomnosti kolektivu třídy. TU takové opatření prokazatelně předá rodičům (zák. zástupcům).
31. Výchovná opatření se udělují v rámci pololetí.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

32. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
33. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
34. Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví. Chyba je důležitý prostředek učení.
35. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
36. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

B. Stupně hodnocení prospěchu a chování

1. Stupně hodnocení chování a jejich charakteristika

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování, slušného chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování, slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - a) 1 - výborný,
 - b) 2 - chvalitebný,
 - c) 3 - dobrý,
 - d) 4 - dostatečný,
 - e) 5 - nedostatečný.
2.
 - a) Není – li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo “nehodnocen (a)”
 - b) Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo “uvolněn (a)”.

3. Celkové hodnocení žáka

1. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
 - a) prospěl (a) s vyznamenáním,
 - b) prospěl (a),
 - c) neprospěl (a)
 - d) nehodnocen (a).
2. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
3. Žák je hodnocen stupněm
 - a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
 - b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný,

- c) **neprospěl(a)**, je-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí,
- d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Dokumentace o celkovém hodnocení žáka je vedena třídním učitelem podle pokynů k vyplňování pedagogické dokumentace v třídním výkazu a elektronickém školním systému. Rodičům žáků je celkové hodnocení žáka sdělováno prostřednictvím vysvědčení. V případě odkladu klasifikace nebo konání opravné zkoušky vystaví škola v termínu vydávání vysvědčení žákovi pouze výpis z vysvědčení. Vysvědčení vystaví (s datem jejího konání) po vykonání poslední zkoušky bez zbytečného odkladu.

4. Stupně hodnocení prospěchu klasifikací a jejich charakteristika

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

4.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

4. 2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a tělesná výchova. Žák zařazený do tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,

- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

5. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

1. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
2. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení:

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	

1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

C. Podrobnosti o komisionálních zkouškách,

1. Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech (- viz ostatní ustanovení šk. řádu):

- a) koná-li opravné zkoušky,
- b) požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení.
- c) komisionální přezkoušení při přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku

Ad a) - V případě konání opravné zkoušky, žák koná komisionální zkoušku, a to nejvýše v jednom dni nejvýše jednu.

- Komisionální opravnou zkoušku může žák konat ve druhém pololetí nejdříve v měsíci srpnu příslušného školního roku, pokud zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka nedohodne s ředitelem školy dřívější termín. V případě žáka posledního ročníku vzdělávání vyhoví ředitel žádosti o dřívější termín vždy.
- V případě každé konkrétní opravné komisionální zkoušky ředitel školy stanoví ředitel složení komise pro komisionální zkoušky, termín a místo konání zkoušky.
- Komise pro opravnou zkoušku je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřená osoba.
- Pro všechny opravné komisionální zkoušky ředitel jednotně stanoví následující podrobnosti konání zkoušky:
 - a) způsob konání zkoušky – zkouška může být ústní, písemná nebo praktická, nebo se tyto formy kombinují,

- b) doba přípravy na zkoušku – nejvýše 15 minut,
 - c) doba trvání vlastní zkoušky – nejvýše 30 minut,
 - d) vyrozumění žáka s výsledkem zkoušky – ústně v den konání zkoušky (sdělí předseda komise),
 - e) vyrozumění zákonného zástupce nebo rodiče s výsledkem zkoušky (písemně) zajistí třídní učitel do pěti pracovních dnů prokazatelným způsobem rodičům žáka (popř. zák. zástupcům).
- Podrobnosti týkající se komisionální zkoušky ředitel školy zveřejní na přístupném místě ve škole.

Ad b),c) - Žák může konat v jednom dni nejvýše jedno komisionální přezkoušení.

- V případě každého konkrétního komisionálního přezkoušení ředitel školy stanoví ředitel složení komise pro komisionální zkoušky, termín a místo konání zkoušky.
 - Komise pro komisionální přezkoušení je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřená osoba.
 - Pro všechna komisionální přezkoušení ředitel školy jednotně stanoví následující podrobnosti konání zkoušky:
 - a) způsob konání zkoušky – zkouška může být ústní, písemná nebo praktická, nebo se tyto formy kombinují,
 - b) doba přípravy na zkoušku – nejvýše 15 minut,
 - c) doba trvání vlastní zkoušky – nejvýše 30 minut,
 - d) vyrozumění žáka s výsledkem zkoušky – ústně v den konání zkoušky (sdělí předseda komise),
 - e) vyrozumění zákonného zástupce nebo rodiče s výsledkem zkoušky (písemně) zajistí třídní učitel do pěti pracovních dnů prokazatelným způsobem rodičům žáka (popř. zák. zástupcům).
 - Podrobnosti týkající se komisionálního přezkoušení ředitel školy zveřejní na přístupném místě ve škole.
2. O průběhu komisionální zkoušky se pořizuje protokol. Protokol vyplňuje přisedící učitel (SEVT 49 261 0), za jeho úplnost a správnost odpovídá předseda komise. Je-li součástí zkoušky písemná příprava nebo písemný projev žáka, stává se přílohou protokolu. Předseda komise dbá na regulérnost zkoušky. Protokol podepisuje celá zkušební komise. Protokol předá přisedící učitel nejpozději následující pracovní den zástupci ředitele k archivaci. Zároveň výsledek spolu s datem a důvodem konání komisionální zkoušky zapíše do třídního výkazu a zajistí zapsání v el. systému školy, dále jej oznámí TU, který bez zbytečného odkladu sdělí výsledek komisionální zkoušky prokazatelným způsobem rodičům žáka (zák. zástupcům). Mění-li výsledek komisionální zkoušky klasifikaci prospěchu v daném klasifikačním období, zajistí TU žákovi nové vysvědčení s datem poslední komisionální zkoušky bez zbytečného odkladu.

D. Podrobnosti o hodnocení v náhradním termínu

1. Hodnocení v náhradním termínu se koná v těchto případech (- viz ost. ustanovení šk. řádu):

- a) nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí
- b) nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí
- c) dosáhne-li absence žáka v daném předmětu více než 20%, může vyučující požádat ředitele školy o jeho hodnocení v náhradním termínu.

3. Předmětem vyzkoušení v náhradním termínu je učivo předmětného klasifikačního období, žáka nelze zkoušet z témat probíhajícího pololetí. Výsledek zkoušení je doplněním podkladů učitele ke klasifikaci žáka, které byly získány v průběhu klasifikačního období. Klasifikační stupeň určuje zkoušející učitel.
4. Výsledek vyzkoušení sdělí v případě ústní zkoušky zkoušející žákovi ihned po skončení, je-li součástí zkoušky písemná práce, nejpozději následující pracovní den.
5. Výslednou klasifikaci zkoušející učitel nejpozději následující pracovní den zapíše do třídního výkazu a zajistí zapsání v el. systému školy.
6. Dokumentaci o vyzkoušení žáka v náhradním termínu zakládá vyučující ke svým klasifikačním podkladům.
7. V případě hodnocení žáka v náhradním termínu může žák v jednom dni konat nejvýše tři zkoušky.

E. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Na počátku klasifikačního období oznámí vyučující žákům podmínky a kritéria studia a klasifikace ve vyučovaném předmětu (písemné práce, ústní zkoušení, opakování, domácí úkoly, laboratorní práce, min. počty známek apod.) a jejich vliv na celkové hodnocení žáka. O oznámení uvedených podmínek a kritérií studia a klasifikace ve vyučovaném předmětu udělá vyučující záznam v třídní knize.
3. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
4. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické, pohybové, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
5. Žák musí mít z každého předmětu dostatečný počet známek. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.
Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
6. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, vytvořů.
7. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

Opravené písemné a praktické práce musí být předloženy žákům k nahlédnutí. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci. Tyto známky zapíše nejpozději do 5 pracovních dnů do elektronické žákovské knížky.

8. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
9. O termínu písemné zkoušky s plánovanou dobou vypracování delší než 35 minut informuje vyučující žáky nejméně 5 pracovních dní předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
10. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné, ...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
11. Vyučující je povinen průběžně informovat žáky, jejich rodiče a vedení školy o výsledcích hodnocení a klasifikace chování, prospěchu a celkového prospěchu žáků. Je povinen zapisovat tyto výsledky do pedagogické dokumentace. K té patří třídní výkaz, el. žákovská knížka.
12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více vyučujících, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě. Nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitele školy.
13. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
14. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učené výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu. Výsledný klasifikační stupeň nemusí odpovídat aritmetickému průměru vypočítanému z průběžné klasifikace.
15. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla ke konci čtvrtletí.
16. Nepředloží-li žák omluvu absence od návratu do školy do tří pracovních dnů, budou zameškané hodiny považovány za neomluvené. Za porušení povinnosti řádně docházet do školy (§ 22 školského zákona) jsou udělována tato výchovná opatření: 1 neomluvená hodina znamená napomenutí třídního učitele, 2 – 4 neomluvené hodiny znamenají důtku třídního učitele, 5 – 8 neomluvených hodin znamená důtku ředitele školy, 9 – 12 neomluvených hodin znamená 2. stupeň z chování, 13 – 20 neomluvených hodin znamená 3. stupeň z chování, 21 a více neomluvených hodin znamená podmíněné vyloučení nebo vyloučení žáka ze školy, který neplní povinnou školní docházku. V případě žáků konajících základní školní docházku je nutno při neomluvené absenci nad 25 hodin informovat OSPOD.

17. Dosáhne-li absence žáka v daném předmětu více než 20%, může vyučující požádat ředitele školy o jeho hodnocení v náhradním termínu. Výjimku z tohoto pravidla je možno udělat např. v případě uvolnění žáka z účasti na vyučování nebo předem známé dlouhodobá absence ze zdravotních důvodů, kdy má vyučující ke klasifikaci dostatek podkladů.
18. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 24 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a do školního elektronického systému.
19. Učitelé informují zákonné zástupce žáka o prospěchu a chování žáka průběžně, během třídních schůzek a konzultačních setkání a jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
20. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodiče, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, mají možnost požádat vyučující o individuální konzultaci. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
21. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
22. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
23. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
 - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
 - učitel klasifikuje jen probrané učivo,
 - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.
 - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
24. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.
25. Klasifikace chování
 - a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období).

- b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou uvedena výše.

F. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.
2. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.
3. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
4. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
5. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zák. zástupci a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
6. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
7. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Hodnocení nadaných žáků

1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.
2. Vyučující respektují případná doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci žáků.

3. Navrhovaná pedagogická opatření se projednávají se zák. zástupci a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován
4. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přefazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Individuální vzdělávací plán

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve středním vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů.

Ve středním vzdělávání povolí ředitel školy individuální vzdělávací plán žákovi na základě potvrzení, že žák je sportovním reprezentantem České republiky ve sportovním odvětví, vydaného sportovní organizací zastupující toto sportovní odvětví v České republice, a to v souvislosti s touto skutečností.

Dále může být ve středním vzdělávání povolen individuální vzdělávací plán žákovi, který dosahuje výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj, v některé z předmětových soutěží, či v jiné časově náročné aktivitě, a dosahuje v ní výborných výsledků.

Takoví žáci na udělení individuálního studijního plánu nemají nárok a může jim být odebrán. Stane se tak v případě, že nedodržují povinnosti (zejména termíny uzavírání klasifikace, docházku do výuky apod.), které jsou jim uloženy. Podmínkou udělení individuálního studijního plánu jsou také dobré studijní výsledky.

Hodnocení žáků, kteří se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), se řídí výše uvedenými pravidly této kapitoly (V. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků), pokud je lze v rámci vzdělávání podle IVP uplatnit nebo pokud není přímo v IVP uvedeno jinak. Případná individuální úprava průběhu a způsobu hodnocení vychází zejména z doporučení školního poradenského zařízení a je stanovena přímo v IVP v závislosti na individuálních potřebách žáka.